

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016 została opracowana na zlecenie tegoż Stowarzyszenia. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” powstało w 2008 roku, na bazie programu LEADER finansowanego z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Zasadniczym i podstawowym celem powołania i funkcjonowania Stowarzyszenia jest rozwój terenów wiejskich powiatu sierpeckiego. Do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” należą bowiem wszystkie gminy powiatu z wyjątkiem Miasta Sierpc. Objęcie działaniami całej niemalże jednostki administracyjnej zwartej terytorialnie (gminy powiatu graniczą ze sobą w ten sposób, że tworzą jeden obrys) stwarza możliwości opracowania i wdrożenia kompleksowych rozwiązań służących rozwojowi lokalnemu. Ma to szczególne znaczenie przy pracach planistycznych, organizacyjnych i koncepcyjnych związanych z rozwojem turystyki i rekreacji w regionie. Zwarty obszar stwarza bowiem wiele możliwości kombinacji produktów turystycznych i sposobów poruszania się.

Wśród celów ogólnych i szczegółowych sformułowanych w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia znajdują się te dotyczące promocji i rozwoju turystyki i rekreacji w powiecie. Obszar objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, czyli – jak było to już wspomniane – cały powiat bez Miasta Sierpc, to teren o bogatych i zróżnicowanych walorach turystycznych stwarzający możliwości uprawiania różnorodnych form turystyki. W Lokalnej Strategii Rozwoju można przeczytać: „Jest to także powiat o niepowtarzalnych możliwościach turystycznych. Malownicze krajobrazy, piękne jeziora, ciekawe zabytki architektury sakralnej oraz wsi mazowieckiej zachęcają do odpoczynku i rekreacji w tej okolicy. Specyfiką powiatu jest ciepła i przyjazna atmosfera stworzona przez jego mieszkańców.”

Potencjał dziedzictwa kulturowego oraz zasobów przyrodniczych znajdujących się na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” nie jest obecnie wykorzystywany do budowania oferty turystycznej i rozwoju turystyki w regionie. Widoczna dysproporcja w tym zakresie jest wspólnym mianownikiem dla całego województwa mazowieckiego. Jednocześnie w „Programie rozwoju produktów turystyki aktywnej i kulturowej w województwie mazowieckim”, dokumencie opracowanym w 2008 roku na zlecenie Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, jest wyraźnie podkreślona potrzeba rozwoju turystyki i tworzenia produktów turystycznych w całym województwie, z wykorzystaniem lokalnej specyfiki kulturowo-przyrodniczej.

Powiat sierpecki ma szansę przyciągnąć turystów nie tylko z województwa mazowieckiego i Warszawy, ale także z innych województw. Dogodne połączenia komunikacyjne oraz walory przyrodniczo-kulturowe powiatu predestynują ten teren do bycia miejscem o dużej atrakcyjności turystycznej. Aby tak się stało, koncepcja rozwoju turystyki i produktów turystycznych musi nie tylko uwzględniać warunki naturalne i dziedzictwo kulturowe, ale

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

także interes mieszkańców. Turystyka jest sektorem gospodarki ściśle związanym z usługami i to od jakości tychże usług zależy w ogromnej mierze jej kondycja. Dlatego tak wartościowa i godna wdrożenia w życie jest koncepcja turystyki zrównoważonej, czyli takiej która podtrzymuje integralność ładu ekologicznego, społecznego, przestrzennego i gospodarczego. Mieszkańcy, którzy akceptują, popierają oraz angażują się w rozwój turystyki w regionie są niejako gwarancją powodzenia tego rozwoju.

Niniejsza strategia jest pewnym drogowskazem dla wszystkich instytucji oraz osób z obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, które będą rozwijać turystykę w regionie. Została opracowana zgodnie z zasadami turystyki zrównoważonej, a w odniesieniu do terenu powiatu – zgodnie z jego specyfiką społeczną i przyrodniczo-kulturową. Zaproponowane kierunki rozwoju stwarzają realną szansę przyciągnięcia turystów do regionu, podniesienia poziomu życia mieszkańców oraz wyraźnego zaakcentowania powiatu sierpeckiego jako atrakcyjnego miejsca destynacji turystycznych w województwie mazowieckim.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O STRATEGII

1.1 Cel strategii

Głównym celem powstania strategii jest ukierunkowanie rozwoju turystyki na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”. Obszar ten obejmuje sześć gmin powiatu sierpeckiego w województwie mazowieckim: Gozdowo, Mochowo, Rościszewo, gminę wiejską Sierpc, Szczutowo oraz Zawidz.

Cele szczegółowe strategii to:

- a. Inwentaryzacja zasobów turystycznych obszaru (audyt turystyczny).
- b. Propozycja (ukierunkowanie) rozwoju turystyki i potencjalnych produktów turystycznych na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” w oparciu o audyt turystyczny, współpracę z interesariuszami (władze lokalne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, mieszkańcy) oraz uwzględnienie specyfiki społeczno-kulturowej i przyrodniczej obszaru.
- c. Rekomendacje dotyczące wdrażania oraz monitorowania strategii.

Ta część pracy nad strategią, która zakładała spotkania z interesariuszami oraz prezentacje, wywołała wartość dodaną przedsięwzięcia: uświadomiła mieszkańcom potencjał rozwojowy powiatu sierpeckiego w zakresie turystyki i związany z tym wzrost poziomu jakości życia (nowe miejsca pracy i alternatywne w stosunku do działalności rolniczej źródła dochodu). Opracowana strategia może znacząco przyczynić się do rozwoju postaw przedsiębiorczych na terenach wiejskich oraz wypromować działalność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”.

1.2 Metodologia oraz główne założenia strategii

„Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016” została opracowana metodą ekspercko – społeczną, co oznacza, że w procesie zbierania danych równorzędną rolę w stosunku do opracowywanych analiz eksperckich odgrywały konsultacje społeczne.

W pracy nad dokumentem uwzględnione zostały następujące źródła informacji:

- a. źródła wtórne: strategie rozwoju gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, materiały informacyjno-promocyjne (publikacje, foldery, ulotki, mapy) dotyczące obszaru LGD, strony internetowe gmin oraz strona Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”
- b. materiały pierwotne: wywiady ankietowe i pogłębione z przedstawicielami Urzędów Gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”,

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

organizacji społecznych, przedsiębiorców oraz mieszkańców; obserwacja uczestnicząca, wizja lokalna.

Podczas pracy koncepcyjnej nad produktem turystycznym wykorzystano metodę analizy SWOT, sporządzonej na podstawie przeprowadzonego audytu turystycznego.

W okresie od kwietnia do sierpnia 2010 roku odbyło się 10 spotkań grupowych i indywidualnych, w wyniku których zebrano materiał źródłowy: 45 ankiet oraz dokumentację w formie notatek z wywiadów; w każdym miesiącu od kwietnia do sierpnia 2010 miały miejsce wizje lokalne oraz obserwacje uczestniczące w terenie, podczas których została zebrana dokumentacja fotograficzna.

We wrześniu, październiku oraz grudniu 2010 roku odbyły się spotkania podsumowujące kolejny etap prac nad strategią. We wrześniu został zaprezentowany audyt turystyczny, w październiku – proponowany produkt turystyczny dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, w grudniu została zaprezentowana cała strategia rozwoju turystyki oraz produktu turystycznego. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele władz lokalnych, organizacji społecznych, przedsiębiorców oraz mieszkańców.

Koncepcji strategii towarzyszyły następujące założenia:

- ✓ zawartość merytoryczna strategii będzie zgodna z zapisami strategii rozwoju poszczególnych gmin oraz Lokalną Strategią Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” - w szczególności w obszarach związanych z turystyką,
- ✓ strategia zostanie opracowana zgodnie z zasadami turystyki zrównoważonej,
- ✓ zostaną zaproponowane takie produkty turystyczne, które mają szansę zostać stworzone do 2016 roku, oraz do realizacji których będzie można wykorzystać istniejące programy dotacyjne na poziomie regionalnym, krajowym oraz europejskim.

1.3 Powiązanie „Strategii rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016” ze „Strategią rozwoju turystyki w województwie mazowieckim na lata 2007-2013” oraz dokumentami pokrewnymi

Praca przy niniejszej strategii poprzedzona była zapoznaniem się z dokumentami dotyczącymi koncepcji rozwoju turystyki w województwie mazowieckim. Dokumenty te to:

- ✓ „Strategia rozwoju turystyki w województwie mazowieckim na lata 2007-2013”,
- ✓ „Program rozwoju produktów turystyki aktywnej i kulturowej w województwie mazowieckim”,
- ✓ „Program rozwoju produktu turystycznego „Mazowsze Chopina”.

Wszystkie powyższe opracowania powstały w 2007 i 2008 roku na zlecenie Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Proponowane kierunki rozwoju turystyki w województwie mazowieckim mają charakter rekomendacji poprzedzonych gruntownymi i wielostronnymi badaniami. W wyniku analizy potencjału turystycznego województwa stwierdzono znaczącą dysproporcję pomiędzy posiadanymi zasobami a wykorzystaniem ich do celów turystyki. Brakuje zintegrowanych produktów turystycznych i produktów o charakterze regionalnym. Ruch turystyczny koncentruje się obecnie w Warszawie, dlatego tak ważne jest wypromowanie walorów województwa i „wyprowadzenie” turystów ze stolicy. Do tego jednak potrzebne są wspomniane już zintegrowane i kompleksowe produkty turystyczne, zapewniające turyście dostęp do szerokiego wachlarza usług związanych z pobytem turystycznym.

Wspomniana powyżej sytuacja dotyczy także obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, czyli obszaru powiatu sierpeckiego (bez miasta Sierpc). Region ten posiada liczne walory przyrodnicze i kulturowe, które nie są obecnie wykorzystywane do tworzenia oferty turystycznej. W dokumentach dotyczących województwa mazowieckiego wspomniana jest rzeka Skrwa Prawa jako potencjalny atrakcyjny szlak kajakowy oraz Rościszewo jako miejscowość związana z osobą Fryderyka Chopina. Jednakże powiat sierpecki ma do zaoferowania znacznie więcej niż wspomniane miejsca, co zostanie zaprezentowane w niniejszej strategii.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

1.4 Struktura dokumentu

Strategia składa się z trzech zasadniczych części:

- a. części analitycznej obejmującej diagnozę stanu obecnego w zakresie posiadanych walorów oraz zasobów turystycznych (kulturowych, przyrodniczych, instytucjonalnych, infrastrukturalnych)
- b. części strategicznej obejmującej: określenie segmentów turystycznych ze względu na grupy odbiorców (segmentacja rynku), do których będą adresowane produkty turystyczne (na podstawie audytu turystycznego dla sześciu gmin obszaru Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”); propozycję produktów turystycznych oraz działań zintegrowany dla tychże grup odbiorców; określenie elementów warunkujących rozwój tychże produktów na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”,
- c. części uzupełniającej, która obejmuje propozycje skutecznego wdrażania strategii.

2. Miejsce turystyki w strategiach rozwoju gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

Poniżej zaprezentowane zostały te fragmenty strategii rozwoju gmin oraz Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”, których cele rozwojowe odnoszą się bezpośrednio lub pośrednio do turystyki.

2.1 Gmina Gozdowo

W gminie Gozdowo lokalna strategia rozwoju została opisana w dokumencie „Strategiczny plan rozwoju gospodarczego gminy Gozdowo na lata 2007-2013”. Wśród przyjętych w dokumencie celów strategicznych, operacyjnych i szczegółowych do turystyki nawiązują następujące:

Cel strategiczny I

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY

Cel operacyjny:

- tworzenie warunków lokowania przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie

Cele szczegółowe:

- opracowanie zasad pozyskiwania potencjalnych inwestorów,
- promocja gminy,

Cel operacyjny:

- rozwój przedsięwzięć pozarolniczych,

Cele szczegółowe:

- rozwój rzemiosła i usług

Cel strategiczny II

ROZWÓJ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH

Cel operacyjny:

- zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Cele szczegółowe:

- realizacja zrównoważonego rozwoju wsi,

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

- aktywizacja społeczności wiejskiej

Cel strategiczny VI

ROZWÓJ KULTURY I OŚWIATY

Cel operacyjny:

- rozwój bazy oświatowej i sportowej szkół

Cele szczegółowe:

- budowa zaplecza sportowego szkół
- rozszerzenie działalności bibliotek

Cel operacyjny:

- rozwój działalności kulturalnej i oświatowej

Cele szczegółowe:

- kultywowanie tradycji,
- ochrona dóbr kultury materialnej,
- organizacja czasu wolnego mieszkańców gminy,
- rozwinięcie działalności wydawniczej promującej gminę

Cel strategiczny VII

ROZWÓJ TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Cel operacyjny:

- rozwój infrastruktury turystycznej

Cele szczegółowe:

- budowa obiektów rekreacyjnych i rekreacyjno-edukacyjnych,
- budowa bazy noclegowej i gastronomicznej,
- budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- modernizacja obiektów sportowych

Cel operacyjny:

- organizacja turystyki wiejskiej

Cele szczegółowe:

- agroturystyka,
- wspólne przedsięwzięcia organizatorów turystyki wiejskiej

2.2 Gmina Mochowo

W gminie Mochowo lokalna strategia rozwoju została przyjęta jako dokument „Strategia rozwoju gminy Mochowo do roku 2015”. Plan rozwoju gminy został uporządkowany poprzez wyznaczenie priorytetów oraz odpowiadającym im celom strategicznym oraz strategicznym kierunkom działania.

I Priorytet: Poprawa warunków życia mieszkańców

Cel strategiczny I.1 - Poprawa stanu technicznego dróg i bezpieczeństwa komunikacyjnego

Strategiczne kierunki działania:

- budowa ścieżek rowerowych

Cel strategiczny I.3 - Zachowanie czystego i nieskażonego środowiska naturalnego

Strategiczne kierunki działania:

- na bazie obszaru chronionego krajobrazu inspirowanie działań zmierzających do utworzenia Sierpeckiego Parku Krajobrazowego

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Cel strategiczny 1.4 - Rozbudowa i modernizacja technicznej infrastruktury oświatowej

Strategiczne kierunki działania:

- rozbudowa infrastruktury sportowej (budowa sali gimnastycznej w Ligowie, modernizacja istniejących i budowa nowych boisk sportowych, budowa stref rekreacji dziecięcej)

II Priorytet: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy Mochowo

Cel strategiczny II.1 - Wypromowanie walorów kulturowych, przyrodniczych i gospodarczych Gminy Mochowo

Strategiczne kierunki działania:

- uruchomienie promocyjnej strony internetowej
- stworzenie gminnego systemu informacji i promocji
- uczestnictwo wspólnie z Powiatem i innymi gminami w targach krajowych i wystawach turystycznych
- wydanie materiałów promocyjnych

Cel strategiczny II.2 – Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Mochowo

Strategiczne kierunki działania:

- uruchomienie szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, wodnych, konnych
- budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych
- przystąpienie do regionalnej lub lokalnej organizacji turystycznej
- stworzenie zintegrowanego programu rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o naturalne zasoby
- utworzenie centrum obsługi i promocji turystycznej
- kształtowanie postaw proturystycznych oraz upowszechnianie wiedzy krajoznawczej o regionie wśród dzieci i młodzieży
- działania na rzecz udroźnienia istniejących szlaków wodnych pod kątem wykorzystania ich dla celów rekreacyjnych i turystycznych

Cel strategiczny II.3 – Poprawa dostępności mieszkańców do Internetu

Strategiczne kierunki działania:

- działania na rzecz dostępności do szerokopasmowego Internetu

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

III Priorytet: Podniesienie jakości zasobów ludzkich

Cel strategiczny III.1 - Rozbudowa infrastruktury społecznej, głównie z zakresu oświaty, kultury i sportu

Strategiczne kierunki rozwoju:

- uruchomienie gminnego ośrodka kultury
- poszerzenie gminnego kalendarza stałych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych
- wykorzystanie wolnych obiektów na terenie Gminy na potrzeby działalności oświatowej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej

Cel strategiczny III.3 – Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców

Strategiczne kierunki rozwoju:

- inspirowanie utworzenia stowarzyszenia działającego na rzecz rozwoju Gminy Mochowo

IV Priorytet: Poprawa warunków gospodarowania na wsi

Cel strategiczny IV.1. - Zmniejszenie się zjawiska bezrobocia wśród mieszkańców

Strategiczne kierunki działania:

- współpraca z organizacjami około biznesowymi wspierającymi rozwój przedsiębiorczości
- inspirowanie tworzenia gospodarstw agroturystycznych oraz wspomaganie działań w tym zakresie
- wspieranie organizacji szkoleń dla mieszkańców na temat prowadzenia działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich
- wspieranie organizacji szkoleń dla osób prowadzących działalność gospodarczą z zakresu możliwości korzystania z funduszy unijnych

Cel strategiczny IV.2. - Tworzenie warunków dla opłacalności rolnictwa

Strategiczne kierunki działania:

- współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Warszawie w zakresie włączenia terenu Gminy do terenów preferowanych do upraw ekologicznych
- promowanie produkcji „zdrowej żywności”
- włączenie do promocji gminy grup producentów zdrowej ekologicznej żywności w powiązaniu z gospodarstwami agroturystycznymi

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Cel strategiczny IV.3. - Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Mochowo

Strategiczne kierunki rozwoju:

- Uzbrojenie terenów pod rozwój budownictwa rekreacyjnego i letniskowego
- przygotowanie oferty inwestycyjnej Gminy i jej promocja

2.3 Gmina Rościszewo

Cele strategiczne i operacyjne rozwoju gminy Rościszewo zostały sformułowane w „Strategii rozwoju gminy Rościszewo do roku 2013”. Te, które są związane z rozwojem turystyki zostały wymienione poniżej.

Cel strategiczny nr 2: Poprawa bezpieczeństwa i poziomu obsługi mieszkańców

Cele operacyjne:

- budowa chodników oraz utworzenie ścieżek rowerowych

Cel strategiczny nr 3: Podjęcie działań mających na celu pobudzenie działalności gospodarczej na terenie gminy oraz napływ inwestorów zewnętrznych

Cele operacyjne:

- stworzenie preferencji podatkowych dla podmiotów gospodarczych
- powstanie Punktu Informacji Gospodarczej na terenie gminy
- promocja gminy z wykorzystaniem stron WWW

Cel strategiczny nr 5: Ochrona środowiska naturalnego i promocja turystyki

Cele operacyjne:

- budowa zbiornika retencyjnego na Skrwie Prawej i zagospodarowanie go do celów turystyki
- opracowanie informatora promującego walory turystyczne gminy
- utworzenie w gminie punktu konsultacyjnego dla rolników pragnących prowadzić działalność agroturystyczną

Cel strategiczny nr 6: Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi edukacji i zaspokojeniu potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Cele operacyjne:

- budowa i modernizacja gminnej bazy sportowej
- doposażenie Izby Pamięci Fryderyka Chopina w wyremontowanym dworcu w Rościszewie.

2.4 Gmina Sierpc

Strategiczne cele rozwoju gminy Sierpc do roku 2013 zostały sformułowane w dokumencie „Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Sierpc – program rozwoju lokalnego”. W dokumencie wyodrębniono siedem obszarów problemowych, którym odpowiadają cele strategiczne. Celom strategicznym z kolei przyporządkowane są programy operacyjne oraz zadania. Dla większej przejrzystości w niniejszej strategii pominięte zostaną programy operacyjne, co jednak w żaden sposób nie zmieni zawartości merytorycznej prezentowanej treści.

Obszar problemowy „Rolnictwo, leśnictwo i ochrona środowiska ”

Cel strategiczny: wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich

Zadania:

- współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Warszawie w zakresie włączenia terenu Gminy do terenów preferowanych do upraw ekologicznych
- promowanie produkcji „zdrowej żywności”

Obszar problemowy „Przedsiębiorczość”

Cel strategiczny: Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Zadania:

- utworzenie w Urzędzie gminy punktu informacji gospodarczej (prawnej i finansowej) dla pracodawców i rolników
- propagowanie możliwości uzyskania kredytów preferencyjnych na tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem
- pomoc lokalnym producentom rolnym i przedsiębiorcom w uczestnictwie w imprezach wojewódzkich i krajowych typu wystawy, targi

Obszar problemowy „Turystyka i Rekreacja”

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Cel strategiczny: Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Sierpc

Zadania:

- budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych
- budowa dróg dojazdowych do miejsc wypoczynku i rekreacji
- przystąpienie do lokalnej organizacji turystycznej
- opracowanie i wdrożenie programu edukacyjnego „Moja mała ojczyzna”
- poprawa infrastruktury turystycznej nad Jeziorem Bledzewskim
- renowacja obiektów zabytkowych na obszarze gminy
- stworzenie zintegrowanego programu rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o naturalne zasoby (przede wszystkim dolin rzek Sierpienicy i Skrwy)

2.5 Gmina Szczutowo

„Strategia Rozwoju gminy Szczutowo na lata 2007-2013” określa cele strategiczne i odpowiadające im cele szczegółowe dotyczące lokalnego rozwoju, w tym także w obszarze turystyki.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości życia na obszarze gminy

Cele szczegółowe:

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- Pożądane ukształtowanie przestrzeni publicznej

Cel strategiczny 3: Zwiększenie turystycznego zainteresowania gminą

Cele szczegółowe:

- zainicjowanie lokalnego stowarzyszenia na rzecz rozwoju turystyki w gminie Szczutowo
- opracowanie specyfikacji produktu turystycznego na terenie gminy
- rozbudowa infrastruktury turystycznej
- opracowanie i zrealizowanie planu promocji turystycznej gminy
- ochrona i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego

2.6 Gmina Zawidz

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

„Strategia rozwoju gminy Zawidz” określa **priorytety rozwojowe** gminy Zawidz. Należą do nich:

- wspieranie rozwoju rolnictwa (w szczególności ekologicznego)
- wspieranie przez gminę informacji na temat ekologii
- działania gminy w celu promowania gminy
- wspieranie inicjatyw mieszkańców w zakresie rekreacji i sportu
- wspieranie inicjatyw mieszkańców w zakresie kultury i rozrywki
- zachowanie walorów środowiska naturalnego i krajobrazu (zachowanie cech architektury regionalnej, tworzenie obszarów chronionego krajobrazu, tworzenie stref ochronnych)

2.7 Miejsce turystyki w Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

W Lokalnej Strategii Rozwoju opracowanej dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” zostały określone cele ogólne, szczegółowe oraz odpowiadające im działania. Cele i działania nawiązujące do turystyki są następujące:

Cel ogólny 1: Rozwój zasobów ludzkich

Cel szczegółowy 1.1: Integracja społeczności lokalnej na rzecz rozwoju

Działania:

- opracowanie i ustawienie tablic informacyjno-promocyjnych (np. prezentujących historię poszczególnych miejscowości)

Cel szczegółowy 1.2: Rozwój infrastruktury społecznej

Działania:

- tworzenie i podnoszenie jakości obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- tworzenie/rozwój przestrzeni publicznej we wsiach (np. skwery, parki, place zabaw),
- wytyczenie ścieżek rowerowych na rzecz turystyki i poprawy bezpieczeństwa

Cel ogólny 2: Wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla tworzenia miejsc pracy i promocji regionu

Cel szczegółowy 2.1: Rewitalizacja obiektów kulturowych i przyrodniczych

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Działania:

- wsparcie realizacji projektów rewitalizacyjnych

Cel szczegółowy 2.2: Promocja i rozwój turystyki

Działania:

- budowa stabilnego systemu finansowo-edukacyjnego na rzecz wsparcia osób rozpoczynających działalność turystyczną,
- bieżące doradztwo i wsparcie promocyjne dla osób rozpoczynających działalność turystyczną

Cel szczegółowy 2.3: Utworzenie sieci tematycznych szlaków turystycznych i rozwój turystyki kwalifikowanej

Działania:

- wytyczenie szlaków w terenie,
- szkolenia i doradztwo dla potencjalnych dostawców usług turystycznych,
- stworzenie systemu finansowego wsparcia (dotacje, gwarancje) dla osób tworzących usługi turystyczne,
- promocja oferty turystycznej regionu na rynku warszawskim, plockim, toruńskim i innych

Cel szczegółowy 2.4: Rozwój masowych imprez kulturalnych promujących region i integrujących społeczność lokalną

Działania:

- wsparcie doradcze i finansowe organizacji realizujących imprezy o charakterze integracyjnym i promocyjnym,
- promocja masowych imprez kulturalnych w regionie i poza nim

Poniżej prezentowane cele ogólne i cele szczegółowe nie są bezpośrednio związane z turystyką, ale ich realizacja może znacząco wpłynąć na atrakcyjność turystyczną regionu.

Cel ogólny 3: Wykorzystanie potencjału rolnictwa regionu

Cel szczegółowy 3.2: Promocja i rozwój rolnictwa ekologicznego

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Działania:

- bieżące doradztwo dotyczące produkcji i marketingu produktów ekologicznych

Cel szczegółowy 3.4: Wykreowanie i promocja lokalnych produktów spożywczych

Działania:

- bieżące doradztwo oraz wsparcie organizacyjne i finansowe dotyczące produkcji i marketingu produktów lokalnych

Cel ogólny 4: Dywersyfikacja gospodarki i rozwój przedsiębiorczości wiejskiej

Cel szczegółowy 4.1: Aktywizacja zawodowa mieszkańców i rozwój przedsiębiorczości

Działania:

- szkolenia i doradztwo w zakresie przekwalifikowania zawodowego oraz prowadzenia działalności gospodarczej,
- wsparcie lokalnej przedsiębiorczości na rzecz wzrostu konkurencyjności

Jak można zauważyć, kwestie związane z rozwojem turystyki są obecne we wszystkich strategiach rozwoju gmin. W niektórych dokumentach zagadnienia związane z turystyką są szczegółowo rozpisane, w innych – dość ogólnie. Daje się jednak zauważyć obszar tematyczny, na który położony został nacisk – to turystyka wiejska i aktywna. Dlatego też wybrane zostały cele związane z promocją rolnictwa ekologicznego i „zdrową żywnością”. Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” scala niejako cele sformułowane w poszczególnych strategiach, ale też wyraźnie wyodrębnia konieczność wsparcia finansowego, instytucjonalnego i merytorycznego podmiotów i osób, które będą prowadzić działalność o charakterze turystycznym.

Cele, które nie zostały wyodrębnione, a które mają znaczenie nie tylko dla rozwoju turystyki w regionie (ale także rozwoju w ogóle), to cele związane z ochroną środowiska. Zachowanie czystego i nieskażonego środowiska naturalnego to warunek konieczny zachowania atrakcyjności turystycznej danego regionu.

3. Analiza zasobów turystycznych obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” (audyt turystyczny)

3.1 Ogólna charakterystyka obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

3.1.1. Uwarunkowania przestrzenne

Obszar objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” obejmuje sześć gmin powiatu sierpeckiego (bez miasta Sierpc). Znajduje się w północno – zachodniej części województwa mazowieckiego, graniczy z powiatem plockim, żuromińskim i płońskim oraz z dwoma powiatami województwa kujawsko-pomorskiego: rypińskim oraz lipnowskim.

Do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” należą gminy:

- Gozdowo
- Mochowo
- Rościszewo
- Gmina wiejska Sierpc
- Szczutowo
- Zawidz

Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 834,29 km². Gminy graniczą ze sobą w taki sposób, że tworzą jeden obrys. Centralnie w tym obszarze znajduje się gmina Sierpc z miastem Sierpc. W sumie obszar „Sierpeckiego Partnerstwa” zamieszkuje 34 941 osób (stan na 31.12.2009).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.1.2. Dostępność komunikacyjna

Obszar powiatu sierpeckiego posiada dogodne połączenia komunikacyjne: drogowe i kolejowe. Przebiegają tędy:

- Droga krajowa nr 10, umożliwiająca szybkie połączenie drogowe z Warszawą, Gdańskiem, Toruniem, Bydgoszczą;
- Drogi wojewódzkie: nr 541 relacji Lubawa – Dobrzyń nad Wisłą, nr 560 relacji Brodnica-Bielsk, nr 539 łącząca Tłuchowo i Blinno (to łącznik krajowej „10” z Włocławkiem i Płockiem) oraz droga nr 561 relacji Biezuń - Szumanie
- Trasa kolejowa: szynobus Kolei Mazowieckich kursuje na trasie Nasielsk – Sierpc – Płock – Kutno; odbywa się także ruch towarowy, w tym po trasach zamkniętych obecnie dla ruchu pasażerskiego

Sierpc, miasto położone w samym centrum powiatu oddalone jest 135 km od Warszawy, 156 km od Łodzi, 85 km od Torunia, 148 km od Bydgoszczy oraz 40 km od Płocka.

Na terenie powiatu sierpeckiego kursują także autobusy PKS oraz linie podmiejskie i prywatne.

3.1.3. Uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze

Obszar objęty działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” jest zróżnicowany krajobrazowo i przyrodniczo. Urozmaicenie krajobrazowe wynika z obecności na tym terenie moreny czołowej zlodowacenia bałtyckiego oraz głębokiej doliny utworzonej przez rzekę Skrwa Prawa. Obszar powiatu znajduje się na pograniczu dwóch regionów fizjograficznych – Wysoczyzny Dobrzyńskiej i Wysoczyzny Płockiej. Znajduje się w strefie klimatu centralnego, bez dominacji określonych mas powietrza, charakteryzuje się bardzo małymi opadami i zbliżonymi do średnich krajowych amplitudami temperatury. Na tym terenie dominują gleby użytkowane rolniczo, w mniejszym stopniu występują mady rzeczne oraz gleby bagienne.

Na obszarze „Sierpeckiego Partnerstwa” dominują krajobrazy wiejskie – to tu można w pełni przekonać się czym są utrwalone w świadomości Polaków „krajobrazy wsi mazowieckiej”. Mozaika łąk, pól, śródpolnych dróg i zadrzewień (z wierzbą jako często występującym drzewem), rzek i lasów oraz nieskażone środowisko przyrodnicze tworzą sielski krajobraz i stwarzają bardzo dobre warunki do wypoczynku i rekreacji.

Lasy zajmują powierzchnię 11 654 ha, co stanowi 13,7% powierzchni powiatu.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Przez powiat sierpecki przepływają rzeki: Skrwa Prawa, Sierpienica, Raciążnica, Wierzbica, Głowienica i Czernica. Największy potencjał rozwojowy w zakresie turystyki ma Skrwa – ze względu na swoje warunki hydrograficzne i fizjograficzne oraz teren, przez który przepływa (m.in. zabytki znajdujące się w otoczeniu rzeki). Na obszarze „Sierpeckiego Partnerstwa” znajdują się także trzy duże jeziora: Urszulewskie i Szczutowskie w gminie Szczutowo oraz jezioro Bledzewskie w gminie Sierpc.

Na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” znajdują się obszary chronione. Nie ma tu parków narodowych, krajobrazowych ani rezerwatów przyrody.

Do obszarów chronionych należą:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” o pow. 33 338 ha stanowiący ciąg ekologiczny o randzie krajowej i regionalnej; rozciąga się na obszarze pięciu gmin: Rościszewo, Szczutowo, Sierpc, Mochowo oraz gminy Brudzeń Duży, nienależącej do Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”; na południu Obszar łączy się z Brudzeńskim Parkiem Krajobrazowym, na północy z Obszarem Chronionego Krajobrazu Dolina Raciążska, od zachodu – z Obszarem Chronionego Krajobrazu Jezior Skępskich,
- W okolicach wsi Białuty i Rękawczyn w gminie Gozdowo znajdują się tereny bagienne,
- Na obszarze „Sierpeckiego Partnerstwa” są liczne pomniki przyrody, wśród nich: pojedyncze drzewa i grupy drzew (w sumie 32), aleje drzew (4), głązy narzutowe (3)

3.1.4. Stan ochrony środowiska naturalnego

Stan ochrony środowiska naturalnego na obszarze Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” jest na dobrym poziomie. We wszystkich gminach funkcjonują oczyszczalnie ścieków (w gminie Mochowo istnieje oczyszczalnia ścieków w Cieślinie i jest budowana oczyszczalnia w Ligowie), prowadzona jest zbiórka selektywna odpadów komunalnych. We wszystkich gminach rokrocznie prowadzona jest akcja „Sprzątanie świata”.

Czyste i nieskażone środowisko przyrodnicze to atut powiatu sierpeckiego. Wiejski charakter obszaru Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” nie został zakłócony przez budowę zakładów przemysłowych czy dużych inwestycji budowlanych. Dlatego jest to obszar dogodny do uprawiania różnego rodzaju turystyki, wypoczynku i rekreacji, a także sprzyjający rozwojowi rolnictwa ekologicznego i produkcji „zdrowej żywności”.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.1.5 Uwarunkowania historyczno – kulturowe

Powiat sierpecki to teren o niezaprzeczalnych wartościach historycznych i kulturowych. Znajomość przeszłości własnego regionu oraz jej eksponowanie nie tylko wzmocni tożsamość mieszkańców, ale może także znacząco wpłynąć na atrakcyjność turystyczną tego regionu.

Sierpc już w X-XI wieku był dynamicznie rozwijającym się grodem. Prowadziła tędy droga z Krakowa na Pomorze, wokół grodu rozwijało się rzemiosło. Na przestrzeni wieków osiedlała się tu szlachta mazowiecka – dzieje rodu Gozdawów stały się inspiracją do podjęcia działań edukacyjno-artystycznych w gminie Gozdowo. Teren obecnego powiatu sierpeckiego zamieszkiwali przedstawiciele różnych narodowości i religii – dziś świadectwem tej wielokulturowości są cmentarze i nagrobki: katolickie, prawosławne, ewangelickie, żydowskie. Żyjąca tu szlachta mazowiecka pozostawiła po sobie dworki i parki dworskie. Niezwykłe cennym odkryciem, mającym duży potencjał do rozwoju, są wykopaliska archeologiczne na terenie gminy Gozdowo. Na ich podstawie stwierdzono, że już w II wieku p.n.e. istniało tu osadnictwo. Odkryte obiekty, m.in. cmentarzysko ciałopalne z 62 grobami szkieletowymi w obudowach kamiennych z okresu wczesnego średniowiecza, mogą stać się bazą do tworzenia oryginalnej oferty turystycznej.

Obszar objęty działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” to także miejsce, w którym można obejrzeć wiele ciekawych zabytków. Na szczególną uwagę zasługują kościoły. Są tu i murowane kościoły w stylu gotyku mazowieckiego (z XVI wieku), i liczne drewniane świątynie, z którym najstarsza pochodzi z XVII wieku, i neogotyckie kościoły z oryginalnym wystrojem i polichromiami. Innym cennym zasobem są zabytki techniki: młyny wodne oraz zespół dawnej krochmalni.

Na obszarze „Sierpeckiego Partnerstwa” organizowane są liczne imprezy kulturalne, społeczne oraz sportowe. Z perspektywy rozwoju turystyki na szczególną uwagę zasługują imprezy i wydarzenia kulturalne, które prezentują lub będą prezentować dziedzictwo kulturowe regionu. Niewątpliwą atrakcją dla turystów mogą stać się dożynki, najbarwniejsza chyba impreza „wiejska”. Wszelkie wydarzenia związane z dziedzictwem kulinarnym także mają dużą szansę na zainteresowanie ze strony gości. Jednakże obszar działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” ma do zaoferowania także inny wartościowy zasób kulturowy: fakt przebywania na tym terenie Fryderyka Chopina oraz lokalnych artystów – twórców ludowych, którzy tu mieszkają. Prace niektórych rzeźbiarzy czy kowali znane są nie tylko w Polsce, ale i za granicą. Zaangażowanie tychże osób w działania związane z turystyką na pewno podniesie atrakcyjność regionu jako miejsca wartego odwiedzenia.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.1.6. Gospodarka obszaru

Teren objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” to obszar typowo rolniczy. Udział gruntów ornych w całkowitej powierzchni powiatu jest bardzo wysoki i wynosi od 60,2% do 70,1%. Przeważają małe i średnie gospodarstwa, średnia powierzchnia wynosi od 8 do 11 ha. W uprawach dominują zboża i ziemniaki, w hodowli – trzoda chlewna i bydło. Nieskażone środowisko przyrodnicze, żyzne gleby, dogodne warunki klimatyczne sprzyjają rozwojowi rolnictwa i związanego z nim przemysłu rolno – spożywczego. Wyprodukowana tu żywność ma wysoką jakość, dlatego mogłyby się rozwijać gospodarstwa ekologiczne oraz produkcja „zdrowej żywności” i przygotowywanie tradycyjnych potraw dla gości i turystów.

3.1.7. Stan zagospodarowania turystycznego

Stan zagospodarowania turystycznego obszaru Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” jest nierównomierny w poszczególnych gminach, biorąc pod uwagę infrastrukturę turystyczną.

- *Baza noclegowa*; na terenie „Sierpeckiego Partnerstwa” funkcjonuje obecnie 5 gospodarstw agroturystycznych (3 w gminie Gozdowo, 1 w gminie Sierpc, 1 w gminie Szczutowo), 7 zajazdów z miejscami noclegowymi, usytuowanych przede wszystkim przy drodze krajowej nr 10 oraz przy drogach wojewódzkich (3 w gminie Sierpc, 3 w gminie Szczutowo, 1 w gminie Zawidz), 2 ośrodki wypoczynkowe dostępne zarówno dla grup zorganizowanych jak i dla indywidualnego turysty (1 w gminie Sierpc, 1 w gminie Szczutowo) oraz stacja Komendy Hufca ZHP nad jez. Urszulewskim w gminie Szczutowo;
- *Baza gastronomiczna*; na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” ogólnodostępne punkty gastronomiczne zlokalizowane są przede wszystkim przy zajazdach – wszystkie funkcjonujące zajazdy posiadają ofertę żywieniową; dodatkowo funkcjonują 2 zajazdy oferujące jedynie wyżywienie (gmina Mochowo i gmina Sierpc), bary i kawiarenki – 7 obiektów (2 w gminie Gozdowo, 1 – Mochowo, 1 – Sierpc, 2 – Szczutowo, 1 – Zawidz); wyżywienie dla grup zorganizowanych oferuje Dom Weselny w Antoniewie oraz Ośrodek Jazdy Konnej „Brzozowy Zagajnik” (obydwa obiekty znajdują się w gminie Gozdowo); wszystkie istniejące gospodarstwa agroturystyczne mają w swojej ofercie pobyt z wyżywieniem lub możliwość samodzielnego przygotowania posiłków;
- *Baza uzupełniająca rekreacyjno-sportowa*:
 - ✓ na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, we wszystkich gminach, znajdują się boiska wielofunkcyjne (3), trawiaste (11), hale sportowe (10) oraz kompleks boisk sportowych w Szczutowie;

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- ✓ nad dwoma jeziorami – Urszulewskim oraz Bledzewskim, na terenie ośrodków wypoczynkowych, jest możliwość uprawiania sportów wodnych oraz rekreacji;
- ✓ w Kolczynie w gminie Gozdowo znajduje się Ośrodek Jazdy Konnej „Brzozowy Zagajnik” oferujący grupom zorganizowanym (młodzież szkolna) jazdę konną i inne atrakcje
- ✓ przez obszar działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” przebiega czerwony szlak PTTK im. Bolesława Krzywoustego; szlak biegnie przez dwie gminy: Mochowo i Sierpc, kończy się na stacji kolejowej w mieście Sierpc; na szlaku można uprawiać turystykę aktywną: pieszą, rowerową, konną oraz narciarską.

Na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” nie ma biur podróży ani innych organizatorów turystyki. Nie ma także wyodrębnionych punktów informacji turystycznej – funkcję taką pełnią Urzędy Gmin lub gminne biblioteki publiczne.

Przedstawiony poniżej opis zasobów turystycznych poszczególnych gmin obejmować będzie zasoby zarówno bezpośrednio związane z turystyką, jak i pośrednio wpływające na jej rozwój i funkcjonowanie w regionie. Źródłem wyboru podmiotów i obiektów były materiały wtórne oraz materiały pierwotne (wymienione już w rozdziale opisującym przyjętą metodologię pracy nad strategią). W tym miejscu chciałabym podkreślić dużą rolę wywiadów oraz luźniejszych rozmów z przedstawicielami różnych środowisk i podmiotów – rozmów, do których niejednokrotnie wracałam i „dopytywałam”. Takie podejście umożliwiło jak najdokładniejsze poznanie potencjału danego obiektu czy podmiotu w sferze rozwoju turystyki.

3.2 Gmina Gozdowo

3.2.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina Gozdowo położona jest w południowej części powiatu sierpeckiego. Graniczy z gminami Sierpc, Zawidz, Mochowo oraz trzema gminami z powiatu płockiego: Bielsk, Stara Biała i Brudzeń Duży. Wieś gminna Gozdowo znajduje się 25 km od Płocka i 15 km od Sierpca. Gmina zajmuje obszar o powierzchni 126,7 km², znajdują się tu 42 miejscowości (31 sołectw), w sumie zamieszkuje ją 6183 osoby (stan na 31.12.2009).

To gmina o wybitnie rolniczym charakterze. Tereny rolne zajmują 82% jej powierzchni, zaś leśne – jedynie 8,7%. Gospodarka rolna opiera się wyłącznie na indywidualnych gospodarstwach.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.2.2. Dostępność komunikacyjna

Przez teren gminy Gozdowo przebiega droga wojewódzka nr 560 relacji Brodnica – Bielsk. Z Bielska do Płocka można szybko dojechać drogą krajową nr 60, ale zarówno do Płocka jak i do Sierpca prowadzą drogi powiatowe.

Przez teren gminy Gozdowo przebiega linia kolejowa, szynobusem Kolei Mazowieckich można dojechać bezpośrednio do Sierpca, Płocka oraz Kutna. Na terenie gminy znajduje się jedna stacja kolejowa – Gozdowo.

Na obszarze gminy kursują także autobusy PKS oraz linie podmiejskie: linia nr 6 na odcinku Płock – Gozdowo – Rempin oraz linia nr 1 relacji Płock - Lelice.

3.2.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Obszar gminy Gozdowo reprezentuje typowo mazowiecki krajobraz wiejski. Mozaika pól, łąk, śródpolnych dróg i zadrzewień, przepływające przez teren gminy dwie niewielkie rzeki: Sierpienica i Wierzbica oraz łagodne ukształtowanie terenu tworzą sielski, sprzyjający wypoczynkowi i rekreacji krajobraz. Obszar gminy Gozdowo jest wolny od zanieczyszczeń, co podnosi jego atrakcyjność jako miejsca regeneracji sił i poprawy zdrowia.

Wymienione powyżej cechy tego obszaru umożliwiają uprawianie turystyki wiejskiej aktywnej: pieszej, rowerowej, konnej, a zimą narciarskiej. Tym bardziej, że bogata sieć gminnych dróg charakteryzuje się niskim natężeniem ruchu.

W okolicach miejscowości Białuty oraz Rękawczyn znajdują się objęte ochroną prawną tereny bagienne, mające wysoki walor krajobrazowy.

Na terenie gminy Gozdowo jest czysto, prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych, funkcjonują dwie nowoczesne oczyszczalnie ścieków (w Gozdowie oraz Lelicach). Rokrocznie dzieci i młodzież ze szkół gminnych biorą udział w akcji sprzątanie świata.

Zasoby turystyczne i paraturystyczne

3.2.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy Gozdowo, ul. K. Gozdawy 19, 09-213 Gozdowo, tel. (24) 276 21 12
www.gminagozdowo.vel.pl

W gminie Gozdowo urząd gminy jest głównym organizatorem bądź współorganizatorem imprez i wydarzeń kulturalnych lub społecznych. W gminie nie są podejmowane działania

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

mające bezpośredni związek z turystyką, natomiast potencjał do rozwoju w tym kierunku mają wybrane imprezy kulturalne i społeczne. Ich wykaz znajduje się w dalszym rozdziale.

W Urzędzie Gminy Gozdowo pracuje obecnie jedna osoba zajmująca się promocją gminy. Począwszy od 2005 roku zostały wydane materiały i publikacje promujące gminę, wśród nich:

- książka „Gozdowo, 700-lecie parafii Wszystkich Świętych” (2005 r.)
- książka „Historia Gminy Gozdowo” (2007 r.)
- film promocyjny „Gmina Gozdowo, województwo mazowieckie” (2007 r.)
- plan turystyczny – informator „Gmina Gozdowo” (2007 r.)
- artykuły promocyjne w gazetach subregionalnych: „Tygodnik Płocki”, „Nasz Płock”, „Ekstra Płock”, „Kurier Sierpecki”
- publikacja „Samorząd Gminy Gozdowo w latach 2000-2010” (2010 r.)

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie (z filią w Lelicach), ul. K. Gozdawy 19, 09-213 Gozdowo, tel. (24) 276 21 79

Biblioteka oprócz tradycyjnej oferty skierowanej do mieszkańców gminy – czyli możliwości korzystania z wypożyczalni i czytelnicy (w Lelicach także czytelnicy multimedialnej), jest także organizatorem konkursów literackich, artystycznych oraz fotograficznych, skierowanych głównie do dzieci i młodzieży. Wnętrze biblioteki w Gozdowie zdobią rzeźby w drewnie wykonane przez lokalnego twórcę Piotra Lewandowskiego.

Pomysły:

Biblioteka mogłaby być Punktem Informacji Turystycznej, z możliwością kupna lub otrzymania za darmo przewodnika, mapy, folderu po regionie.

Parafia p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Bonisławiu

Parafia jest organizatorem Dnia Matki i Dnia Dziecka – połączonej imprezy, podczas której odbywają się występy artystyczne, jest ognisko oraz inne atrakcje.

Pomysły:

Włączenie obchodów Dnia Matki i Dnia Dziecka do kalendarza imprez w gminie.

Zasobem instytucjonalnym są także organizacje społeczne i pozarządowe. Współorganizatorami imprez na terenie gminy Gozdowo są też szkoły.

Koła Gospodyń Wiejskich - na terenie gminy jest ich 10, najaktywniejsze funkcjonują w miejscowościach Cetlin oraz Rycharcice.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomysły:

Zaangażowanie Kół do opracowania lokalnych potraw, które mogłyby być kulinarną atrakcją turystyczną regionu.

Ochotnicze Straże Pożarne to obecnie organizatorzy i współorganizatorzy imprez lokalnych, m.in. dożynek wiejskich oraz Przeglądu Orkiestr OSP.

Pomysły:

Zarówno dożynki jak i przegląd orkiestr to imprezy bardzo atrakcyjne widowiskowo, dlatego warto aby znalazły się w kalendarzu imprez na terenie gminy.

3.2.5. Zasoby społeczne

Grupa Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy”, Szkoła Podstawowa w Ostrowach, te. (24) 276 25 91, www.naszeostrowy.pl, koordynator: Anna Górczyńska

Wśród zasobów społecznych na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa podjęta przy Szkole Podstawowej w miejscowości Ostrowy. Wokół lokalnej liderki, nauczycielki historii – Pani Anny Górczyńskiej – powstała grupa osób działająca na rzecz rozwoju lokalnego i edukacji. Grupa Odnowy Wsi to nieformalna grupa inicjatywna, która stworzyła szeroką ofertę edukacyjną skierowaną przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Oferta edukacyjna GOW „Nasze Ostrowy” obejmuje warsztaty tematyczne, grę terenową oraz inne zajęcia, w których dzieci i młodzież biorą aktywny udział.

GOW „Nasze Ostrowy” ma doświadczenie w organizacji następujących warsztatów tematycznych:

- Warsztaty archeologiczne
- Warsztaty aktywności twórczej zintegrowane z warsztatami archeologicznymi
- Warsztaty plastyczne i krajoznawcze
- Warsztaty etnograficzne

Zakres tematyczny proponowanych zajęć obejmował bloki zagadnieniowe:

- Tradycyjne i nowoczesne gospodarstwo wiejskie
- Na polu
- W lesie
- W pasiece
- Rękodzieło
- Sposoby orientacji w terenie
- Przeszłość Ostrów i okolicy w świetle odkryć archeologicznych
- Gry i zabawy siłowo-zręcznościowe naszych przodków

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Grupa opracowała także grę terenową „Zagubione Skarby”. Akcja gry toczy się w średniowieczu, a uczestnicy poszukują tytułowych skarbów w okolicy.

Uczestnicy zajęć oraz ich opiekunowie mogą nabyć różne miejscowe oraz wyroby, jak: żywność z gospodarstw (chleb z pieca opalanego drewnem, smalec, masło, przetwory, twaróg, ciasto drożdżowe), galanterię z papieru czerpanego, wycinanki z kolorowego papieru, prace artystów ludowych, biżuterię ze sznurka i koralików (z gliny, drewna, modeliny), zioła i bukiety z suszonych roślin, kwiaty i palmy wielkanocne z kolorowej bibuły.

Działalność Grupy Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy” obejmuje także sferę promocji oraz informacji o gminie Gozdowo, a w szczególności o jej historii. Informacje znajdują się na stronie www.naszeostrowy.pl.

Pomysły:

Dotychczasowa działalność GOW „Nasze Ostrowy” miała charakter społeczny, ale warto ją skomercjalizować. Pomysłem jest stworzenie Wioski Tematycznej „Kraina Słowian” lub „Wioska Słowiańska” oraz rozszerzenie oferty turystycznej o organizację imprez komercyjnych dla instytucji zewnętrznych, organizację pokazów dawnego rzemiosła oraz rozszerzenie oferty kulinarnej o potrawy z bobu, grochu i soczewicy.

GOW „Nasze Ostrowy” mogłoby zacząć działać jako stowarzyszenie.

Młodzieżowa Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Gozdowie

Orkiestra bierze udział we wszystkich ważniejszych przeglądach i imprezach w kraju związanymi z tego typu orkiestrami, odnosząc duże sukcesy. W latach 2000. Orkiestra zdobyła wiele znaczących nagród, m.in. I miejsce na Przeglądzie Orkiestr OSP Województwa Mazowieckiego w Radomiu w 2004r., II miejsce na regionalnym Przeglądzie Orkiestr OSP w Polanicy Zdrój w 2004r., I miejsce w IV Międzypowiatowym Przeglądzie Orkiestr OSP w Gąbinie w 2008r., koncertowała jako laureat w Wojewódzkim Przeglądzie Orkiestr OSP w Szydłowcu w 2010r., zakwalifikowała się do XXI Ogólnopolskiego Festiwalu Orkiestr w 2010 roku (II miejsce w musztrze paradnej). Orkiestra uatrakcyjnia wiele imprez lokalnych w gminie Gozdowo.

Pomysły:

Wpisanie na stałe przeglądu orkiestr OSP na poziomie ponadregionalnym do kalendarza imprez w gminie Gozdowo.

Wydanie płyty CD z nagraniami Młodzieżowej Orkiestry Dętej (materiał promujący gminę).

Piotr Lewandowski, lokalny artysta – rzeźbiarz, Bonisław

W Bonisławiu mieszka artysta – rzeźbiarz, Piotr Lewandowski. Twórca rzeźbi w drewnie, jest autorem m.in. postaci „Gozdawitów” stojących przed Urzędem Gminy w Gozdowie. Inspiracje do wykonania rzeźb artysta czerpał m.in. z literatury Bunscha i Kraszewskiego, na

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

też podstawie powstały pierwowzory protoplastów rodu Gozdawów, którego początki sięgają XII i XIII wieku. Widoczny na rzeźbach typ uzbrojenia noszony był na Mazowszu właśnie w XII-XIII wieku. Inne rzeźby autorstwa Piotra Lewandowskiego to postacie Jana Pawła II oraz św. Floriana, stojące przy Publicznym Gimnazjum oraz remizie OSP w Gozdowie. Mniejsze rzeźby twórcy zdobią wnętrze Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie.

Piotr Lewandowski interesuje się także zielarstwem, w swoim ogrodzie ma bogate herbarium oraz liczne gatunki krzewów. Ma doświadczenie w prowadzeniu warsztatów oraz spotkań z dziećmi i rodzicami na temat sztuki ludowej oraz zielarstwa.

Pomysły:

Włączenie działalności artysty do produktu turystycznego „Sierpecki Szlak Twórców Ludowych”. W ramach produktu byłaby prezentacja prac artysty oraz możliwość uczestnictwa w warsztatach oraz spotkaniach/pogadankach na temat rzeźbiarstwa, malarstwa, zielarstwa.

Możliwość zamówienia prac u artysty oraz ich kupna.

Promocja postaci „Gozdawitów” – artysta zadeklarował chęć tworzenia rzeźb dla innych miejscowości.

Stworzenie na terenie Gozdowa „Zielonej Galerii”.

3.2.6. Zasoby rekreacyjne

Ośrodek Jazdy Konnej – Gospodarstwo Agroturystyczne „Brzozowy Zagajnik”, Hanna i Jerzy Brzozowy, Kolczyn 13, 09-213 Gozdowo, tel. 600 160 645, 661 285 823, www.brzozowyzagajnik.pl

„Brzozowy Zagajnik” to ośrodek jazdy konnej, który wyspecjalizował się w ofercie wypoczynkowo-edukacyjnej dla grup zorganizowanych – dzieci i młodzieży. Ośrodek organizuje „Wakacje z koniem” (kolonie), „Zielone szkoły” oraz przyjmuje jednodniowe wycieczki szkolne. W ofercie jest jazda konna (konie Hucuły i kucyki), wykłady na temat języka i zwyczajów konia, możliwość rekreacji na terenie ośrodka (sprzęty do gier zespołowych i zabaw indywidualnych), spotkania z pszczelarzem, rzeźbiarzem, wikliniarzem, wycieczki po okolicy, bogaty program rozrywkowy w wolnym czasie. Ośrodek jest ogrodzony, oferuje całodzienne „zdrowe” wyżywienie (na terenie ośrodka funkcjonuje gospodarstwo ekologiczne), zakwaterowanie w kameralnych pokojach z łazienkami (3-6 osobowe).

Pomysły:

Wydzielenie z obecnej oferty propozycji dla turysty indywidualnego, która obejmowałaby co najmniej nocleg, wyżywienie i jazdę konną. Dodatkową atrakcją byłaby możliwość uczestniczenia w warsztatach i spotkaniach z lokalnymi artystami, twórcami, pszczelarzem, wycieczki bryczkami po okolicy, zimą kuligi z ogniskiem i pieczeniem kiełbasek.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Organizacja jednodniowych rajdów konnych po obszarze działania LGD „Sierpeckie Partnerstwo” i imprez typu Rajdy św. Huberta. Rajdy konne mogłyby przebiegać Szlakiem Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej lub Sierpeckim Szlakiem Zabytków Techniki.

Inne zasoby rekreacyjne związane z bazą sportową to:

Boisko wielofunkcyjne w Lelicach, **hala wielofunkcyjna** w Gozdowie, **boiska trawiaste** w Gozdowie, Lelicach, Rempinie, Ostrowach i Rogienicach

W miejscowości Kolonia Przybyszewo znajduje się jezioro z terenem do zagospodarowania; zostało to już zaplanowane w ramach inwestycji turystycznych w gminie.

3.2.7 Zasoby przyrodniczo-kulturowe

Zasoby przyrodnicze na terenie gminy Gozdowo to pomniki przyrody, parki zabytkowe i podworskie oraz jezioro w miejscowości Kolonia Przybyszewo.

Pomniki przyrody to: dąb szypułkowy „Ignacy” w Antoniewie, lipa drobnolistna w Kolczynie i Zakrzewku, trzy lipy drobnolistne w Gozdowie (grupa drzew jednogatunkowych), trzy klony pospolite w Lelicach, modrzew europejski i dąb szypułkowy w Lelicach, głąz narzutowy w Gozdowie.

Parki zabytkowe i podworskie: park dworski w Dzięgielewie, park w Gozdowie, Kolczynie, Czachowie, park z dworem w Lelicach.

Pomysły:

Rewitalizacja parków, remont dworu w Lelicach

Do zasobów kulturowych na terenie gminy Gozdowo należą obiekty zabytkowe sakralne, miejsca pamięci narodowej, miejsca odkryć archeologicznych.

Do obiektów zabytkowych sakralnych należą:

Kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Gozdowie, neogotyki, murowany, wybudowany w latach 1901-02; posiada murowaną dzwonnice z początku XX wieku.

Kościół parafialny p.w. św. św. Piotra i Pawła w Kurowie, murowany, w stylu eklektycznym, wybudowany w latach 1884-1886; wewnątrz kościoła znajdują się przedmioty zabytkowe: monstrancja wieżyczkowa z I poł. XVII wieku, trzy kielichy, puszka barokowa z I poł. XVII wieku, relikwiarz w formie krzyża z figurką pelikana z końca XVII wieku.

Plebania oraz kaplica cmentarna w Bonisławiu, obydwa obiekty murowane, z lat 30. XX wieku.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

W gminie Gozdowo znajdują się trzy *miejsca pamięci narodowej*:

Symboliczny **Grób Nieznanego Żołnierza** na cmentarzu rzymsko-katolickim w Bonisławiu; to mogiła dwóch żołnierzy poległych we wrześniu 1939 roku w walce z hitlerowcami.

Pomnik Pamięci Narodowej we wsi Lelice ku czci tutejszych mieszkańców zamordowanych przez hitlerowców w czasie II wojny światowej. Pomnik znajduje się przed Szkołą Podstawową, przy drodze wojewódzkiej nr 560. W tym miejscu 28 czerwca 1942 roku Niemcy aresztowali 18 osób, które docelowo trafiły do obozu koncentracyjnego w Sztutowie (Stutthof). Pomnik poświęcony jest wszystkim mieszkańcom Lelic i okolic - ofiarom II wojny światowej.

Pomnik Pamięci Narodowej w Zbójnie poświęcony jest wydarzeniu z dnia 10 lipca 1910 roku. Tego dnia Oddział Organizacji Bojowej PPS Frakcja Rewolucyjna stoczył krwawy bój z oddziałem carskiej armii. Pomnik znajduje się przy drodze wojewódzkiej nr 560.

Pomysły:

Wydanie broszury o losach mieszkańców obecnej gminy Gozdowo w czasie ważnych wydarzeń XX wieku (zabory, okupacja, działania wojenne).

Na terenie gminy Gozdowo, a konkretnie w okolicach wsi Ostrowy, znajdują się **miejsca odkryć archeologicznych**. Badania wykopaliskowe były tu prowadzone już w XIX wieku, jednak najliczniejsze odkrycia miały miejsce w latach 80. i 90. XX wieku. Do najcenniejszych odkryć należą: cmentarzysko ciałopalne z II w. p.n.e., nekropolia z 62 grobami szkieletowymi w kamiennych obudowach pochodząca z okresu wczesnego średniowiecza; w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarzyska odkryto wiele obiektów osadniczych: jam, palenisk, dołków postępujących.

Udokumentowane odkrycia archeologiczne zostały już w pewien sposób spopularyzowane, dzięki ofercie edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży przez działalność Grupy Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy”. Jednakże mogą one stać się kanwą szerszej oferty turystycznej – edukacyjnej, skierowanej do odbiorcy w każdym wieku.

Pomysły:

Utworzenie Wioski Tematycznej „Kraina Słowian” lub „Wioska Słowiańska”, rozszerzenie oferty turystycznej o organizację imprez komercyjnych dla instytucji zewnętrznych, organizację pokazów dawnego rzemiosła oraz rozszerzenie oferty kulinarnej o potrawy z soczewicy, bobu oraz grochu. Prezentacja (w dowolnej formie) legendy o córce Krystyna Gozdawy – „Nici lukundy” – opowieści związanej z historią terenów obecnej gminy Gozdowo.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.2.8. Imprezy cykliczne

Imprezy cykliczne zasługujące na uwagę z punktu widzenia rozwoju turystyki to:

- Zamyślenia Rodaków w hołdzie Ojcu Świętemu - Janowi Pawłowi II; impreza odbywa się w maju, organizatorem jest Urząd Gminy w Gozdowie;
- Towarzystwie Zawody Wędkarskie o puchar Wójta Gminy Gozdowo (maj/czerwiec)
- Dożynki wiejskie w Rempinie, dożynki parafialne w Lelicach, Gminny Festyn Dożynkowy w Gozdowie (sierpień); współorganizatorem wszystkich imprez dożynkowych jest Urząd Gminy Gozdowo;
- Zawody szkoleniowo-pożarnicze; widowiskowa impreza, biorą w niej udział jednostki OSP z terenu gminy;
- Uroczyste obchody dnia św. Floriana (Dzień Strażaka, 4 maja)
- Uroczyste obchody Święta Niepodległości (11 listopada)
- „Piknik Rodzinny” na zakończenie lata, w Ostrowach
-

3.2.9. Baza noclegowa

Na terenie gminy Gozdowo bazę noclegową stanowią trzy gospodarstwa agroturystyczne.

Gospodarstwo Agroturystyczne „Skorupki”, Magdalena Wiktorska, Kowalewo Skorupki 11, 09-213 Gozdowo, tel. (24) 276 21 55, <http://skorupki.w.interia.pl>

Gospodarstwo dysponuje 5 pokojami, 10 miejscami noclegowymi. Oferta jest całoroczna, możliwość wykupienia całodziennego wyżywienia. Do dyspozycji gości jest sprzęt sportowy, miejsce na ognisko, istnieje możliwość udziału w pracach rolniczych.

Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod borem”, Małgorzata i Leszek Smoleńscy, Kowalewo Podborne 3, 09-213 Gozdowo, (24) 276 21 20

Gospodarze dysponują 5 pokojami dla gości, w sumie 15 miejsc noclegowych. Oferta jest całoroczna, możliwość wykupienia całodziennego wyżywienia (żywność ekologiczna). W obrębie gospodarstwa jest działka zagospodarowana rekreacyjnie oraz staw rybny (możliwość wędkowania). Oferta gospodarstwa obejmuje ponadto organizację kuligów, ognisk, imprez okolicznościowych.

Ośrodek Jazdy Konnej – Gospodarstwo Agroturystyczne „Brzozowy Zagajnik”, Hanna i Jerzy Brzozowy, Kolczyn 13, 09-213 Gozdowo, tel. 600 160 645, 661 285 823, www.brzozowyzagajnik.pl

Gospodarstwo dysponuje 4 pokojami dla gości z 13 miejscami noclegowymi, oferuje całodienne wyżywienie i możliwość jazdy konnej.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomysły:

Możliwość wypożyczenia rowerów.

Posiadanie map regionu dla turystów zmotoryzowanych i niezmotoryzowanych (pieszych, rowerowych, narciarskich).

3.2.10. Baza gastronomiczna

Na terenie gminy Gozdowo stałą ofertę gastronomiczną, dostępną dla indywidualnego klienta mają: **Pub „Kuźnia”** oraz **bar „Patryk”** – obydwa lokale w Gozdowie.

Dom Weselny w Antoniewie – świadczenie usług gastronomicznych w ramach imprez grupowych (wesela, stypy, uroczystości rodzinne).

W czasie imprez organizowanych w ramach działalności Grupy Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy” serwowane są regionalne dania kuchni polskiej.

Pomysły:

Na terenie gminy powinny znajdować się całoroczne bary lub restauracyjki, serwujące potrawy lokalnej kuchni (współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich), proste, zdrowe jedzenie.

3.3 Gmina Mochowo

3.3.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina Mochowo położona jest w południowo – zachodniej części powiatu sierpeckiego, graniczy z gminami Gozdowo, Sierpc oraz Szczutowo z tegoż powiatu, z gminą Brudzeń Duży powiatu płockiego oraz gminami Skępe i Tłuchowo z powiatu lipnowskiego w województwie kujawsko-pomorskim. Powierzchnia gminy wynosi 144 km², w 43 miejscowościach (40 sołectwach) mieszka 6229 osób (stan na 31.12.2009 - dane GUS).

Gmina ma charakter rolniczy, tereny rolne stanowią 79% jej powierzchni. W strukturze własności dominuje gospodarka indywidualna.

3.3.2. Dostępność komunikacyjna

Gmina Mochowo jest dobrze skomunikowana z Sierpcem i Płockiem, a poprzez te miasta z Warszawą, Bydgoszczą, Toruniem, Włocławkiem.

Przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie: droga nr 541 łącząca Lubawę i Dobrzyń nad Wisłą (przez Żuromin i Sierpc) oraz droga nr 539 relacji Blinno – Ligowo – Tłuchowo (to łącznik krajowej „10” z Płockiem i Włocławkiem).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Przez gminę Mochowo nie przebiega linia kolejowa, najbliższe stacje PKP znajdują się w Gozdowie, Susku oraz Sierpcu.

Kursują także autobusy PKS oraz linia prywatna, kursująca na trasie Mochowo – Płock.

3.3.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Mimo, iż gmina Mochowo ma w przeważającej części charakter rolniczy (79% jej powierzchni stanowią tereny rolne), to jednak nie brakuje tu różnorodnych krajobrazów oraz zespołów siedliskowych.

Lasy zajmują 15,37% powierzchni gminy (stan na 31.12.2009) i koncentrują się w centralnej części gminy, w otoczeniu doliny rzeki Skrwy Prawej. Rzeka Skrwa Prawa, przepływająca przez gminę na odcinku 24 kilometrów jest bardzo cennym zasobem przyrodniczo-krajobrazowym. Skrwa ukształtowała tu malowniczą dolinę, z licznymi zakolami i urozmaiconą linią brzegową (skarpy w niektórych miejscach sięgają 40 m wysokości), porośniętą w wielu miejscach starym drzewostanem (włącznie z „typowym drzewem Mazowsza” – wierzbą rosochatą). Rzeka ma szybki prąd, jest nieuregulowana. W 1988 roku został utworzony Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” o powierzchni 33 338 ha, który rozciąga się wzdłuż rzeki, przez większość terenu gminy. Obszar ten (obejmujący w sumie cztery gminy powiatu sierpeckiego) stanowi krajowy korytarz ekologiczny. Inne rzeki przepływające przez gminę Mochowo to Czernica i Głowienica, obydwie wpadają do Skrwy.

Na obszarach leśnych gminy Mochowo występują różnorodne typy siedliskowe: bór świeży i mieszany świeży, bór wilgotny. Drzewostan jest zróżnicowany pod względem wiekowym i gatunkowym. Przy drogach można spotkać typowe dla mazowieckiego krajobrazu wierzby.

Współwystępowanie na obszarze gminy terenów leśnych i rolnych, użytków zielonych i powierzchni wodnych tworzy urozmaicony i malowniczy krajobraz. Takie warunki przyrodniczo-krajobrazowe sprzyjają uprawianiu turystyki wiejskiej, aktywnej (pieszej, rowerowej, kajakowej oraz narciarskiej).

Stan ochrony środowiska naturalnego jest na dobrym poziomie. W gminie prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych. Funkcjonuje oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Cieślinie, która oczyszcza ścieki komunalne z Cieślina, Bożewa i Bożewa Nowego. W trakcie budowy jest oczyszczalnia ścieków w Ligowie. Nie ma zanieczyszczeń przemysłowych (powietrza, wody lub gleby). Problemem charakterystycznym (także w innych gminach) jest zanieczyszczenie gleby nawozami mineralnymi i organicznymi stosowanymi w rolnictwie oraz chemicznymi środkami ochrony roślin. Spływając do rzek, także do Skrwy powodują, że woda w tej rzece ma III klasę czystości.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zasoby turystyczne i paraturystyczne

3.3.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy w Mochowie, Mochowo 20, 09-214 Mochowo, tel. (24) 276 33 33, www.mochowo.pl

Urząd Gminy w Mochowie jest organizatorem lub współorganizatorem większości imprez na terenie gminy. Są to głównie imprezy sportowe bądź społeczno-kulturalne. Obecnie w UG nie ma osobnego stanowiska osoby odpowiedzialnej za promocję. Ze środków gminnych zostały wydane materiały promocyjne: ulotka „Gmina Mochowo” oraz film video o gminie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Mochowie, Mochowo Parcele 1, tel. (24) 276 31 18, www.bibliotekamochowo.org.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Mochowie oprócz tradycyjnej oferty dla czytelników (wypożyczalnia książek i czytelnia) oferuje także bezpłatny dostęp do Internetu. W bibliotece można otrzymać ulotki informacyjno-promocyjne o gminie Mochowo.

Czytelnia internetowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Mochowie czynna jest w poniedziałki i soboty w godz. 8:00-16:00, od wtorku do piątku w godz. 8:00-18:00.

Pomysły:

W bibliotece mógłby się mieścić Punkt Informacji Turystycznej, z możliwością uzyskania informacji o ofercie turystycznej regionu oraz otrzymania mapy, przewodnika, folderu turystycznego o regionie.

Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło w Mochowie, Mochowo 23, 09-214 Mochowo

Związek prowadzi działalność społeczno – kulturalną skierowaną do mieszkańców gminy. W Kole funkcjonuje chór „Złota Jesień”, który m.in. poprzez wyjazdy na koncerty promuje gminę. W lipcu Związek organizuje imprezę kulturalną „Biesiada Seniorów”. W imprezie biorą udział nie tylko mieszkańcy gminy, ale także zaproszeni goście – chóry z innych Kół, którzy zwiedzają przy okazji pobytu zabytkowy kościół w Mochowie.

Pomysły:

Rozszerzenie programu zwiedzania dla gości na całą gminę.

Kiermasz produktów lokalnych (z degustacją) podczas Biesiady Seniorów.

Stworzenie oferty turystycznej dla seniorów/Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Przegląd Chórów Senioralnych (na poziomie województwa lub krajowym).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy Mochowo

Jednostki OSP z terenu gminy są organizatorami lub współorganizatorami imprez o charakterze sportowym.

3.3.5. Zasoby społeczne

Zasoby społeczne gminy Mochowo to przede wszystkim działalność poszczególnych osób.

Barbara Kozakiewicz – Przewodnicząca Rady Gminy Mochowo, mieszkanka Cieślina. Pani Kozakiewicz bardzo dobrze zna powiat sierpecki – pod względem gospodarczym, społecznym, krajoznawczym.

Pomysły:

Dzięki swojemu doświadczeniu zawodowemu i osobistemu mogłaby pracować jako przewodnik turystyczny po obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”. Mogłaby także służyć profesjonalną wiedzą z zakresu zdobywania funduszy dla gospodarstw planujących rozpocząć działalność agroturystyczną oraz pomóc w organizowaniu takiego gospodarstwa (baza noclegowa, gastronomiczna, oferta dla gości).

Jacek Tudela - właściciel zabytkowego dworku i parku w miejscowości Obręb, nad Skrwą. Prowadzi gospodarstwo rolne i dział specjalny rolnictwa: pszczelarstwo. Obecnie remontuje dworek pod kątem przyjmowania gości. Pan Tudela posiada pasiekę, obecna oferta obejmuje sprzedaż miodu oraz produktów pszczelarskich i działalność w zakresie edukacji na temat pszczelarstwa (współpraca z Ośrodkiem Jazdy Konnej „Brzozowy Zagajnik” z Kolczyna w gminie Gozdowo).

Pomysły:

Włączenie się w stworzenie oraz promocję lokalnego produktu kulinarnego.

Organizacja warsztatów z zakresu pszczelarstwa dla turystów (włączenie do komercyjnej oferty).

Zagospodarowanie rekreacyjne terenu gospodarstwa oraz nad rzeką Skrwą.

Hanna Ciemiecka - mieszkanka miejscowości Choczeń; posiada malowniczo położone gospodarstwo rolne

Pomysły:

Utworzenie gospodarstwa ekoagroturystycznego z możliwością wypożyczenia rowerów i kajaków.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zaadoptowanie części terenu gospodarstwa na pole biwakowe.

Możliwość przyjęcia grup zorganizowanych, np. uczestników plenerów malarskich, zielonych szkół, rajdów rowerowych i kajakowych.

W gminie Mochowo mieszkają lokalni twórcy.

Wojciech Solka – mieszkaniec wsi Śniechy, specjalizuje się w wikliniarstwie. Wyplata kosze i ozdoby z wikliny surowej i korowanej. Prowadzi warsztaty i pokazy wyplatania, m.in. w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu. Prace twórcy można zakupić. Pan Solka w swoim gospodarstwie ma dogodne warunki do prowadzenia warsztatów, zadeklarował chęć włączenia się w tematyczny szlak turystyczny (w tym przypadku byłby to Szlak Twórców Ludowych).

Jerzy Milewski - mieszkaniec Mochowa Parceli. Pan Milewski pisze wiersze i opowiadania oraz rzeźbi w drewnie i maluje (ołówki, pastele suche, akwarela). Jego prace są wystawiane podczas uroczystości gminnych oraz w Szkole Podstawowej w Mochowie. Twórca zadeklarował wstępną chęć włączenia się w tematyczny szlak turystyczny.

Pomysły:

Włączenie artystów do Szlaku Twórców Ludowych

3.3.6. Zasoby rekreacyjne

Do głównych zasobów rekreacyjnych w gminie Mochowo należą obecnie: czerwony szlak PTTK, działalność Ludowego Klubu Sportowego „SPARTA” oraz boiska i hale sportowe. Opracowany jest także szlak kajakowy po Skrwie.

Szlak Czerwony PTTK im. Bolesława Krzywoustego

Szlak ma długość 65 km, zaczyna się w Płocku przy siedzibie PTTK, a kończy w Sierpcu na stacji kolejowej. W gminie Mochowo łączy miejscowości Grodnia – Cieślin – Obręb- Sulkowo – Żurawin – Zglenice Budy. Szlak wiedzie przez najbardziej malownicze tereny gminy, wzdłuż rzeki Skrwy. Przechodzi przez miejscowości, w którym są obiekty warte obejrzenia. W Cieślinie znajduje się zabytkowy park podworski z okazałymi lipami, jesionami i świerkami oraz zespół dawnej krochmalni. W Obrębie jest park dworski z końca XIX wieku, w Żurawinie – murowany kościół w stylu neogotyckim ze słynącym łaskami obrazem Matki Bożej Żurawińskiej oraz kapliczką z cudownym źródłem. We wsi Zglenice Budy znajdują się zabytkowe figury przydrożne.

Szlak umożliwia uprawianie turystyki kwalifikowanej – pieszej, rowerowej, konnej oraz narciarskiej.

Bazę rekreacyjną w gminie Mochowo stanowią *hale sportowe* (przy szkołach podstawowych w Mochowie i Bożewie) oraz *boiska sportowe* (Mochowo, Bożewo, Ligowo).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Szlak kajakowy – Skrwia Prawobrzeżna

Szlak kajakowy po Skrwie został opisany przez Włocławski Klub Wodniaków PTTK. Zaczyna się na jez. Skrwilno w województwie kujawsko-pomorskim, a kończy w miejscowości Murzynowo, przy ujściu Skrwy do Wisły. Szlak jest malowniczy i ciekawy, ze względu na różnorodność krajobrazu i samej rzeki (zmienny nurt, nieuregulowanie) oraz atrakcje (młyny wodne, możliwość obejrzenia zabytków w poszczególnych miejscowościach). Jednakże wzdłuż rzeki nie ma odpowiedniej dla kajakarzy infrastruktury (baza noclegowa, gastronomiczna), a sama rzeka jest nieoczyszczona ze zwalonych pni drzew, wystających konarów czy bujnych zarośli.

Pomysły:

Konieczne jest przystosowanie rzeki do organizacji spływów kajakowych: stworzenie infrastruktury turystycznej (bazy noclegowej, gastronomicznej, wypoczynkowej) oraz oczyszczenie rzeki ze zwalonych pni drzew, konarów oraz rozrośniętych zarośli. Obecny stan Skrwy zagraża bezpieczeństwu kajakarzy.

Ludowy Klub Sportowy „SPARTA”, Mochowo, 09-214 Mochowo

- Klub jest wiodącym organizatorem oraz współorganizatorem imprez sportowych w gminie, takich jak: Turniej Tenisa Stołowego, Halowy Turniej w Piłce Nożnej drużyn OSP Gminy Mochowo, Halowy Turniej w Piłce Nożnej o Puchar Wójta Gminy Mochowo, Rodzinny Festyn Sportowy. Są to imprezy cykliczne o zasięgu lokalnym.

Pomysły:

Organizacja rajdów rowerowych, pieszych a zimą narciarskich Szlakiem Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej oraz Sierpeckim Szlakiem Zabytków Techniki.

3.3.7. Zasoby przyrodniczo-kulturowe

W gminie Mochowo zasoby przyrodnicze to zabytkowe parki dworskie (wpisane do Rejestru Zabytków) oraz pomniki przyrody.

Zabytkowe parki dworskie, obydwie pochodzące z XIX wieku, znajdują się w Obrębie i Cieślinie.

Park podworski w Cieślinie pochodzi z połowy XIX wieku, zajmuje powierzchnię 4,9 ha. Rosną w nim okazałe drzewa: lipy, jesiony i świerki, jest staw. Park wymaga rewitalizacji, aby w pełni wyeksponować jego urok.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Park podworski z dworkiem w Obrębie, z końca XIX wieku, o powierzchni 2,3 ha. Malowniczo położony na skarpie Skrwy. Obecnie należy do prywatnego właściciela, pana Jacka Tudeli. W parku trwają prace rewitalizacyjne, natomiast dworek jest w fazie renowacji.

Pomniki przyrody w gminie Mochowo stanowią drzewa: dąb i kasztanowiec w Żurawinie oraz sosna i jałowiec w miejscowości Zglenice Budy.

W gminie Mochowo znajdują się oryginalne zabytki sakralne i zabytki techniki.

Wśród zabytków sakralnych na uwagę zasługują przede wszystkim kościoły.

Kościół parafialny w Bożewie - murowany, XV-wieczny, w stylu gotyku mazowieckiego; jeden z pierwszych murowanych kościołów w powiecie sierpeckim. Świątynię ufundował rycerz – właściciel Bożewa – Andrzej de Borzew, stolnik i starosta płocki. Kościół ma konstrukcję salową, zbudowany na planie prostokąta z prezbiterium wyodrębnionym wewnątrz. Ołtarz główny pochodzi z II poł. XVIII wieku i jest w stylu późnobarokowym. Z tego okresu pochodzi wiele przedmiotów liturgicznych. Obok kościoła znajduje się drewniana dzwonnica z XVIII wieku, oszalowana, czworoboczna. Ma namiotowy dach kryty gontem.

Pomysły:

Włączenie kościoła do Szlaku Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Kościół parafialny w Mochowie, drewniany, z 1684 roku; świątynia ma konstrukcję zrębową, wewnątrz rozdzielone jest na nawy dwiema parami słupów. Ołtarze główne i poboczne znajdujące się w kościele pochodzą z XVIII wieku. Świątynia została wybudowana przez Marcina Mochowskiego.

Pomysły:

Włączenie kościoła do Szlaku Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Kościół parafialny w Ligowie, murowany, w stylu neogotyckim, zbudowany na początku XX wieku w miejscu poprzednich drewnianych świątyń (ligowska parafia została erygowana w 1388 roku). Wewnątrz kościoła znajduje się wiele zabytkowych przedmiotów z XVIII i XIX wieku.

Pomysły:

Włączenie kościoła do Szlaku Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Kościół w Żurawinie, murowany, wybudowany na przełomie XIX i XX wieku, na miejscu dawniejszej drewnianej świątyni. Malowniczo położony na skarpie nad Skrwą. W ołtarzu głównym znajduje się stynący łaskami, XVIII-wieczny obraz Matki Boskiej Żurawińskiej, malowany na desce. Na terenie przykościelnym jest murowana kapliczka (prawdopodobnie z XVIII wieku), zbudowana na planie prostokąta, z dachem namiotowym. W ołtarzyku znajduje się kopia obrazu Matki Boskiej Żurawińskiej. Wewnątrz kapliczki bije cudowne źródło – według podań jego woda uzdrowiła wiele osób. Żurawin jest miejscem pielgrzymkowym. Główny odpust, na który przybywają licznie pielgrzymi, odbywa się w niedzielę po 6 sierpnia.

Pomysły:

Włączenie kościoła do Szlaku Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

W dwóch miejscowościach gminy Mochowo można obejrzeć zabytkowe figury przydrożne.

Figura św. Jana Nepomucena w Mochowie, usytuowana na wysokim słupie.

Ludowe figury przydrożne we wsi Zglenice Budy, drewniane, w stylu barokowym.

W miejscowości Gozdy znajduje się miejsce będące świadectwem wielokulturowości tych terenów w przeszłości – cmentarz ewangelicki. W XIX wieku sprowadzono tu osadników niemieckich (obszar ten przejął na własność Bank Berliński), jeszcze w latach międzywojennych XX wieku znaczną większość mieszkańców stanowili ewangeliccy Niemcy. Przy wejściu na cmentarz znajduje się tablica informacyjna.

Pomysły:

Włączenie wsi Gozdy do trasy turystycznego szlaku tematycznego.

Dokładne oznakowanie dojścia na cmentarz.

Na terenie gminy Mochowo znajdują się także zabytki techniki.

Młyn wodny we wsi Choczeń; młyn o nazwie Choczeń istniał już w końcu XVIII wieku; w miejscowości malowniczo położonej nad rzeką Skrwą znajduje się zabytkowa zagroda młynarska z I poł. XIX wieku, w skład której wchodzi XIX wieczny drewniany młyn wodny na Skrwie (zachowały się kaskady spiętrzające wodę) oraz dom młynarza. Sama wieś Choczeń jest bardzo malowniczo usytuowana.

Pomysły:

Renowacja zagrody młynarskiej, w szczególności drewnianego młyna.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zagospodarowanie młyna wodnego i jego okolic do celów turystycznych: stworzenie miejsc wypoczynku, baru, wypożyczalni kajaków.

Stworzenie w młynie ekspozycji muzealnej dotyczącej dawnej pracy młynarzy, możliwość organizacji warsztatów pieczenia chleba.

Włączenie Choczenia do turystycznego szlaku tematycznego.

Zespół dawnej krochmalni w Cieślinie, wybudowany w 1912 roku przez Zygmunta Cieślińskiego, do spółki z okolicznymi dziedzicami. Produkowano tutaj mączkę ziemniaczaną, która była eksportowana do Anglii. Ciekawostka: w 1937 roku do Cieśliny przyjechała ekipa filmowa, która kręciła film na podstawie powieści Dołęgi – Mostowicza „Znachor”. Obecnie zespół krochmalni wymaga gruntownego remontu aby mógł się stać atrakcją turystyczną.

Pomysły:

Odnowienie i wyremontowanie budynków dawnej krochmalni – przywrócenie chociaż w części charakteru dawnego wystroju wnętrza.

W Ligowie i Choczeniu znajdują się Miejsca Pamięci Narodowej.

W Choczeniu stoi **kamienny pomnik**, pod którym pochowani są powstańcy 1863 roku. 17 września 1863 roku miała miejsce bitwa pod Choczeniem i Żurawinem.

W Ligowie znajduje się **pomnik „Ku czci pomordowanych Polaków w latach 1939-1945”**. Tylko w 1944 roku zostały rozstrzelane 53 osoby z tych okolic.

W miejscowości Grodnia jest grodzisko, odkryto tu nekropolię z grobami w kamiennych obudowach.

3.3.8. Imprezy cykliczne

W gminie Mochowo organizowane są imprezy o zasięgu lokalnym i regionalnym. W gminie dominują imprezy o charakterze sportowym oraz kulturalnym i religijnym:

- Turniej Tenisa Stołowego (styczeń); organizatorami są: Urząd Gminy w Mochowie, LKS „SPARTA”, Publiczne Gimnazjum w Mochowie,
- Halowy Turniej w Piłce Nożnej drużyn OSP Gminy Mochowo (luty); organizatorzy: Urząd Gminy w Mochowie, OSP Mochowo oraz Publiczne Gimnazjum w Mochowie,
- Halowy Turniej w Piłce Nożnej o Puchar Wójta Gminy Mochowo (marzec); organizatorzy: Urząd Gminy w Mochowie, Publiczne Gimnazjum w Mochowie oraz LKS „SPARTA”; imprez o zasięgu regionalnym,

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- Rodzinny Festyn Sportowy (czerwiec), w czasie imprezy uczestnicy mogą spróbować swoich sił w zawodach sportowo-rekreacyjnych; rywalizacje indywidualne lub rodzinne; organizatorzy: Urząd Gminy Mochowo, Publiczne Gimnazjum w Mochowie, Szkoła Podstawowa w Mochowie oraz LKS „SPARTA”,
- Gminne zawody sportowo – pożarnicze (czerwiec/lipiec); rywalizacja Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Mochowo (dwie konkurencje: sztafeta pożarnicza i ćwiczenia bojowe); impreza o zasięgu regionalnym,
- Uroczystości odpustowe w Żurawinie w pierwszą niedzielę po 6 sierpnia,
- Dożynki gminne (sierpień), organizatorem imprezy jest Urząd Gminy Mochowo; impreza o zasięgu regionalnym,
- Biesiada Seniorów (lipiec); impreza o zasięgu regionalnym, organizowana przez Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło w Mochowie.

Powyższe imprezy powinny być wpisywane do corocznego Kalendarza Imprez i zamieszczane na stronach internetowych związanych z obszarem działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” oraz w informatorach/przewodnikach turystycznych.

3.3.9. Baza noclegowa

W gminie Mochowo nie ma obiektów noclegowych. Ze względu na atrakcje przyrodniczo-kulturowe i rozwój turystyki pilną potrzebą jest stworzenie takiej bazy, przede wszystkim gospodarstw agroturystycznych i pól biwakowych wzdłuż Skrwy.

3.3.10. Baza gastronomiczna

W gminie Mochowo znajdują się dwa ogólnodostępne lokalne gastronomiczne:

- **Zajazd „VIS”** w Mochowie, Mochowo 48, 09-214 Mochowo
- **Kawiarenka w PPHU „Iza”** Marzanna Leszczyńska, Ligowo 26, 09-228 Ligowo

Istniejąca baza gastronomiczna jest zbyt skromna, powinny być bary serwujące lokalne, proste potrawy.

3.4. Gmina Rościszewo

3.4.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina Rościszewo położona jest w północno-wschodniej części powiatu sierpeckiego. Graniczy z gminami Sierpc, Szczutowo, Zawidz i miastem Sierpc oraz z gminami Biezuń i Lutocin z powiatu żuromińskiego oraz gminą Skrwilno z powiatu rypińskiego w województwie kujawsko-pomorskim. Powierzchnia gminy wynosi 115 km², w 29 miejscowościach (29 sołectwach) mieszka 4229 osób (stan na 31.12.2009 - dane GUS).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Rościszewo oddalone jest 10 km od Sierpca. Gmina ma charakter rolniczy, tereny rolne zajmują 80,7% powierzchni gminy.

3.4.2 Dostępność komunikacyjna

Przez teren gminy Rościszewo przebiega droga wojewódzka nr 541 relacji Lubawa – Żuromin – Sierpc – Dobrzyń nad Wisłą, która w Sierpcu przecina drogę krajową nr 10. Przez gminę nie przebiega natomiast linia kolejowa, publicznym środkiem transportu są autobusy PKS.

3.4.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Krajobraz gminy Rościszewo jest typowy dla Mazowsza – równinny, z dużą liczbą łąk i niewielką ilością terenów leśnych (lasy zajmują 11,5% powierzchni gminy). Nie ma tu jezior, natomiast przez teren gminy przepływa rzeka Skrwa, która w miejscowości Łukomie tworzy malowniczą dolinę z dawnym młynem i stawem młyńskim. Mniejsze rzeczki i kanały to Chraponianka, Raciążnica, Kanał Pszczele i Kanał Września. Dolinę Skrwy upodobały sobie bobry i łabędzie.

Na terenie gminy znajduje się część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Raciążska”.

W gminie Rościszewo jest czysto i estetycznie, stan ochrony środowiska mieszkańcy oceniają jako dobry i bardzo dobry. Prowadzona jest zbiórówka odpadów komunalnych, funkcjonuje nowoczesna oczyszczalnia ścieków. Co roku dzieci i młodzież z gminnych szkół uczestniczą w akcji „Sprzątanie świata”.

Zasoby turystyczne i paraturystyczne

3.4.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy w Rościszewie, ul. Armii Krajowej 1, 09-204 Rościszewo, tel. (24) 276 40 76, 276 40 11, www.rosciszewo.pl

Podobnie jak w przypadku opisanych powyżej gmin obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, tak i Urząd Gminy w Rościszewie jest głównym organizatorem i współorganizatorem wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych w gminie.

Urząd Gminy pełni obecnie funkcję lokalnego Punktu Informacji Turystycznej. Był także odpowiedzialny za wydanie materiałów promocyjno-informacyjnych w ramach wydarzenia kulturalnego „Rościszewskie spotkania z muzyką F. Chopina” oraz „Rościszewski Plener z Chopinem”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Rościszewie z filią w Łukomiu, ul. Armii Krajowej 1, 09-204 Rościszewo, tel. (24) 276 40 74

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Biblioteka – oprócz tradycyjnej funkcji prowadzenia wypożyczalni i czytelnicy – jest także lokalnym Punktem Informacji Turystycznej. W bibliotece znajduje się Izba Pamięci Fryderyka Chopina, poświęcona życiu i twórczości Wielkiego Kompozytora. Biblioteka jest organizatorem lub współorganizatorem wydarzeń kulturalnych w gminie Rościszewo.

Pomysły:

Wzbogacenie Punktu Informacji Turystycznej o mapy, foldery, przewodniki turystyczne prezentujące obszar działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”; możliwość otrzymania informacji na temat oferty turystycznej na terenie gminy i całej LGD.

Kontynuacja i rozszerzenie wydarzenia kulturalnego „Rościszewskie Spotkania z muzyką F. Chopina” oraz „Rościszewskiego Pleneru z Chopinem”

Zespół Szkół Samorządowych w Rościszewie

Zespół szkół był współorganizatorem „Rościszewskich spotkań z muzyką Fryderyka Chopina”.

Koło Gospodyń Wiejskich w Borowie, jedno z najaktywniejszych Kół w gminie Rościszewo.

Pomysły:

Zaangażowanie członkiń Koła do wytypowania lokalnego produktu kulinarnego, ogłoszenie konkursu na taki produkt.

W Rościszewie planuje się adaptację budynku remizy OSP na potrzeby Gminnego Domu Kultury w Rościszewie pełniącego funkcje społeczno-kulturalne. Termin realizacji – grudzień 2014 rok.

3.4.5. Zasoby społeczne

W gminie Rościszewo zasobem społecznym ważnym z punktu widzenia rozwoju turystyki są szczególnie mieszkańcy – rolnicy posiadający indywidualne gospodarstwa rolne oraz lokalne artystki.

Właściciele gospodarstw rolnych zadeklarowali w przyszłości podjęcie różnego rodzaju działań związanych z obsługą turystów:

Irena Beksa - mieszkanka Łukomia prowadzi obecnie sklep spożywczo – przemysłowy i posiada posesję nad Skrwą, na której turyści mogą rozbić namioty; zadeklarowała chęć prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego oraz wypożyczalni kajaków i rowerów

Dorota Dobiesz (Babiec Rzały) – otwarcie wypożyczalni kajaków i rowerów wodnych (jest rozlewisko na Skrwie), utworzenie niewielkiej stadniny koni

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Barbara Karczewska (Rzeszotary-Zawady) – otwarcie stadniny koni i niewielkiego baru

Krzysztof Karwowski (Nowy Zamość) - planuje kupno koni do jazdy wierzchem oraz zakup krów rasy czerwonej (by prezentować turystom tradycyjną polską rasę krów)

Piotr Miłek (Września) – uruchomienie wypożyczalni rowerów

Ryszard Melibruda (Stopin) – potencjalny lokalny przedsiębiorca: planuje otwarcie wypożyczalni kajaków oraz organizowanie spływów kajakowych Skrwą

Bogusław Piotrowski (Babiec Piaseczny) – utworzenie małego pola kempingowego

Zbigniew Roźniak (Nowy Zamość) – Pan Roźniak nie prowadzi jeszcze gospodarstwa agroturystycznego, ale ma już taką możliwość: ofertę noclegową i gastronomiczną, posiada konie z możliwością jazdy wierzchem; planuje zagospodarować teren wokół domu do celów rekreacyjnych (grill, altana), zakupić dodatkowo kuce, serwować wiejskie, tradycyjne potrawy dla gości

Jerzy Jaworski (Nowy Zamość) – właściciel ośrodka „Rancho”, który oferuje możliwość jazdy konnej i przejażdżki konne

Pomysły:

Pomoc merytoryczna, doradcza i finansowa ze strony władz i innych instytucji właścicielom gospodarstw w zakresie realizacji powyższych pomysłów.

Wyznakowanie szlaku konnego po gminie

Możliwość wypożyczenia nart biegowych w gospodarstwach

Organizacja wycieczek bryczkami (np. w czasie Rościszewskiego Pleneru z Chopinem), a zimą saniami po terenie gminy jako „Mazowszu Chopina”

Na terenie gminy Rościszewo mieszkają dwie artystki:

Krystyna Ludwiczak (Rościszewo) – malarka, maluje farbami olejnymi na płótnie; jeden obraz artystki wisi w Gminnej Bibliotece Publicznej w Rościszewie; artystka deklaruje chęć włączenia się w turystyczny szlak tematyczny (Szlak Twórców Ludowych) i prowadzenie warsztatów z malarstwa

Magdalena Wiśniewska (Śniedzanowo) – artystka specjalizuje się w hafcie krzyżkowym oraz rysunku ołówkiem i węglem; wystawiała swoje prace w Sierpcu, Borkowie Kościelnym, Mochowie oraz Kozienicach (mieście powiatowym w woj. mazowieckim); artystka zadeklarowała chęć prowadzenia warsztatów artystycznych

Pomysły:

Włączenie artystek do szlaku tematycznego Szlak Twórców Ludowych

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Organizacja warsztatów artystycznych, sprzedaż prac artystek

Zaadoptowanie lokalu na małą pracownię artystyczną

Orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej w Łukomiu

Przy OSP w Łukomiu istnieje orkiestra dęta, której członkami są dzieci i młodzież z okolic Łukomia (sama orkiestra funkcjonuje od kilkadziesiąt lat). W sumie w orkiestrze gra ponad 25 osób. Orkiestra uświetnia gminne imprezy, bierze udział w przeglądach, m.in. uczestniczyła w Międzypowiatowym Przeglądzie Orkiestr Dętych OSP w Gozdowie w 2006 roku.

3.4.6. Zasoby rekreacyjne

W gminie Rościszewo do zasobów rekreacyjnych należą:

- **Klub Sportowy „Skrwa Łukomie”**, w którym działają trzy drużyny piłki nożnej: seniorzy, juniorzy oraz trampkarze
- **Boisko do piłki nożnej** w Łukomiu
- **Wielofunkcyjne boisko oraz sala gimnastyczna** w Rościszewie
- **Ośrodek Wypoczynkowo – Jeździecki „Rancho”** w Nowym Zamościu; ośrodek oferuje możliwość jazdy konnej na terenie posesji oraz wycieczki konne w terenie

Pomysły:

Zakup sań i bryczki w ośrodku „Rancho”

3.4.7. Zasoby przyrodniczo-kulturowe

W gminie Rościszewo do zasobów przyrodniczych należą zabytkowe parki – pomniki przyrody oraz pojedyncze drzewa będące pomnikami przyrody.

Park z dworem w Łukomiu – o powierzchni 2,76 ha, w którym znajdują się dwie lipy drobnolistne, dąb szypułkowy, aleja grabowa oraz topola czarna.

Pomysły:

Rewitalizacja parku i udostępnienie do zwiedzania dla turystów

Park w Rościszewie (nieдалeko dworku, w którym jest m.in. siedziba Urzędu Gminy) – o pow. 2,25 ha, w którym rosną: grab pospolity, jesion wyniosły, jawor, lipa drobnolistna, klon oraz rozciąga się aleja kasztanowców.

Pomysły:

Rewitalizacja parku

Wytyczenie alejek spacerowych, postawienie ławek

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pozostałe **pomniki przyrody** to: sosna pospolita w Nadolniku oraz dąb szypułkowy we Wrześni. Ponadto na terenie gminy ustanowiono osiem użytków ekologicznych.

Natomiast do zasobów kulturowych w gminie Rościszewo należą: obiekty zabytkowe sakralne i świeckie, Miejsca Pamięci Narodowej oraz znajomość wydarzeń związanych z osobą Fryderyka Chopina.

Zabytki sakralne to:

Kościół parafialny św. Katarzyny w Łukomiu - drewniany, z 1761 roku, wraz z drewnianą dzwonnica; świątynia jest malowniczo usytuowana na wysokiej skarpie nad Skrwą.

Kościół parafialny św. Józefa w Rościszewie - murowany, XVIII- wieczny; murowana dzwonnica i kamienne ogrodzenie z początku XX wieku.

Cmentarze rzymsko-katolickie w Rościszewie oraz Łukomiu

Pomysły:

Włączenie obiektów do Szlaku Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Możliwość zwiedzania kościołów w określonych godzinach, szczególnie w okresie letnim

Zamieszczenie informacji o obiektach w folderze lub przewodniku turystycznym

Do zabytków świeckich gminy Rościszewo należą:

Zespół dworski w Rościszewie - w stylu barokowym, z końca XVII wieku; zespół obejmuje dwór, spichlerz i park. Spichlerz jest kamienny, z połowy XIX wieku. To właśnie w tym dworku gościł Fryderyk Chopin w lipcu 1827 roku. Obecnie znajduje się tu m.in. siedziba Urzędu Gminy oraz Gminnej Biblioteki Publicznej. Władze lokalne planują rewitalizację zabytkowego parku dworskiego oraz adaptację spichlerza na salę koncertową.

Pomysły:

Postawienie tablicy informacyjnej – turystycznej przed dworem

Dwór z parkiem w Łukomiu - drewniany, z I poł. XIX wieku, otoczony parkiem krajobrazowym z wiekowym drzewostanem. Obecnie w rękach prywatnych.

Pomysły:

Zaangażowanie obecnego właściciela w rozwój turystyki na terenie gminy i negocjacje na temat możliwości udostępnienia dworu i parku do zwiedzania.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Postawienie tablicy informacyjnej przez dworem (przy bramie do parku)

Pomnik Walki i Męczeństwa w Rościszewie – miejsce pamięci narodowej; 18 września 1942 roku hitlerowcy zamordowali 14 żołnierzy Armii Krajowej. Każdego roku odbywają się przed pomnikiem uroczystości rocznicowe.

Zasobem kulturowym o dużym potencjale jest fakt przebywania w rościszewskim dworze Fryderyka Chopina. Stał się on kanwą do wydarzeń kulturalnych związanych z osobą i muzyką Wielkiego Kompozytora: „**Rościszewskich Spotkań z Muzyką F. Chopina**” oraz projektu „**Rościszewski Plener z Chopinem**”.

„Rościszewskie Spotkania z Muzyką F. Chopina” odbyły się w 2008 i 2009 roku. W 2010 roku, w ramach włączenia się w obchody Roku Chopinowskiego, Gminna Biblioteka Publiczna w Rościszewie wraz ze Urzędem Gminy oraz szkołami zorganizowała „Rościszewski Plener z Chopinem”. W lipcu 2010 roku odbył się plener malarsko – rzeźbiarski z udziałem 20 artystów z Polski i zagranicy oraz warsztaty malarsko-fotograficzne dla uczniów i nauczycieli szkół z Rościszewa i Łukomia. Plonem pleneru są m.in. liczne portret Fryderyka Chopina.

Pomysły:

Utrzymanie cykliczności wydarzeń kulturalnych w Rościszewie związanych z osobą F. Chopina

Poszerzenie oferty imprez i atrakcji związanych Chopinem

Adaptacja zabytkowego spichlerza na salę koncertową

3.4.8. Imprezy cykliczne

Główną imprezą cykliczną są coroczne **wydarzenia kulturalne związane z osobą Fryderyka Chopina** – opisane w poprzednim podpunkcie. Organizatorem „Rościszewskich Spotkań z Muzyką F. Chopina w 2008 i 2009 roku była Szkoła Podstawowa z Rościszewie. Natomiast „Rościszewski Plener z Chopinem” zorganizowała Gminna Biblioteka Publiczna z Urzędem Gminy oraz Zespołem Szkół Samorządowych w Rościszewie. Imprezy mają zasięg regionalny.

Inne imprezy cykliczne w gminie Rościszewo to:

Dożynki gminne (sierpień), organizator: Urząd Gminy i szkoły, zasięg lokalny

Obchody **Dnia Strażaka** w dniu św. Floriana (4 maja), organizator: Urząd Gminy, zasięg lokalny

Gminny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta (lipiec), organizator: Urząd Gminy, zasięg lokalny

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.4.9 Baza noclegowa

W gminie Rościszewo nie ma obecnie możliwości noclegu. Na podstawie deklaracji rolników, którzy wzięli udział w wywiadach ankietowych, jest duży potencjał i chęć stworzenia bazy noclegowej w formie gospodarstw agroturystycznych.

3.4.10. Baza gastronomiczna

W gminie jest jeden obiekt gastronomiczny ogólnodostępny – **bar Disco** w Rościszewie, przy ulicy Armii Krajowej.

3.5 Gmina Sierpc

3.5.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina wiejska Sierpc położona jest w samym centrum powiatu sierpeckiego. Otacza miasto Sierpc oraz graniczy ze wszystkimi pozostałymi gminami powiatu sierpeckiego. Powierzchnia gminy wynosi 150,23 km². W 40 sołectwach mieszka 7069 osób (stan na 31.12.2009 - dane GUS).

Gmina Sierpc jest gminą typowo rolniczą, użytki rolne stanowią 77% jej powierzchni.

Miasto Sierpc, siedziba Urzędu Gminy, oddalone jest 35 km od Płocka, 135 km od Warszawy, 85 km od Torunia, 148 km od Bydgoszczy.

3.5.2. Dostępność komunikacyjna

Gmina Sierpc ma bardzo dobre połączenia komunikacyjne.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 10 z Warszawy do Bydgoszczy oraz dwie drogi wojewódzkie: nr 560 relacji Brodnica – Bielsk oraz 541 relacji Lubawa – Dobrzyń nad Wisłą.

Przez gminę przebiega także linia kolejowa. Autobusem szynowym Kolei Mazowieckich można dojechać z Sierpca bezpośrednio do Kutna, Płocka oraz Nasielska. Na terenie gminy – oprócz Sierpca – stacje kolejowe znajdują się w Susku oraz Mieszakach.

Kursują autobusy PKS.

3.5.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Jako że gmina ma charakter rolniczy, dominuje krajobraz wiejski: mozaika pól, łąk, zadrzewień i dróg śródpolnych. Przez teren gminy przepływają rzeki Skrwa oraz Sierpienica. Prawie 1/3 obszaru gminy zajmuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrzy Prawej”.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Lasy zajmują 15% powierzchni gminy. Na jej terenie znajduje się jezioro Bledzewskie o pow. 14 ha, otoczone lasami. Jezioro wraz z ośrodkiem wypoczynkowym spełnia m.in. funkcje turystyczne i rekreacyjne.

Na terenie gminy jest czysto i estetycznie, funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków (w Dziembakowie i Miłobędzynie). Co roku, w trzeci weekend września, w gminie odbywa się akcja „Sprzątanie świata”. Biorą w niej udział zarówno uczniowie jak i wszystkie inne chętne osoby, ze środków budżetu gminy kupowane są foliowe worki i rękawice.

Zasoby turystyczne i paraturystyczne

3.5.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy Sierpc, ul. Biskupa Floriana 4, 09-200 Sierpc, tel. (24) 275 57 01, www.gmina.sierpc.pl

Podobnie jak w przypadku poprzednich gmin, to Urząd Gminy jest głównym organizatorem i współorganizatorem imprez i wydarzeń na terenie gminy oraz głównym decydującym w zakresie inwestycji. W Urzędzie pracuje obecnie jedna osoba odpowiedzialna za promocję gminy. Nakładem środków finansowych Gminy została wydana broszura informacyjno – promocyjna pt. „Gmina Sierpc”, w dwóch językach: polskim i angielskim. Do publikacji jest dołączona szczegółowa mapa gminy.

Gminna Biblioteka Publiczna w Sierpcu z siedzibą w Borkowie Kościelnym. Biblioteka posiada trzy filie: w Studzieńcu, Golezynie oraz Bledzewie. Biblioteka organizuje wycieczki, konkursy, spotkania dyskusyjne.

Pomysły:

Biblioteka (łącznie z filiami) jest odpowiednim miejscem na Punkt Informacji Turystycznej, gdzie turysta oprócz samej informacji otrzymałby mapy turystyczne regionu, foldery, przewodniki; mógłby skorzystać z oferty lokalnego biura turystycznego.

Ochotnicze Straże Pożarne, których remizy umiejscowione są w 14 miejscowościach na terenie gminy; organizują festyny, spotkania kulturalne, lokalne festiwale artystyczne.

3.5.5. Zasoby społeczne

Młodzieżowa Orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej Golezynie

Orkiestra bierze udział w różnych przeglądach, koncertach, uroczystościach państwowych i religijnych. Podczas XX Ogólnopolskiego Festiwalu Orkiestr OSP RP (czerwiec 2009 r.) w Krynicy Zdroju Orkiestra zajęła I miejsce za choreografię i musztrę paradną. Na

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

V Powiatowym Przeglądzie Orkiestr OSP w Gozdowie 8 maja 2010r. Orkiestra zajęła także I miejsce.

Pomysły:

Wydanie płyty CD z nagraniami Orkiestry

Wpisanie występów Orkiestry do kalendarza imprez w Gminie

W gminie Sierpc zasobem społecznym jest także działalność poszczególnych osób.

Wojciech Szablewski (Borkowo Kościelne) – nauczyciel w-f w Borkowskim gimnazjum; w przeszłości organizował biwaki i rajdy rowerowe, zna dobrze walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy. Brał także udział w spływach kajakowych Sierpianicą oraz w zawodach w rozbijaniu namiotów w Bledzewie.

Paweł Szablewski (Sierpc) – nauczyciel historii w gimnazjum im. Biskupa Leona Wetmańskiego w Sierpcu; wraz z uczniami gimnazjum prowadzi program renowacji zabytkowego cmentarza ewangelickiego w Osówce, na terenie gminy Sierpc.

Iwona Janiszewska (Borkowo Wielkie) – posiada gospodarstwo rolne, zadeklarowała chęć utworzenia w przyszłości gospodarstwa agroturystycznego.

Ryszard Suty (Borkowo Kościelne) - organizator Wieczorów Poezji w zabytkowym młynie wodnym na Sierpianicy w Borkowie Kościelnym; Pan Suty jest znawcą Ziemi Sierpeckiej, publicystą oraz działaczem społecznym.

Pomysły:

Wznowienie rajdów rowerowych – szlakami tematycznymi na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Wznowienie spływów kajakowych Sierpianicą (oczyszczenie rzeki)

3.5.6. Zasoby rekreacyjne

Na terenie gminy Sierpc do zasobów rekreacyjnych zaliczyć można:

- **hale sportowe** w Borkowie Kościelnym oraz Goleszynie
- **boiska sportowe** w Borkowie Kościelnym, Dziembakowie oraz Goleszynie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Na terenie gminy funkcjonują dwa kluby sportowe:

- **Ludowy klub Sportowy Orzeł Golezryn**

- **Ludowy Klub Sportowy Kasztelan Białe Błoto**

Pomysły:

Organizacja rajdów rowerowych, pieszych, narciarskich

Szlak Czerwony PTTK im. Bolesława Krzywoustego

Przez gminę Sierpc przebiega czerwony szlak PTTK-owski, który zaczyna się w Płocku a kończy w Sierpcu (na stacji kolejowej Sierpc). W gminie Sierpc biegnie przez Budy Bledzewskie (przy jeziorze Bledzewo), Miłobędzyn, Kwaśno, Wymyślin i Sierpc.

Szlak przebiega przez atrakcyjne krajobrazowo tereny gminy Sierpc (tereny leśne i wzdłuż rzeki Skrwy). Umożliwia uprawianie turystyki aktywnej: pieszej, rowerowej, konnej narciarskiej. Na trasie szlaku znajdują się interesujące obiekty zabytkowe: zespół dworski w Miłobędzynie oraz zabytkowa zagroda młynarska na Skrwie w miejscowości Kwaśno.

Ośrodek Wypoczynkowy Polskich Linii Lotniczych LOT w Bledzewie, tel. (24) 275 25 33 (w sezonie), (22) 606 62 26 (poza sezonem), www.bledzewo-osrodek.pl

Ośrodek usytuowany jest nad jeziorem Bledzewskim, zajmuje powierzchnię 39 ha. Wypoczywać w nim mogą nie tylko pracownicy PLL LOT, ale także indywidualni turyści. Ośrodek dysponuje 39 domkami campingowymi (2,3,4,5 i 8 osobowymi) oraz dwoma pokojami gościnnymi (2osobowymi), razem jest 171 miejsc noclegowych. Wszystkie domki wyposażone są w sprzęt RTV, leżaki, zestawy mebli ogrodowych, instalację wodno-kanalizacyjną. Poza tym w domkach są kuchenki gazowe, lodówki, kuchenki mikrofalowe oraz sprzęt gospodarstwa domowego.

Na terenie ośrodka jest sklepik spożywczy prowadzący działalność gastronomiczną.

Ośrodek oferuje wiele możliwości rekreacji i wypoczynku. Usytuowany nad Jeziorem Bledzewskim (którego właścicielem są Polskie Linie Lotnicze LOT) daje możliwość kąpieli, wędkowania, korzystania ze sprzętu pływającego. Wypoczywać można także podczas grzybobrania, spacerów, wycieczek rowerowych po okolicy. Goście ośrodka mogą korzystać ze sprzętu pływającego, rekreacyjnego, gier świetlicowych, rowerów, biblioteki, świetlicy, sali telewizyjnej, boiska do piłki siatkowej i kometki, kortu tenisowego i placów zabaw dla dzieci.

Na terenie ośrodka znajduje się także miejsce do grillowania oraz zabaw przy ognisku.

Ośrodek jest ogrodzony i strzeżony przez całą dobę, posiada parking.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Tak rozbudowana infrastruktura turystyczna stwarza bardzo dobre możliwości zatrzymania turysty na dłużej niż weekend.

Pomysły:

Nad Jeziorem Bledzewskim mógłby rozpoczynać się Szlak Trzech Jezior.

Gospodarstwo Agroturystyczne „Miś”, Grzegorz Polański, Bledzewo 44, 09-200 Sierpc, tel. 502 525 745, www.agrowczasymis.com.pl

Biorąc pod uwagę możliwość rekreacji, goście przebywający w gospodarstwie mogą korzystać z: boiska do siatkówki, miejsc do grillowania, stawów do wędkowania, quadów, rowerów, łódki i kajaka.

Bar „Maxim”, ul. Warszawska 1, Borkowo Kościelne, 09-200 Sierpc

Właściciel baru „Maxim” posiada w Kisielewie posesję dostępną do lasu i rzeki Sierpienicy. Na posesji znajduje się wiata do imprez plenerowych, plac zabaw, staw rybny, konie. W przyszłości będzie także pole namiotowe, domki campingowe oraz bar.

3.5.7. Zasoby przyrodniczo-kulturowe

Na terenie gminy Sierpc do zasobów przyrodniczych i jednocześnie kulturowych należą zabytkowe zespoły dworskie z parkami oraz pomniki przyrody jako zasoby jedynie przyrodnicze.

Zabytkowe zespoły dworskie to:

Zespół dworski w Dziembakowie – dwór murowany z I poł XIX wieku oraz park z połowy XIX wieku;

Zespół dworski w Miłobędzynie - dwór murowany z I poł XIX wieku oraz park z połowy XIX wieku;

Zespół dworski w Starym Piastowie – dwór murowany i oficyna z I poł. XIX wieku

Pomysły:

Rewitalizacja parków dworskich i renowacja dworów (na cele turystyczne: noclegowe, rekreacyjne)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomniki przyrody to:

- **Trzy klony zwyczajne** oraz altana z ośmiu **lip drobnolistnych** w Borkowie Wielkim
- **Park** z połowy XIX wieku w Dziembakowie
- **Park krajobrazowy** oraz pięć **lip drobnolistnych** z I poł. XIX wieku w starym Piastowie

Do zasobów kulturowych gminy Sierpc należą zabytki sakralne, techniki oraz świadectwa działań wojennych podczas I i II wojny światowej.

Kościół pw. sw Apolonii w Borkowie Kościelnym - murowany, z 1923 roku

Kościół parafialny w Goleszynie – drewniany, XVIII wieczy

Cmentarz w Borkowie Kościelnym – z zabytkowymi, XIX-wiecznymi nagrobkami

Cmentarz ewangelicki w Osówce – prawdopodobnie XVIII-wieczny, a na pewno XIX wieczy

Zabytkowa zagroda młynarska nad Skrwą we wsi Kwaśno – murowany dom oraz młyn wodny z XIX wieku, kapliczka z Matką Boską Żurawieńską

Zabytkowy młyn wodny nad Sierpencią w Borkowie Kościelnym – lata 20. XX wieku

Pomysły:

Ustawienie tablic informacyjnych przy wyżej wymienionych obiektach

Renowacja zabytkowej zagrody młynarskiej w Kwaśnie oraz włączenie jej w Szlak Zabytków Techniki Ziemi Sierpeckiej

Włączenie obiektów do szlaku tematycznego Szlak Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Świadectwa działań wojennych z okresu I i II wojny światowej na terenie gminy Sierpc to:

Cmentarz w Borkowie Kościelnym – z okresu I wojny światowej oraz pomnik ku czci poległym wówczas żołnierzom

Pomnik poświęcony zamordowanym przez hitlerowców mieszkańcom wsi Krętkowo

Pozostałości po **obozie jenieckim** z okresu II wojny światowej w miejscowości Mieszczk, przetrzymywano tu Polaków, Włochów i Francuzów

W miejscowościach Troska, Rachocin, Walerianowo znajdują się **pozostałości umocnień obronnych armii hitlerowskiej**: okopy, transeja przeciwczołgowa, pozostałości obozów pracy.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomysły:

Wydanie publikacji (brozury, folderu) na temat miejsc związanych z działaniami wojennymi oraz mapki

3.5.8. Imprezy cykliczne

Imprezy cykliczne zasługujące na uwagę ze względu na rozwój turystyki to:

Dożynki gminne (sierpień) - rokrocznie odbywająca się impreza prezentująca zebrane plony; co roku odbywa się w innej miejscowości; dotychczas dożynki miały miejsce w Goleszynie, Bledzewie, Susku, Sudragach oraz Borkowie Kościelnym; organizator: Urząd Gminy Sierpc

Rajdy rowerowe organizowane przez dwie szkoły podstawowe:

- Szkołę Podstawową w Sudragach; dwa razy w roku organizowane są kilkudniowe rajdy rowerowe

- Szkołę Podstawową w Bledzewie; rajd rowerowy organizowany jest czerwonym szlakiem PTTK

Podobnie jak w innych gminach powiatu sierpeckiego w tej gminie także mają miejsce **turnieje** organizowane przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

3.5.9. Baza noclegowa

W gminie Sierpc bazę noclegową stanowią zajazdy, gospodarstwo agroturystyczne oraz ośrodek wypoczynkowy nad jeziorem Bledzewskim. Wszystkie te obiekty oferują także usługi gastronomiczne.

Bar „MAXIM”, ul. Warszawska 1, Borkowo Kościelne, 09-200 Sierpc, tel. (24) 275 63 95

Usytuowany przy drodze krajowej nr 10, oferuje 19 miejsc noclegowych oraz wyżywienie.

Zajazd „U Wojciecha”, 09-211 Goleszyn, tel. (24) 276 11 28

Zajazd oferuje 9 miejsc noclegowych, prowadzi gastronomię, organizuje imprezy okolicznościowe.

Zajazd „Sonata”, Studzieniec 3e, 09-200 Sierpc, tel. (24) 275 73 84, www.zajazdsonata.pl

Położony przy drodze krajowej nr 10, oferuje 25 miejsc noclegowych, pełne wyżywienie oraz organizację imprez okolicznościowych.

Gospodarstwo agroturystyczne „Miś”, Grzegorz Polański, Bledzewo 44, 09-200 Sierpc, tel. 502 525 745, www.agrowczasymis.com.pl

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Gospodarstwo oferuje gościom 5 pokoi (3 i 4 osobowe) z łazienką, natryskami, całodniowe wyżywienie, jadalnię i salon kominkowy. Do dyspozycji gości jest ogród, zarybione stawy do wędkowania, 4 grillowiska, altany, plac zabaw dla dzieci, boisko do siatkówki, parking.

Na terenie gospodarstwa istnieje możliwość rozbicia namiotów. Można rozpaść ognisko, a w okolicznych lasach zbierać grzyby, jagody, żurawiny.

Ośrodek Wypoczynkowy Polskich Linii Lotniczych LOT

Oferta tego ośrodka została już opisana powyżej.

Pomysły:

Na terenie gminy powinno być więcej gospodarstw agroturystycznych

3.5.10. Baza gastronomiczna

W gminie Sierpc oprócz wspomnianej powyżej bazy gastronomicznej przy obiektach noclegowych funkcjonują samodzielne punkty gastronomiczne.

Karczma „Dobrodziejka”, położona przy Muzeum Wsi Mazowieckiej, od strony drogi krajowej nr 10, oferuje tradycyjne polskie jado.

Bar „Pod dębem” w Karolewie

Zajazd „Aga” w Mieszczku

Pomysły:

Dobrym pomysłem byłyby bary z tradycyjnymi, prostymi wiejskimi potrawami

3.6 Gmina Szczutowo

3.6.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina Szczutowo znajduje się w północno-zachodniej części powiatu sierpeckiego. Graniczy z gminami Rościszewo, Sierpc oraz Mochowo z tegoż powiatu oraz gminami Rogowo, Skępe i Skrwilno z powiatów rypińskiego i lipnowskiego w województwie kujawsko-pomorskim.

Powierzchnia gminy wynosi 112,62 km², w 31 miejscowościach (25 sołectwach) mieszka 4433 osoby (stan na 31.12.2009 - dane GUS). Mimo, iż na obszarze gminy przeważają tereny rolne (stanowią 67% jej powierzchni), to jest to najbardziej zalesiona gmina powiatu sierpeckiego – lesistość sięga tu 31% ogólnej powierzchni gminy.

Szczutowo oddalone jest od Sierpca o 14 km.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.6.2. Dostępność komunikacyjna

Przez teren gminy Szczutowo przebiega droga krajowa nr 10 łącząca Warszawę z Bydgoszczą. Ponadto biegnie tu droga wojewódzka nr 560 relacji Brodnica – Bielsk. Przez obszar gminy przebiega także linia kolejowa, niegdyś istniało połączenie pasażerskie z Sierpca (i Płocka) do Brodnicy, obecnie linia udostępniona jest wyłącznie dla ruchu towarowego. Poruszanie się po gminie umożliwia gęsta sieć dróg powiatowych i gminnych.

Na terenie gminy kursują autobusy PKS.

3.6.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Gmina Szczutowo zajmuje obszar o wysokich walorach przyrodniczo – krajobrazowych. 90% powierzchni gminy wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej”. Na terenie gminy znajdują się dwa Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe: Jeziora Urszulewskiego (jezioro i pas przybrzeżny) oraz Jeziora Szczutowskiego (także jezioro i pas przybrzeżny). Obydwa jeziora to największe zbiorniki wodne w gminie: Jezioro Urszulewskie o pow. 300 ha (III klasa czystości) oraz Jezioro Szczutowskie o pow. 100 ha (III klasa czystości). Przez teren gminy przepływa także rzeka Skrwa Prawa z licznymi siedliskami bobrów.

Jak było to już wspomniane, prawie jedną trzecią obszaru gminy zajmują lasy. Są one ostoją zwierzyzny oraz obfitują w runo leśne: grzyby i jagody. Na terenie gminy nie ma przemysłu ani innych źródeł masowych zanieczyszczeń środowiska naturalnego.

Na terenie gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków. Każdego roku organizowana jest akcja „Sprzątanie świata”, w którą angażują się uczniowie gminnych szkół. W gminie prowadzony był cykl warsztatów „Region Płocki, Kujaw i Ziemi Kutnowskiej regionem świadomych ekologicznie”.

Zasoby turystyczne i para turystyczne

3.6.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy Szczutowo, ul. Lipowa 5a, 09-227 Szczutowo, tel. (24) 276 71 67, www.szczutowo.pl

Podobnie jak w poprzednich gminach tak i w gminie Szczutowo to Urząd Gminy jest obecnie inicjatorem rozwoju turystyki oraz organizatorem i współorganizatorem imprez i wydarzeń kulturalnych i sportowych w gminie. W Urzędzie pracuje obecnie jedna osoba odpowiedzialna za promocję gminy. W 2010 roku ukazała się publikacja informacyjno-promocyjna o gminie „Służąc Wspólnocie. Dwadzieścia lat odrodzonego samorządu Gminy Szczutowo 1990-2010”.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Gminna Biblioteka Publiczna w Szczutowie z filia w Gójsku

Biblioteka – oprócz swej tradycyjnej funkcji wypożyczalni i czytelnicy – pełni także rolę współorganizatora imprez kulturalnych. Jest dobrym miejscem na uruchomienie Punktu Informacji Turystycznej, w którym można by uzyskać profesjonalną informację na temat oferty turystycznej i atrakcji w regionie, a także otrzymać (i kupić) foldery, mapy, przewodniki turystyczne po regionie.

Na terenie gminy Szczutowo głównym organizatorem wielu wydarzeń kulturalnych i sportowych są szkoły: **Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gójsku, Gimnazjum w Szczutowie, Szkoła Podstawowa w Szczutowie.**

3.6.5. Zasoby społeczne

Jak w poprzednich gminach, tak i w gminie Szczutowo to poszczególni mieszkańcy i ich pomysły na działalność ekonomiczną związaną z turystyką są głównym zasobem społecznym.

Marlena Bilińska (Szczutowo) – właścicielka zajazdu „Przystań” nad jez. Szczutowskim; planuje wybudować moło oraz zaadoptować miejsce przy jeziorze na plażę

Hanna Żerek (Jażwiny) – właścicielka gospodarstwa rolnego, hoduje konie; planuje utworzenie Wioski Tematycznej w Jażwinach

Elżbieta Mieczkowska (Gójsk) – planuje rozbudować bar, który obecnie prowadzi, otworzyć salę bankietową na 200 osób oraz udostępnić pokoje z możliwością noclegu

Maciej Obczyński (Całownia) – prowadzi Zajazd „OAZA”, planuje uruchomić wypożyczalnię rowerów oraz stworzyć bazę rekreacyjną: boisko do piłki nożnej oraz korty tenisowe

Innym cennym zasobem społecznym są mieszkanki gminy, które zajmują się rękodziełem: szyją, haftują i szydełkują.

Pomysły:

Dotarcie do Pań zajmujących się rękodziełem i zaproponowanie im włączenia się w Szlak Twórców Ludowych

3.6.6. Zasoby rekreacyjne

Gmina Szczutowo, ze względu na swoje walory przyrodniczo-krajobrazowe, oferuje bardzo dobre warunki do wypoczynku i rekreacji. Czyste powietrze, obecność jezior, lasów, pól i łąk umożliwia uprawianie turystyki wiejskiej oraz w szczególności aktywnej: pieszej, rowerowej, narciarskiej, wodnej. Istniejąca nad Jez. Urszulewskim infrastruktura turystyczna stwarza możliwość zatrzymania turysty na dłużej niż weekend.

Ośrodek Wypoczynkowy nad Jez. Urszulewskim, Szczutowo 09-227, tel. 608 233 933

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Ośrodek położony jest w lesie, nad Jez. Urszulewskim. Oferta ośrodka obejmuje: wynajem domków letniskowych, pole namiotowe (stanowiska do carawangu oraz powierzchnia na 200 namiotów), wypożyczanie sprzętu wodnego, usługi gastronomiczne (bar), korzystanie z plaży (WC i natryski), parking, boisko do siatkówki. Dzierżawca ośrodka planuje rozbudować pomost na jeziorze. W miesiącach letnich na terenie ośrodka odbywają się imprezy: turnieje piłki siatkowej, festyny rekreacyjno-sportowe, zabawy taneczne na plaży.

Pomysły:

Przedstawienie oferty ośrodka na osobnej stronie www lub zakładce strony gminy

Wpisanie imprez letnich w ośrodku do kalendarza imprez w gminie, udostępnienie takiego kalendarza szerszemu odbiorcy

Stacja Komendy Hufca ZHP w Sierpcu, Słupia, 09-227 Szczutowo, tel. (24) 275 24 03, www.sierpc.zhp.pl

Baza noclegowo-gastronomiczna dla zorganizowanych grup młodzieżowych, położona nad samym Jez. Urszulewskim. Bogata baza rekreacyjno – wypoczynkowa: boiska sportowe do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, badmintonu, ringo; własne strzeżone kąpielisko, świetlica. Jako że stacja znajduje się wśród suchych lasów liściasto-iglastych otoczenie pozwala na realizację wszelkiego rodzaju gier i zabaw terenowych.

Potencjalnym zasobem rekreacyjnym są budowane obecnie **ścieżki spacerowe** w Szczutowie nad Jez. Szczutowskim.

Uprawianie różnych dyscyplin sportowych na terenie gminy Szczutowo umożliwiają:

- **kompleks boisk sportowych** w Szczutowie (trawiaste boisko do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne o nawierzchni tartanowej, 6-cio torowa bieżnia o nawierzchni tartanowej, skocznie do skoku w dal i wzwyż, rzutnie do pchnięcia kulą) oraz **hala sportowa**

- **boisko trawiaste do piłki nożnej** oraz **hala sportowa** w Gójsku

3.6.7 Zasoby przyrodniczo-kulturowe

W gminie Szczutowo zasoby kulturowe to przede wszystkim zabytki sakralne: kościoły i cmentarze.

Parafialny kościół pw. Św. Marii Magdaleny w Szczutowie – modrzewiowy, wraz z drewnianą dzwonnica i otoczeniem w odległości do 50 m od świątyni stanowią zespół sakralny zabytkowy z XVIII-XX wieku; pewne elementy bryły kościoła sięgają XV wieku;

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Kościół filialny pw. Sw. Wawrzyńca w Bliźnie - drewniany, z 1720 roku; atrakcją świątyni są jej rozmiary – kościółek jest bardzo mały; to miejsce kultu religijnego oraz cel pielgrzymek (św. Wawrzyniec jest patronem wędrowców);

Kościół parafialny w Gójsku – murowany, neogotycki z 1906 roku, wewnątrz kościoła znajdują się ciekawe polichromie z elementami malarstwa ludowego; obiektami zabytkowymi są także cmentarz przykościelny oraz plebania

W Szczutowie znajduje się **zabytkowy cmentarz rzymsko-katolicki**, natomiast w Gójsku **cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej**.

Cmentarze ewangelickie – w miejscowościach Blinno, Józefowo oraz Białasy, to świadectwo zamieszkującej w przeszłości te tereny mniejszości niemieckiej

Pomysły:

Włączenie obiektów w Szlak Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Postawienie tablic informacyjnych przy cmentarzach

3.6.8. Imprezy cykliczne

W gminie Szczutowo w ciągu całego roku odbywają się rozmaite imprezy i wydarzenia, organizowane przez Urząd Gminy, szkoły oraz inne organizacje.

Imprezy sportowe:

Mistrzostwa w tenisie stołowym (luty) - organizator: UKS „Fala” przy Gimnazjum w Szczutowie, impreza regionalna

Turniej Tenisa Stołowego (marzec) – organizator: UKS „Przyszłość”, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gójsku, impreza regionalna

CROSS Szczutowa (marzec/kwiecień) – organizator: UKS „Fala”, impreza ogólnopolska

Ogólnopolski Maraton Pływacki (lipiec) – nad Jez. Urszulewskim, organizator: Rejonowe Płockie WOPR

Memoriał Lekkoatletyczny (wrzesień) – organizator: UKS „Fala”, impreza regionalna

Turniej Piłki Siatkowej (grudzień) – organizator: UKS „Fala”, impreza regionalna

Imprezy kulturalne to:

Konkurs piosenki angielskiej (kwiecień) – organizator: ZSO w Gójsku

Festiwal Piosenki i Wiersza Ekologicznego (maj) – organizator: Liga Ochrony Przyrody w Gójsku

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Festiwal Piosenki i Tańca Ludowego (maj) – organizator: szkoła podstawowa w Szczutowie

„Wianki” (czerwiec) – organizator: WOPR Drużyna nr 1 z Sierpca

3.6.9. Baza noclegowa i gastronomiczna

W gminie Szczutowo baza noclegowa jest ściśle związana z bazą gastronomiczną. Poza pojedynczymi przypadkami w jednym obiekcie gość może skorzystać z noclegu i zjeść posiłek.

Zajazd „Kasztelan”, Izabela Babecka, Białasy 55, 09-227 Szczutowo, tel. (24) 275 61 63, www.zajazdkasztelan.go3.pl

Obiekt znajduje się przy drodze wojewódzkiej nr 560 relacji Brodnica – Bielsk. Posiada 46 miejsc noclegowych oraz 320 konsumpcyjnych. Organizuje imprezy okolicznościowe, bankiety.

Zajazd „Oaza”, J.M. Obczyńscy, Całownia 10B, 09-216 Gójsk, tel. (24) 274 14 70, www.zajazd-sierpc.pl

Zajazd znajduje się przy drodze krajowej nr 10. Dysponuje 27 miejscami noclegowymi oraz 180 miejscami konsumpcyjnymi. Organizuje imprezy okolicznościowe.

Zajazd „Złota Kurka”, Dąbkowa Parowa, 09-227 Szczutowo, tel. (24) 276 75 53

Obiekt znajduje się przy drodze wojewódzkiej nr 560. Posiada 12 miejsc noclegowych i 30 konsumpcyjnych.

Ośrodek Wypoczynkowy nad Jez. Urszulewskim w Szczutowie, tel. 608 233 933

Oferta ośrodka opisana została powyżej. Ośrodek dysponuje 150 miejscami noclegowymi i 80 konsumpcyjnymi. Na terenie ośrodka znajduje się także pole namiotowe na 200 namiotów oraz stanowiskami do carawaniingu.

Stanica Komendy Hufca ZHP w Sierpcu, Słupia, 09-227 Szczutowo, tel. (24) 275 24 03, www.sierpc.zhp.pl

Baza noclegowo-gastronomiczna dla zorganizowanych grup młodzieżowych, położona nad samym Jez. Urszulewskim, o pow. ok. 3 ha. Bogata baza rekreacyjno – wypoczynkowa: boiska sportowe do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, badmintona, ringo; własne strzeżone kąpielisko, świetlica. Jako że stanica znajduje się wśród suchych lasów liściasto-iglastych otoczenie pozwala na realizację wszelkiego rodzaju gier i zabaw terenowych.

Na terenie stаницы znajduje się infrastruktura bazowa: sanitarna, noclegowa oraz gastronomiczna. Są sanitariaty, kabiny prysznicowe z ciepłą wodą, stołówko-świetlica, kuchnia. W każdym z 5 podobozów znajdują się namioty z możliwością noclegu dla ok. 50 osób w każdym podobozie. Istnieje także możliwość rozbicia własnego namiotu lub

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

ustawienia przyczepy campingowej, choć w ograniczonej liczbie. Stanica jest udostępniona dla gości od kwietnia do września. Na jej terenie nie można spożywać alkoholu.

Zajazd „Przystań”, 09-227 Szczutowo, tel. 660 341 626

Obiekt znajduje się nad Jez. Szczutowskim. Posiada 8 miejsc noclegowych i 150 miejsc konsumpcyjnych.

Bar „Kasablanka”, 09-216 Gójsk, tel. 691 717 533

Bar znajduje się przy drodze krajowej nr 10, posiada 50 miejsc konsumpcyjnych.

W 2011 roku w Białasach ma zostać otwarte **gospodarstwo agroturystyczne**, przy trasie nr 560. Ma tu się znajdować baza noclegowa (6-8 pokoi), bar, restauracja, stawy z basenem, zagroda ze zwierzętami gospodarskimi.

W miejscowości Mościska ma także powstać **gospodarstwo agroturystyczne**.

3.7. Gmina Zawidz

3.7.1. Informacje ogólne o gminie

Gmina Zawidz znajduje się we wschodniej części powiatu sierpeckiego. Graniczy z gminami Gozdowo, Sierpc i Rościszewo powiatu sierpeckiego oraz z gminami Bielsk i Drobin w powiecie płońskim, gminami Biezuń, Siemiątkowo w powiecie żuromińskim oraz gminą Raciąż w powiecie płońskim.

Powierzchnia gminy wynosi 186 km². W 49 miejscowościach (44 sołectwach) mieszka 6964 osób (stan na 31.12.2009 r. - dane GUS). Gmina Zawidz jest gminą typowo rolniczą, tereny rolne stanowią 85% jej powierzchni. Dominują indywidualne gospodarstwa rolne.

Siedziba Urzędu Gminy – Zawidz Kościelny – oddalony jest 19 km od Sierpca.

3.7.2. Dostępność komunikacyjna

Gmina Zawidz ma bardzo dogodne połączenia komunikacyjne.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 10 oraz droga wojewódzka nr 561 relacji Biezuń – Szumanie. Można powiedzieć, że osią gminy jest właśnie krajowa „10”, Zawidz Kościelny jest od niej oddalony o 4,5 km.

Przez teren gminy przebiega także linia kolejowa, uruchomiona dla przewozu pasażerskiego. Stacje kolejowe znajdujące się na terenie gminy to Zawidz oraz Zawidz Kościelny. Autobusem szynowym Kolei Mazowieckich można bezpośrednio dojechać do Sierpca, Płońska, Nasielska.

Kursują autobusy PKS oraz komunikacja prywatna.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.7.3. Walory przyrodnicze i stan ochrony środowiska

Gmina Zawidz jest gminą wybitnie rolniczą. Dominują tu krajobrazy wiejskie typowe dla Mazowsza: równinne przestrzenie pól i łąk, z rzadka lasy (stanowią ok. 11% powierzchni gminy), śródpolne drogi. Przez gminę przepływają dwie rzeki: Sierpianica i Raciążnica. Nie ma zanieczyszczeń przemysłowych, dzięki czemu jest to teren czysty ekologicznie, z bogatą florą i fauną m.in. skupiskami żurawi.

Gmina Zawidz jest rozległa, natomiast słabo zaludniona. Poszczególne miejscowości łączą drogi gminne i powiatowe, które ze względu na niskie natężenie ruchu bardzo dobrze nadają się na niezmotoryzowane środki transportu jak rower, narty czy koń oraz na spacer.

W gminie funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków. Prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych, w gminie co roku odbywa się akcja „Sprzątanie świata”.

Zasoby turystyczne i paraturystyczne

3.7.4. Zasoby instytucjonalne

Urząd Gminy Zawidz, ul. Mazowiecka 24, 09-226 Zawidz, tel. (24) 276 61 01, www.zawidz.pl

Urząd Gminy Zawidz jest głównym organizatorem bądź współorganizatorem imprez sportowych i kulturalnych w gminie. W Urzędzie nie ma obecnie wyodrębnionej komórki ani stanowiska ds. promocji. W 2010 roku ukazał się „Biuletyn informacyjny Gminy Zawidz”.

W gminie Zawidz organizatorem imprez oraz wydarzeń, głównie o charakterze sportowym, są szkoły.

3.7.5. Zasoby społeczne

Głównym zasobem społecznym w gminie Zawidz są artyści ludowi – gmina słynie bowiem jako znany na Mazowszu i w Polsce ośrodek sztuki ludowej.

Alfreda Krajewska (i jej syn Krzysztof Krajewski) (Zawidz Kościelny) – rzeźba i płaskorzeźba w drewnie, motywy świeckie i sakralne, ludowe; prace artystów są wystawione w muzeach polskich (m.in. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, Muzeum Mazowieckie w Płocku) i zagranicą; tradycje rzeźbiarskie w gminie rozpoczął nieżyjący już Wincenty Krajewski

Stanisław Dużyński (Zawidz) - rzeźba w drewnie

Piotr Suszczewicz (Zawidz) – artysta kowal i metaloplastyk; tworzy miedziane i żelwne talerze, wytworne kinkiety, lichtarze i komplety kominkowe

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomysły:

Włączenie artystów do Szlaku Twórców Ludowych

3.7.6. Zasoby rekreacyjne

W gminie znajdują się następujące obiekty służące rekreacji i uprawianiu sportu:

Hale sportowe w Zawidzu Kościelnym oraz Jeżewie

Boiska wielofunkcyjne w Zawidzu, Osieku i Jeżewie

Kompleks boisk „ORLIK 2012”

Boisko do piłki nożnej w Słupi

Wypoczynkowi i rekreacji służą także liczne śródpolne drogi, po których bezpiecznie można spacerować, jeździć rowerem, zimą – biegać na nartach, jeździć konno.

W gminie działają cztery szkolne kluby sportowe (wspierane finansowo przez Gminę):

Uczniowski Klub Sportowy „Pogoń Słupia” w Słupi; prowadzi zajęcia z gry w piłkę nożną

Szkolny Klub Sportowy „Mega-Gim” w Zawidzu kościelnym; prowadzi zajęcia z gry w piłkę siatkową

Szkolny Ludowy Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Jeżewie; specjalizuje się w tenisie stołowym

Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” w Zawidzu; organizator wielu imprez, w tym turniejów piłki nożnej

3.7.7. Zasoby przyrodniczo-kulturowe

W gminie Zawidz nie ma pomników przyrody, są natomiast zespoły parkowo-pałacowe oraz zabytkowe parki dworskie:

Zespół parkowo-pałacowy w Majkach Małych – z II poł. XIX wieku, z czytelnym układem parku krajobrazowego

Zespół parkowo-pałacowy w Koseminie – z XIX wieku

Park w Zgagowie - z dwoma stawami i murowanym spichlerzem z XIX wieku

Park dworski w Skoczkwie – z I poł. XIX wieku, urządzony w stylu ogrodu włoskiego

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Pomysły:

Rewitalizacja parków i zespołów pałacowo-parkowych

Ustawienie tablic informacyjnych o obiektach

Wśród zasobów kulturowych na uwagę zasługują zabytki sakralne i użytkowe:

Kościół parafialny pw. św. Bartłomieja w Jeżewie - murowany, z I poł. XVI wieku, w stylu późnogotyckim, z wyposażeniem barokowym

Kościół parafialny pw. św. Jakuba w Słupi - obiekt murowany, z II poł. XIX wieku

Kościół parafialny św. Marcina w Zawidzu Kościelnym - drewniany, z 1742 roku

Drewniana dzwonnica w Zawidzu Kościelnym, XIX-wieczna

Wiatrak koźlak w Koseminie – z I poł. XIX wieku

Pomysły:

Włączenie obiektów sakralnych do szlaku tematycznego – Szlak Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Ustawienie tablic informacyjnych przy obiektach

3.7.8. Imprezy cykliczne

W gminie Zawidz główne imprezy to imprezy sportowe:

Turnieje Tenisa Stołowego im. Andrzeja Grubby (maj) – organizator: Szkolny Ludowy Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Jeżewie

Imprezy organizowane przez szkolne kluby sportowe.

Dożynki gminne (wrzesień) – organizator: Urząd Gminy Zawidz

3.7.9. Baza noclegowa i gastronomiczna

Na terenie gminy Zawidz baza noclegowa i gastronomiczna ogranicza się do zajazdu „Piast” oraz baru w Zawidzu Kościelnym.

Zajazd „Piast”, Mańkowo 28, 09-226 Zawidz, tel. (24) 276 63 34, www.piasthotel.com.pl

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zajazd znajduje się przy drodze krajowej nr 10. Obiekt dysponuje 24 miejscami noclegowymi, każdy pokój z łazienką. W zajeździe jest restauracja na 200 miejsc konsumpcyjnych. Serwowane są dania kuchni staropolskiej oraz wegetariańskiej. W obrębie zajazdu znajduje się smażalnia ryb oraz mini zoo. Obiekt organizuje imprezy okolicznościowe. Przy zajeździe

Bar gastronomiczny GS „Sch” w Zawidzu Kościelnym, całoroczny.

Pomysły:

Gmina Zawidz ma bardzo dobre warunki do uprawiania turystyki wiejskiej, dlatego na jej terenie powinny znajdować się dwa – trzy gospodarstwa agroturystyczne.

Bary z prostym, zdrowym jedzeniem

Podsumowanie

Teren objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” to obszar urozmaicony pod względem posiadanych zasobów turystycznych. To obszar spójny przyrodniczo i kulturowo, a istniejące wyjątki zwiększają tylko atrakcyjność Ziemi Sierpeckiej. W krajobrazie przyrodniczym dominuje typowy dla Mazowsza krajobraz wiejski, z urozmaicheniami takimi jak wyraźna dolina rzeki Skrzy Prawej oraz obecność trzech dużych jezior. Dobry stan środowiska naturalnego - brak przemysłu i znaczących skażeń gleby, wód i powietrza - stwarza tu dogodne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz aktywnego wypoczynku i rekreacji na łonie natury.

Istniejące zasoby kulturowe – obiekty zabytkowe sakralne i świeckie, miejsca pamięci narodowej – obrazują charakter życia na Mazowszu na przestrzeni wieków, związany z ziemią, uprawą roli, rzemiosłem. Życiem prostym ale wartościowym. Zabytkowe kościoły, młyny wodne, zespoły dworskie z parkami świadczą o drobnoszlacheckim i włościańskim charakterze osadnictwa. I ten właśnie wiejski charakter krajobrazu kulturowego Ziemi Sierpeckiej jest jej największym atutem. Wyjątkiem, który podnosi tylko atrakcyjność tego obszaru jest Rościszewo i związki tej miejscowości z osobą Fryderyka Chopina. Zresztą otoczenie krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe idealnie współgra z muzyką wielkiego Kompozytora.

W poszczególnych gminach widoczna jest dysproporcja pomiędzy posiadanymi zasobami i infrastrukturą turystyczną, w szczególności bazą noclegową i gastronomiczną. Są gminy mogące się poszczycić ciekawymi zabytkami, inne – walorami przyrodniczymi, jeszcze inne – zasobami społecznymi. Taka różnorodność nasuwa wyraźny wniosek: tylko współpraca w ramach całego obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” przyniesie wymierne korzyści w zakresie rozwoju turystyki. Współpraca powinna obejmować tworzenie produktów turystycznych, spójną strategię marketingową i promocyjną, stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Jak zostało to już wspomniane, na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” istnieją dysproporcje pomiędzy posiadanymi zasobami i infrastrukturą, w szczególności noclegową i gastronomiczną. Podstawą bazy noclegowej powinny być w tym przypadku gospodarstwa agroturystyczne, w których gość może wypocząć w bliskim kontakcie ze specyfiką życia na wsi, gospodarzami, z możliwością skosztowania zdrowego, tradycyjnego jedzenia wiejskiego.

Podobnie z bazą gastronomiczną. W miejscowościach i miejscach, które turyści będą odwiedzać, i w których będą się zatrzymywać powinny być bary lub inne punkty gastronomiczne, gdzie turysta będzie mógł zjeść prostą, tradycyjną wiejską potrawę. Bardzo pożądane są produkty lokalne, które będzie można kupić jako „tutejsze”, „sierpeckie”. Jeśli nie ma takiego produktu, warto zaangażować znawców i znawczynie (np. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich) kuchni lokalnej do ogłoszenia konkursu i wykreowania takiego produktu. Znaczna większość istniejących obecnie obiektów noclegowych i gastronomicznych to zajazdy przy drogach: krajowej „10” i wojewódzkich, nastawionych na przejezdnych, zmotoryzowanych gości.

O ile stan zabytków sakralnych jest dobry, o tyle zabytkowe zespoły parkowo-dworskie i młyny wodne i ich otoczenie wymagają intensywnej rewitalizacji i renowacji. Ich istnienie na terenie działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” to niewątpliwie cenny zasób kulturowy, jednakże w obecnym, mocno zaniedbanym stanie nie stanowi pewnej atrakcji turystycznej.

Przeprowadzona analiza zasobów społecznych w gminach pokazała, że istnieje duży potencjał ludzki do uruchomienia inicjatyw związanych z rozwojem turystyki w regionie: bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej, stworzenia oferty atrakcji turystycznych. Głównym problemem w rozmowach z poszczególnymi osobami okazał się brak wiedzy oraz środków finansowych na rozpoczęcie danej inicjatywy. Szczególnej „opieki” wymagają twórcy ludowi, którzy nie będą w stanie (przynajmniej na początku) działać samodzielnie na lokalnym rynku turystycznym.

Na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” znajdują się cenne zasoby rekreacyjne – szczególnie jeziora oraz szlak czerwony PTTK. O ile przy jeziorach istnieje już infrastruktura turystyczna wymagająca jedynie stałej rozbudowy i podnoszenia jakości świadczonych usług, o tyle wzdłuż szlaku czerwonego PTTK brak w ogóle jakiegokolwiek infrastruktury. Na takim terenie jak powiat sierpecki (wiejski charakter) zdecydowanie brakuje ścieżek i tras rowerowych i spacerowych. O ile budowa ścieżki rowerowej to inwestycja wymagająca dużych nakładów finansowych, o tyle oznakowanie szlaku rowerowego z tzw. „małą infrastrukturą” (ławeczki, wiaty zadaszone, tablice informacyjne) nie wymaga większych środków pieniężnych.

Wśród zasobów instytucjonalnych zdecydowanie dominują obecnie Urzędy Gmin jako ośrodki animujące i organizujące lub współorganizujące większość wydarzeń i imprez w gminach. Urzędy Gmin zajmują się promocją (to jedno z zadań własnych gminy) i prowadzą informację turystyczną. Jednakże aby turystyka mogła się rozwijać na danym obszarze, powinna istnieć wyodrębniona komórka zajmująca się profesjonalną, zintegrowaną

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

informacją turystyczną oraz promocją związaną ściśle ze specyfiką turystyczną (produkty turystyczne, walory i zasoby turystyczne, infrastruktura) na danym terenie.

W zakresie działań związanych z rozwojem turystyki na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” możliwe i jak najbardziej pożądane jest zaangażowanie właśnie Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Sierpeckie Partnerstwo”. To stowarzyszenie, które swoim zasięgiem obejmuje cały powiat sierpecki (bez miasta Sierpc), a także posiada realne instrumenty formalne do finansowania przedsięwzięć z zakresu rozwoju obszarów wiejskich (środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich). Jednakże w perspektywie długofalowej turystykę w powiecie sierpeckim powinno organizować prywatny przedsiębiorca - turystyka bowiem jest gałęzią gospodarki podlegającą prawom rynkowym.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

3.8. Analiza SWOT

Analiza SWOT powstała na podstawie ankiet i rozmów z interesariuszami w okresie od kwietnia do sierpnia 2010 roku oraz obserwacji własnych. W sumie przeprowadzono 46 ankiet, poza tym zgromadzona została dokumentacja z rozmów w formie notatek.

<p>Mocne strony</p> <p>Dogodne połączenia drogowe i kolejowe Czyste środowisko przyrodnicze Brak przemysłu Typowe mazowieckie wiejskie krajobrazy Gościnni mieszkańcy Chęć mieszkańców do podjęcia działalności związanych z turystyką Rzeka Skrwa Prawa Trzy duże jeziora Lasy obfitujące w runo leśne Oryginalne zabytki sakralne (kościół, cmentarze) Sanktuarium Maryjne w Żurawinie Oryginalne zabytki techniki (młyny wodne, stara krochmalnia) Mnogość zabytkowych parków dworskich i dworców Udokumentowane wykopaliska archeologiczne Czerwony Szlak PTTK Związki Rościszewa z Fryderykiem Chopinem Gęsta sieć dróg gminnych i powiatowych przy niskim natężeniu ruchu Wolne tereny pod inwestycje Bliskość Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu (naturalny „magnes” turystyczny) Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyczecze Skrzy Prawej” rozciągający się na przestrzeni czterech gmin</p>	<p>Słabe strony</p> <p>Niedoceniona rola turystyki wśród mieszkańców oraz samorządów Brak tradycji działalności turystycznej Brak sprecyzowanej wizji rozwoju turystyki Brak zintegrowanego systemu informacji turystycznej Brak produktów turystycznych Brak tematycznych szlaków turystycznych Niedostateczna liczba wiejskich obiektów noclegowych Brak tradycyjnej, wiejskiej oferty gastronomicznej Słabo rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna Brak przemyślanych strategii promocyjnych Brak wsparcia finansowego w rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej Brak kadr zajmujących się profesjonalnie rozwojem turystyki Niezagospodarowane tereny nad Skrwą Niezagospodarowana (nieoczyszczona) Skrwa pod sptywy kajakowe Brak ścieżek rowerowych i spacerowych Zaniedbane liczne zabytkowe parki dworskie Zaniedbane zabytki techniki (młyny wodne i zespół starej krochmalni) Niewykorzystana w pełni twórczość artystów ludowych</p>
<p>Szanse</p> <p>Możliwość zdobycia i wykorzystania funduszy unijnych Trend wzrostowy dla turystyki w ogóle, w tym dla turystyki wiejskiej i weekendowej Moda na zdrowy, aktywny tryb życia Rosnące zainteresowanie „zdrową żywnością” i ekologią Budowa ścieżek rowerowych</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>Rozwój konkurencyjnych ofert ze strony innych miejsc na Mazowszu System podatkowy – duże koszty podejmowania działalności gospodarczej W przyszłości ograniczone możliwości wykorzystania funduszy unijnych Likwidacja kolejowych przewozów pasażerskich</p>

Zaproponowana strategia będzie wzmacniać mocne strony i jednocześnie eliminować słabe; zaproponuje wykorzystanie szans i przeciwdziałanie zagrożeniom.

4. Strategia rozwoju turystyki

4.1. Ogólne trendy w turystyce

Od pewnego czasu w Europie (w tym i w Polsce) można zauważyć pojawienie się nowych trendów w turystyce. Najogólniej rzecz ujmując zmienia się model podróżowania, czas przeznaczony na wyjazdy wypoczynkowe, wymagania w stosunku do jakości usług. Turysta nie tylko europejski, ale już i polski jest turystą świadomym, który ma sprecyzowane oczekiwania wobec wyjazdu turystycznego, nie zadawała się „byle czym”. Oczekuje nie tylko wysokiej jakości usługi, ale i różnorodnych możliwości spędzenia wolnego czasu, pełnej infrastruktury turystycznej, wykorzystania zdobyczy cywilizacji w turystyce (Internet, multimedia, elektroniczne formy rezerwacji etc.). Na podstawie licznych opracowań można sformułować (na pewnym poziomie ogólności) nowe trendy w turystyce:

1. Wzrośnie liczba wyjazdów w ciągu roku w celach turystycznych, ale będą one krótsze (turystyka weekendowa);
2. Wzrośnie popyt na turystykę umożliwiającą aktywne spędzenie czasu (wzrośnie zainteresowanie turystyką aktywną i edukacyjną)
3. Zmniejszy się zainteresowanie biernym zwiedzaniem, polegającym na „zaliczaniu” poszczególnych obiektów;
4. Wzrośnie popyt na turystykę umożliwiającą rzeczywisty kontakt z kulturą i mieszkańcami danego regionu;
5. Wzrośnie popyt na turystykę tematyczną, oferującą przeżycia i wiedzę w jakiejś dziedzinie, a jednocześnie w spójny sposób prezentującą dane zagadnienie (np. szlaki tematyczne, Wioski Tematyczne);
6. Wzrośnie liczba osób podróżujących należących do segmentu „trzeciego wieku”

Obszar objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” posiada takie walory i zasoby przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe, rekreacyjne i społeczne, które stanowią bazę do rozwoju turystyki odpowiadającej przedstawionym trendom. Jednakże kierunek rozwoju turystyki w regionie musi być przemyślaną strategią, która będzie zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i wydobędzie najbardziej charakterystyczne cechy posiadanych zasobów.

4.2. Wizja i misja

Zasadniczym elementem każdego programu strategicznego jest wizja i misja. W przypadku turystyki wizja definiuje obraz przyszłego kształtu turystyki w okresie docelowym określonym w strategii. Misja natomiast określa cel nadrzędny rozwoju turystyki i wartości, które będą towarzyszyć jego realizacji.

W przypadku strategii rozwoju turystyki dla obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” wizja i misja będą wypadkowymi elementami:

- ✓ Strategii rozwoju wszystkich gmin oraz Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- ✓ Trendów w turystyce
- ✓ Posiadanych zasobów oraz istniejących ograniczeń

Wizja

Obszar działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” w 2016 roku to miejsce gościnnych i przedsiębiorczych ludzi, z dumą i pełną świadomością wykorzystujących do celów turystycznych walory przyrodnicze i kulturowe swojej „małej ojczyzny”. Przybywający tu turysta będzie mógł wypocząć w czystym środowisku przyrodniczym oraz skorzystać z bogatej oferty turystyki wiejskiej Ziemi Sierpeckiej. Oferowane unikalne i różnorodne produkty turystyczne oraz wysoka jakość usług pozwolą gościom na zaspokojenie wszelkiego rodzaju potrzeb oraz będą zachęcać do powrotu w te strony.

Misja

Na obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” będą tworzone i rozwijane atrakcje i produkty turystyczne zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, uwzględniające potrzeby mieszkańców oraz specyfikę przyrodniczą i kulturową Ziemi Sierpeckiej. Przemyślana oferta turystyczna będzie odpowiadać na zapotrzebowania rynkowe, stworzy nowe miejsca pracy w regionie oraz wzmocni kapitał społeczny.

W tym miejscu, w odniesieniu do misji chciałabym zwrócić uwagę na jeden bardzo istotny fakt, który poprzez swoją oczywistość może być bagatelizowany.

Turystyki nie można rozwijać w danym regionie bez akceptacji i pełnej świadomości mieszkańców. Niby to stwierdzenie wydaje się banalne, ale doświadczenia polskie i europejskie pokazują, że bez konsultacji społecznych i akcji informacyjnej nie można zdobyć świadomych sojuszników w rozwoju turystyki - czyli lokalnych społeczności. W tym stwierdzeniu nie chodzi tylko o zapobieganie ewentualnym buntom, ale o to co rzeczywiście warunkuje sukces rozwoju turystyki w regionie – wysoka jakość usług, traktowanie turysty jak gościa a nie jak intruza. Ma to tym większe znaczenie na terenach wiejskich, że to właśnie w okresie prac polowych i gospodarskich będzie zapewne największy ruch turystyczny. Reasumując prostym językiem: zadowolony mieszkaniec to zadowolony turysta.

4.3. Produkt turystyczny

Produkt turystyczny to dostępny na rynku pakiet materialnych i niematerialnych składników umożliwiający realizację celu wyjazdu turystycznego. Pojęcie produktu turystycznego jest interpretowane wielorako: produkt może być prosty, jednostkowy (np. usługa noclegowa, transportowa, żywieniowa) lub złożony (cały pakiet stanowiący wiele różnych świadczeń, a nabywany przez turystę jako kompleks usług). Na produkt składają się nie tylko określone usługi bytowe i handlowe, ale także udogodnienia o nierynkowym charakterze typu czyste środowisko przyrodnicze, bezpieczeństwo.

Specyfika wyjazdów turystycznych powoduje, że można wyodrębnić produkt idealny i produkt rzeczywisty. Produkt idealny to wyobrażenie o wyjeździe w momencie podejmowania o nim decyzji. W tym ujęciu produkt może być traktowany jako pakiet wartości, które służą zaspokojeniu konkretnych potrzeb turysty. Natomiast produkt rzeczywisty to naturalne i stworzone przez człowieka dobra turystyczne, towary i usługi umożliwiające pobyt i atrakcyjne spędzenie czasu. Produkt rzeczywisty powinien być dostosowany do koncepcji produktu idealnego; powinien być jak najbliższy wyobrażeniom turysty przed przybyciem w dane miejsce.

Produkt turystyczny składa się z kilku elementów:

1. Atrakcji i środowiska miejsca docelowego,
2. Infrastruktury i usług miejsca docelowego (umożliwiają turystom pobyt i korzystanie z atrakcji): baza noclegowa, gastronomiczna, transport, aktywny wypoczynek (stadniny koni, kluby golfowe), sieć sprzedaży detalicznej (sklepy, agencje turystyczne, pamiątki), inne oferty i usługi (kursy, warsztaty etc.)
3. Dostępności komunikacyjnej miejsca docelowego,
4. Wizerunku; postrzeganie miejsca docelowego to element silnie wpływający na decyzję o wyjeździe; wizerunek i oczekiwanie jakie turysta wiąże z wyjazdem są ściśle ze sobą związane,
5. Cena jaką turysta płaci za całość usług związanych z wyjazdem turystycznym.

Produkt turystyczny można scharakteryzować także na podstawie elementów określających jego istotę (typ), i tak produktem turystycznym może być:

- ✓ Rzecz (np. przewodnik, mapa, sprzęt turystyczny)
- ✓ Usługa (usługa hotelarska, transportowa, gastronomiczna)
- ✓ Wydarzenie (np. Dymarki Świątokrzyskie, Jarmark Dominikański, imprezy sportowe)
- ✓ Impreza (wycieczka, wczasy, rajdy – ten produkt można utożsamiać z pojęciem pakietu turystycznego)
- ✓ Obiekt (muzeum, pomnik przyrody, zabytek)
- ✓ Szlak (Szlak Orlich Gniazd, Szlak Piastowski)
- ✓ Obszar (zeterminowany geograficznie produkt, np. powiat, park narodowy)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Na podstawie powyższego rozróżnienia łatwo zauważyć, że produkt prosty będą tworzyły rzeczy i usługi, a produkty złożone (zintegrowane) – pozostałe.

Produkty turystyczne mogą być także adresowane do konkretnego odbiorcy, czyli – wedle podejścia marketingowego – do określonych segmentów rynku. Z tego punktu widzenia można dokonać rozróżnienia na :

1. *Turystę kulturowego*; do tej kategorii należą przede wszystkim osoby dorosłe, pragnące przeżyć duchowych i doznań zmysłowych, zainteresowane zarówno kulturą wyższą jak i dziedzictwem kulturowym terenów wiejskich;
2. *Turystę aktywnego*; to przede wszystkim młodzież i osoby dorosłe, z dużych miast, dbające o zdrowie i kondycję, lubiące wypoczynek aktywny na łonie natury, często uprawiający turystykę weekendową;
3. *Turystę edukacyjnego*; do tej kategorii zaliczane są osoby w każdym wieku, ale głównie dzieci, młodzież i rodziny z dziećmi; to także zorganizowane wycieczki szkolne (uczniowie i nauczyciele), białe i zielone szkoły, kolonie, uczestnicy uniwersytetów Trzeciego Wieku; osoby ciekawe świata, pragnące pogłębić swoją wiedzę, ale w atrakcyjny sposób; w przypadku grup szkolnych ważne jest uzupełnienie programu nauczania szkolnego;
4. *Turystę rodzinnego*; rodzice z dziećmi (do 13-14 r.ż.) oraz dziadkowie z wnukami, także starsze osoby pragnące spokojnego wypoczynku w przyjaznej, kameralnej atmosferze, w otoczeniu czystego środowiska przyrodniczego oraz możliwości zdrowego jedzenia;
5. *Turystę biznesowego*; do tej kategorii zaliczają się osoby dorosłe, pracujące, wyjeżdżające w celach służbowych. Dla tych osób ważna jest infrastruktura na wysokim poziomie (baza noclegowa dostosowana do potrzeb konferencji, seminariów itd.) oraz atrakcyjna oferta spędzenia wolnego czasu.

Do konkretnych grup turystów adresowane są odpowiednie produkty turystyczne.

Produkt turystyczny, aby mógł funkcjonować w dłuższym czasie (aby nie był incydentalny) i mógł zaistnieć w świadomości odbiorców, powinien spełniać kilka warunków:

1. *Oryginalność*; produkt turystyczny nie może być powieleniem już istniejącego produktu na rynku, musi jak najwyraźniej odnosić się do specyfiki regionu;
2. *Standard funkcjonowania co do obszaru i czasu*; produkt nie może być incydentalny, muszą zostać określone wyraźne ramy czasowe i obszarowe jego funkcjonowania
3. *Sprecyzowana grupa odbiorców*; produkt musi być adresowany do konkretnej grupy odbiorców
4. *Kompletność*; produkt musi w pełni funkcjonować pod względem merytorycznym, organizacyjnym i finansowym.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

4.4 Produkt turystyczny na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

Walory i zasoby społeczne (i ekonomiczne), kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe powiatu sierpeckiego (bez miasta Sierpc) zostały już szczegółowo przedstawione powyżej, nie ma więc sensu ich powtarzać. Wizja i misja określiły obraz regionu pod kątem rozwoju turystyki, analiza SWOT zdiagnozowała potencjał rozwojowy. To bardzo istotna część strategii, bo wizerunek zarówno regionu jako całości jak i poszczególnych produktów turystycznych musi ze sobą współgrać, a także tworzy w świadomości odbiorców „mapę skojarzeń”, która znacząco wpływa na decyzje o wyjeździe.

Jaki zatem powinien być bardziej szczegółowy wizerunek obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”? Najważniejsze wyróżniki tego wizerunku to:

- ✓ Typowe wiejskie mazowieckie krajobrazy
- ✓ Czyste środowisko przyrodnicze
- ✓ Urozmaicone krajobrazy
- ✓ Różnorodność form spędzenia wolnego czasu
- ✓ Kompleksowa oferta turystyczna
- ✓ Wysoka jakość usług
- ✓ Pewność pozytywnych doznań emocjonalnych
- ✓ Zaskakujące walory poznawcze („tak blisko – Warszawy, Torunia, Bydgoszczy – a tak interesująco!”; chodzi tu o zniwelowanie negatywnego obrazu Mazowsza jako regionu mało interesującego).

Ogólny zarys wizerunkowy powinien dotyczyć „wiejskości” regionu Ziemi Sierpeckiej. Turystyka wiejska obejmuje całokształt gospodarki turystycznej na terenach wiejskich. Cechują ją bliskość natury, aktywny wypoczynek, przestrzeń, pobyt na terenach mało zurbanizowanych. Wyjątkiem w wizerunku „wiejskości” są tu związki Rościszewa z osobą Fryderyka Chopina, który gościł w rościszewskim dworze. Rościszewo zostało włączone do wiodącego na Mazowszu produktu turystycznego „Mazowsze Chopina”, który to produkt został szczegółowo opisany w „Programie rozwoju produktów turystyki aktywnej i kulturowej w województwie mazowieckim”. W dalszej części opracowania zostanie szczegółowo opisany produkt turystyczny nawiązujący do motywu chopinowskiego w Rościszewie.

Wszystkie zaproponowane produkty turystyczne dla obszaru działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” będą zgodne z zapisami w dokumentach krajowych, wojewódzkich, regionalnych i lokalnych związanych z rozwojem, w tym rozwojem turystyki i rekreacji.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

4.4.1. Szlak Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: trasa szlaku wiedzie przez wszystkie gminy Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”. Zaczyna i kończy się w Gozdowie, z tym że od Rościszewa są dwa warianty trasy: krótsza i dłuższa.

Wariant dłuższy: **Gozdowo** – Rempin – Bożewo – Mochowo – Żurawin – Choczeń – Dobaczewo – Kokoszczyń – Ligówko – Ligowo – Gozdy – Józefowo - Modrzewie – Maluszyn – Gójsk – Cisse – Szczutowo – Jez. Urszulewskie – Blizno – Stara Wola – Białasy – Łukomie – Stopin – **Rościszewo** – Rzeszotary Zawady – Rzeszotary Stara Wieś – Skoczkowo – Nowe Zgagowo – Zawidz Kościelny – Młotkowo Wieś – Jeżewo – Rekowo – Słupia – Cetlin – Bonisław – **Gozdowo**

Wariant krótszy: **Rościszewo** – Kuski – Borkowo Wielkie – Borkowo Kościelne – Białe Błoto – Dziembakowo – Goleszyn – Białoskóry – Kurowo – **Gozdowo**

Trasa wiedzie drogami wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi, o niskim natężeniu ruchu kołowego, w znacznej większości gruntowymi.

Atrakcje i środowisko naturalne:

Główną atrakcją i motywem przewodnim na tym szlaku są zabytki sakralne Ziemi Sierpeckiej – kościoły i cmentarze (katolickie i ewangelickie). Przemierzając szlak turysta ma możliwość obejrzenia najcenniejszych obiektów sakralnych regionu. Inne atrakcje na szlaku to: kolekcja wolnostojących rzeźb w Gozdowie, zabytkowa zagroda młynarska w Choczeniu, młyn wodny w Łukomiu, zabytkowy park dworski z dworem w Łukomiu, zespół parkowo-dworski w Rościszewie, Izba Pamięci Fryderyka Chopina w Rościszewie, Miejsce Pamięci Narodowej w Rościszewie, park dworski w Skoczkanie, młyn wodny w Borkowie Kościelnym.

Podróżując szlakiem turysta ma możliwość poznania bogactwa krajobrazowego i przyrodniczego Ziemi Sierpeckiej: typowo mazowieckich wiejskich krajobrazów (z licznymi okazami wierzby rosochatej), rzek Skrwy Prawej i Sierpienicy, Jez. Urszulewskiego i Szczutowskiego, terenów leśnych.

Kategoria odbiorcy: turysta aktywny i kulturowy

Zaproponowana trasa turystyczna umożliwia uprawianie turystyki aktywnej: rowerowej, pieszej (spacery, nordic-walking), konnej, narciarskiej. Pozwala połączyć aktywny wypoczynek i zaspokojenie potrzeb kulturalnych. Dla turysty kulturowego istnieje także alternatywa dotarcia do obiektów środkami innymi niż niezmotoryzowane.

Dostępność komunikacyjna: Do każdego obiektu można dotrzeć własnym środkiem transportu (samochodem lub/i innym niezmotoryzowanym środkiem), autobusem PKS, do miejscowości Gozdowo oraz Zawidz Kościelny także pociągiem.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Infrastruktura i usługi:

Tzw. „mała infrastruktura”

Jako że po szlaku będą poruszać się w dużej mierze turyści indywidualni, uprawiający turystykę aktywną, ważne są udogodnienia ułatwiające podróżowanie. Turysta rowerowy i narciarski musi mieć możliwość bezpiecznego pozostawienia sprzętu na czas zwiedzania, odpoczynku czy schronienia w razie niepogody. Kluczową sprawą jest dobre oznakowanie szlaku i opis odwiedzanych obiektów.

Zadania:

Wyznaczenie trasy szlaku (w terenie - na drzewach, obiektach, zabudowaniach)

Postawienie tablic informacyjnych przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Ustawienie stojaków na rowery i narty biegowe przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Postawienie zadaszonych wiat wypoczynkowych, ławek, koszy na śmieci

Infrastruktura transportowa

Do obiektów i atrakcji turystycznych na szlaku turysta dotrze także samochodem, dlatego muszą być przygotowane miejsca postojowe (parking), gdzie można bezpiecznie zostawić samochód.

Zadania:

Przygotowanie miejsc postojowych przy obiektach na szlaku

Ustawienie drogowskazów kierujących zmotoryzowanych do poszczególnych obiektów na szlaku

Infrastruktura noclegowa

W chwili obecnej z możliwości noclegu można skorzystać w miejscowościach: Kowalewo Skorupki (wieś przylega do Gozdowa), Szczutowo, nad jez. Urszulewskim (w sezonie), Biały, Łukomie (w sezonie), Golezdyn oraz Borkowo Kościelne. Przenocować można także w Nowym Zamościu blisko Rościszewa. Podstawę bazy noclegowej powinny stanowić gospodarstwa agroturystyczne, oddalone od siebie najwyżej o 20 km (poruszając się szlakiem).

Zadania:

Zachęcanie mieszkańców do udostępniania pokoi dla gości

Zachęcanie i pomoc mieszkańcom w uruchamianiu agroturystyki

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Infrastruktura gastronomiczna

Wzdłuż szlaku i w jego bliskiej okolicy (sąsiednia wieś) powinny znajdować się bary z prostym, tradycyjnym jedzeniem lub powinna być możliwość kupna np. obiadu u gospodyni w gospodarstwie (choć w sezonie). Obecnie zjeść można w Gozdowie, Mochowie, Ligowie, Gójsku, Szczutowie, Białasach, Rościszewie, Borkowie Kościelnym, Goleszynie, jednakże część z tych obiektów nie jest przygotowana na przyjęcie turystów.

Zadania:

Zachęcanie mieszkańców do prowadzenia – chociaż w sezonie – barów

Zachęcanie gospodyń do żywienia turystów (w sezonie)

Usługi

Zaproponowany szlak zapewnia turystom dużą samodzielność w planowaniu wycieczek i zwiedzaniu. Dlatego usługi oferowane w ramach tego szlaku powinny maksymalnie ułatwić gościom poruszanie się po nim.

Zadania:

Możliwość wypożyczenia rowerów, nart biegowych, kijków do nordic-walking

Możliwość usługi przewodnickiej

Możliwość wykupienia pakietu turystycznego obejmującego min. usługę transportową oraz przewodnicką

Możliwość uczestnictwa w pielgrzymce lub w samym odpuszczeniu w Żurawinie (1. Niedziela po 6 sierpnia)

Możliwość wykupienia uczestnictwa w imprezie na szlaku (rajd rowerowy, pieszy, konny, narciarski)

Promocja i dystrybucja:

Szlak daje możliwość samodzielnego skomponowania wycieczki, jednakże mogą być osoby i grupy zorganizowane zainteresowane wykupieniem imprezy, jak rajd rowerowy, narciarski, pieszy z przewodnikiem lub wykupieniem wycieczki busem po wybranych miejscach na szlaku (turysta kulturowy). Dlatego powinno istnieć lokalne biuro turystyczne (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne) zajmujące się sprzedażą oferty pakietowej.

Promocja:

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, w przyszłości lokalne biuro turystyczne

- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

- Punkty Informacji Turystycznej (informacja, foldery, mapy, przewodniki)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- targi branżowe (turystyczne, wiejskie), PTTK

4.4.2. Szlak Zabytków Techniki Ziemi Sierpeckiej

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: szlak przebiega przez dwie gminy: Mochowo i Sierpc. Motywem wiodącym szlaku są istniejące zabytki techniki – młyny wodne wraz z otoczeniem oraz zespół starej krochmalni

Przebieg szlaku: **Cieślin** – Obręb - Sulkowo – Malanowo Stare – Żurawin – Choczeń – Zglenice Budy – Jez. Bledzewskie – Bledzewo – Miłobędzyna – Kwaśno – **Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu**

Trasa wiedzie drogami o niskim natężeniu ruchu kołowego, gruntowymi, a także ścieżkami. Szlak pokrywa się z czerwonym szlakiem PTTK im. Bolesława Krzywoustego, jednakże jest to trasa tematyczna z motywem przewodnim i w tym sensie odrębna od szlaku PTTK-owskiego. Natomiast w tym przypadku oznakowanie szlaku PTTK może zostać w pełni wykorzystane jako oznakowanie Szlaku Zabytków Techniki Ziemi Sierpeckiej.

Atrakcje i środowisko naturalne:

Główną atrakcją szlaku są zabytki techniki: młyny wodne w Choczeniu i Kwaśnie a także zespół starej krochmalni w Cieślinie, który jednak zdecydowanie wymaga renowacji i choć częściowego uporządkowania otaczającego go terenu. Inne atrakcje na szlaku to: park dworski w Cieślinie, park dworski z dworkiem w Obrębie, kościół w Żurawinie z cudownym źródłem i obrazem Matki Boskiej Żurawińskiej, zabytkowe figury przydrożne w Zglenicach Budach, zespół dworski w Miłobędzynie i Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu (skansen).

Jako że szlak wiedzie wzdłuż Skrwy, turyści mogą podziwiać malownicze krajobrazy ukształtowane przez dolinę rzeczną oraz samą rzekę. W okolicy wsi Zglenice Budy znajdują się atrakcyjne kompleksy leśne, dalej, już w gminie Sierpc jezioro Bledzewskie. Pomysłem na podniesienie atrakcyjności szlaku jest stworzenie ścieżki dydaktycznej prezentującej typy siedliskowe i charakterystyczne cechy flory i fauny doliny Skrwy Prawej (okolice wsi Zglenice Budy).

Niewątpliwą atrakcją może być także odwiedzenie pasieki Pana Jacka Tudeli w Obrębie oraz zakup różnego rodzaju miódów i produktów pszczelich.

Zadania:

Wyznaczenie ścieżki dydaktycznej prezentującej cechy przyrodnicze doliny Skrwy Prawej

Kategoria odbiorcy: turysta aktywny, kulturowy

Zaproponowana trasa turystyczna umożliwia uprawianie turystyki aktywnej: rowerowej, pieszej (spacery, nordic-walking), konnej, narciarskiej. Pozwala połączyć aktywny

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

wypoczynek i zaspokojenie potrzeb kulturalnych. Dla turysty kulturowego istnieje także alternatywa dotarcia do obiektów środkami innymi niż niezmotoryzowane.

Dostępność komunikacyjna: Do każdego obiektu można dotrzeć własnym środkiem transportu (samochodem lub/i innym niezmotoryzowanym środkiem), autobusem PKS, do samego Sierpca także pociągiem.

Infrastruktura i usługi:

Tzw. „mała infrastruktura”

Jako że po szlaku będą poruszać się w dużej mierze turyści indywidualni, uprawiający turystykę aktywną, ważne są udogodnienia ułatwiające podróżowanie. Turysta rowerowy i narciarski musi mieć możliwość bezpiecznego pozostawienia sprzętu na czas zwiedzania, odpoczynku czy schronienia w razie niepogody. Kluczową sprawą jest dokładny opis odwiedzanych obiektów, najlepiej z fotografiami jak te obiekty niegdyś wyglądały.

Zadania:

Postawienie tablic informacyjnych przy obiektach

Ustawienie stojaków na rowery i narty biegowe przy obiektach

Postawienie zadaszonych wiat wypoczynkowych, ławek, koszy na śmieci

Infrastruktura transportowa

Do obiektów i atrakcji turystycznych na szlaku turysta dotrze także samochodem, dlatego muszą być przygotowane miejsca postojowe (parking), gdzie można bezpiecznie zostawić samochód.

Zadania:

Przygotowanie miejsc postojowych przy obiektach na szlaku

Ustawienie drogowskazów kierujących zmotoryzowanych do poszczególnych obiektów na szlaku

Infrastruktura noclegowa

Obecnie poruszając się wzdłuż szlaku przenocować można jedynie w Bledzewie i w Muzeum Wsi Mazowieckiej (skansenie, oferta całoroczna). W Bledzewie jest gospodarstwo agroturystyczne, które oferuje nocleg w budynku oraz pole namiotowe do rozbicia własnego namiotu. Natomiast Ośrodek Wypoczynkowy PLL LOT nad jez. Bledzewskim prowadzi działalność sezonową, w okresie letnim można przenocować w domkach, lecz zwykle wymagana jest wcześniejsza rezerwacja (ośrodek cieszy się dużą popularnością). Pokoje gościnne będą także do dyspozycji gości w dworku w Obrębie (prawdopodobnie od 2011 roku), możliwe jest także utworzenie gospodarstwa agroturystycznego w Choczeniu.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zadania:

Zachęcanie właścicieli gospodarstw do udostępniania pokoi gościnnych (agroturystyka)

Infrastruktura gastronomiczna

Wzdłuż szlaku i w jego bliskiej okolicy (sąsiednia wieś) powinny znajdować się bary z prostym, tradycyjnym jedzeniem lub powinna być możliwość kupna np. obiadu u gospodyni w gospodarstwie (choć w sezonie). Obecnie zjeść można w Ośrodku Wypoczynkowym w Bledzewie (w sezonie) oraz w skansenie w Sierpcu (karczma Pohulanka). Jest to stanowczo zbyt skromna oferta bazy żywieniowej.

Zadania:

Zachęcanie mieszkańców do prowadzenia – chociaż w sezonie – barów

Zachęcanie gospodyń do żywienia turystów (w sezonie)

Usługi

Zaproponowany szlak zapewnia turystom dużą samodzielność w planowaniu wycieczek i zwiedzaniu. Dlatego usługi oferowane w ramach tego szlaku powinny maksymalnie ułatwić gościom poruszanie się po nim.

Zadania:

Możliwość wypożyczenia rowerów, nart biegowych, kijków do nordic-walking

Możliwość usługi przewodnickiej

Możliwość wykupienia pakietu turystycznego obejmującego min. usługę transportową oraz przewodnicką

Możliwość wykupienia uczestnictwa w imprezie na szlaku (rajd rowerowy, pieszy, konny, narciarski)

Promocja i dystrybucja:

Szlak daje możliwość samodzielnego skomponowania wycieczki, jednakże mogą być osoby i grupy zorganizowane zainteresowane wykupieniem imprezy, jak rajd rowerowy, narciarski, pieszy z przewodnikiem lub wykupieniem wycieczki busem po wybranych miejscach na szlaku (turysta kulturowy). Dlatego powinno istnieć lokalne biuro turystyczne (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne) zajmujące się sprzedażą oferty pakietowej.

Promocja:

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, w przyszłości lokalne biuro turystyczne

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, PTTK
- Punkty Informacji Turystycznej (informacja, foldery, mapy, przewodniki)
- targi branżowe (turystyczne, wiejskie)

4.4.3. Szlak Trzech Jezior

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: szlak przebiega przez dwie gminy: Sierpc i Szczutowo. Głównym motywem szlaku jest możliwość obcowania z przyrodą nie tylko tą „mazowiecką” (wiejski krajobraz), ale tymi jej elementami, które nie są typowe dla Mazowsza, czyli jeziorami.

Przebieg trasy: **Jez. Bledzewskie** – Bledzewo – Miłobędzyn – Sułocin Teodory – Sułocin Towarzystwo – Osówka – Maluszyn – Gójsk – Cisse – Szczutowo – Karlewo – **Słupia**

Trasa wiedze drogami gruntowymi i utwardzonymi, o niskim natężeniu ruchu kołowego. Wyjątkiem jest krótki odcinek między Szczutowem a Karlewem, gdzie szlak biegnie drogą wojewódzką nr 560.

Atrakcje i środowisko:

Główną atrakcją szlaku jest korzystanie z walorów krajobrazowych i naturalnych jezior: Bledzewskiego, Szczutowskiego i Urszulewskiego. Nad jeziorami: Bledzewskim i Urszulewskim znajdują się ośrodki wypoczynkowe oraz stacja harcerska dysponujące infrastrukturą turystyczno-wypoczynkową. Można się kąpać, pływać łodziami i rowerami wodnymi, łowić ryby. Ośrodki są atrakcyjne dla turystów aktywnych, gdyż stwarzają możliwość rozbicia namiotu i dodatkowej dawki sportu (sporty wodne i plażowe). W lasach otaczających jeziora można zbierać jagody i grzyby.

Inne atrakcje na szlaku to: park dworski w Miłobędzynie, cmentarz ewangelicki w Osówce (odnowiony, jest tablica informacyjna), zabytkowy kościół i cmentarz w Gójsku, zabytkowy kościół wraz z otoczeniem w Szczutowie.

Kategoria odbiorcy: turysta aktywny

Trasa przygotowana jest przede wszystkim dla turysty aktywnego, lubiącego kontakt z przyrodą. Daje możliwości uprawiania turystyki rowerowej, pieszej, narciarskiej, konnej.

Dostępność komunikacyjna: w przypadku tego szlaku kluczowe są trzy miejsca – trzy jeziora, do których jest zapewniony dobry dojazd drogami utwardzonymi i gruntowymi. Nie chodzi tu jednak o to, aby dojechać nad każde z jezior samochodem i je zobaczyć, ale o to by przebyć cały – w miarę możliwości – szlak niezmotoryzowanym środkiem transportu.

Infrastruktura i usługi:

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Tzw. „mała infrastruktura”

Jest to szlak przede wszystkim dla turysty aktywnego, dlatego szczególne znaczenie mają wszelkie udogodnienia i urządzenia ułatwiające poruszanie się po szlaku. Przy obiektach powinny być stojaki rowerowe, w ośrodkach wypoczynkowych w Bledzewie i nad jez. Urszulewskim także zestawy do niewielkich napraw rowerów. Konieczne będzie dokładne wyznakowanie szlaku, najlepiej szlakiem z własnym logo.

Zadania:

Wyznakowanie trasy szlaku (w terenie - na drzewach, obiektach, zabudowaniach)

Postawienie tablic informacyjnych przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Ustawienie stojaków na rowery i narty biegowe przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Postawienie zadaszonych wiat wypoczynkowych, ławek, koszy na śmieci

Infrastruktura transportowa

W tym przypadku kluczową sprawą jest możliwość dojazdu do dwóch miejsc: Bledzewa i Szczutowa, gdzie można by wypożyczyć rowery lub zacząć wycieczkę na własnym sprzęcie.

Infrastruktura noclegowa

W przypadku tego szlaku sytuacja noclegowa wygląda dość dobrze. W Bledzewie przenocować można w gospodarstwie agroturystycznym „Miś” oraz Ośrodku Wypoczynkowym PLL LOT nad Jez. Bledzewskim. W Szczutowie jest zajazd „Przystań”, nad Jez. Bledzewskim można zatrzymać się w Ośrodku Wypoczynkowym oraz w Słupii w Stacji Komendy Hufca ZHP w Sierpcu. Właścicielka baru „Kasablanka” w Gójsku planuje zaadoptować pokoje dla gości, więc byłoby to kolejne miejsce noclegowe.

Zadania:

Umożliwienie bezpiecznego pozostawienia roweru na noc w miejscu noclegowym

Infrastruktura gastronomiczna

Obecnie indywidualny turysta niekorzystający z noclegu zjeść może w Ośrodku Wypoczynkowym w Bledzewie (w sezonie), w barze „Kasablanka” w Gójsku, w zajezdzie „Przystań” w Szczutowie oraz w Ośrodku Wypoczynkowym nad Jez. Urszulewskim i w stacji w Słupii (w sezonie). Ponieważ turyści aktywni cenią sobie turystykę weekendową i niekoniecznie w sezonie, powinny być niewielkie bary lub możliwość zjedzenia obiadu w gospodarstwie także poza sezonem letnim (na pewno w przypadku imprezy zorganizowanej jak rajd).

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zadania:

Zachęcenie gospodarzy z gospodarstw na szlaku do żywienia turystów

Uruchomienie punktu gastronomicznego całorocznego w Bledzewie

Usługi

Zaproponowany szlak zapewnia turystom dużą samodzielność, dlatego usługi oferowane w ramach tego szlaku powinny maksymalnie ułatwić gościom poruszanie się po nim.

Zadania:

Możliwość wypożyczenia rowerów, nart biegowych, kijków do nordic-walking

Możliwość nieskomplikowanych napraw rowerowych

Możliwość wykupienia uczestnictwa w imprezie na szlaku (rajd rowerowy, pieszy, konny, narciarski)

Promocja i dystrybucja:

Szlak daje możliwość samodzielnego skomponowania wycieczki, jednakże mogą być osoby i grupy zorganizowane zainteresowane wykupieniem imprezy, jak rajd rowerowy, narciarski, pieszy z przewodnikiem. Dlatego powinno istnieć lokalne biuro turystyczne (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne) zajmujące się sprzedażą oferty pakietowej.

Promocja:

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, w przyszłości lokalne biuro turystyczne
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu
- Punkty Informacji Turystycznej (informacja, foldery, mapy, przewodniki), PTTK
- targi branżowe (turystyczne, wiejskie)

4.4.4. Krajobrazy Wsi Mazowieckiej

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: trasa przebiega przez trzy gminy powiatu sierpeckiego: Gozdowo, Zawidz i Rościszewo. To gminy, na terenie których można obejrzeć najbardziej typowe mazowieckie krajobrazy: mozaikę pól, łąk, niewielkich zadrzewień z wierzbą rosochatą, skupisk leśnych.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Przebieg trasy: **Gozdowo** – Kowalewo Skorupki – Lelice – Cetlin – Majki Małe - Słupia – Szumanie Pustoły - Zawidz Kościelny – Żabowo - Kosemin – Rzeszotary Chwały - Rzeszotary Zawady – **Rościszewo**

Szlak wiedzie drogami gminnymi, w znacznej większości nieutwardzonymi. Na odcinku ok. 3 km prowadzi drogą wojewódzką nr 561 (pomiędzy Szumaniami a Zawidzem Kościelnym).

Atrakcje i środowisko

Główną atrakcją na szlaku są krajobrazy wsi mazowieckiej. Gęsta sieć lokalnych dróg w otoczeniu pól i łąk stwarza bardzo dobre warunki do wypoczynku w przyjaznym krajobrazie dużych otwartych przestrzeni.

Inne atrakcje na trasie to: kolekcja rzeźb drewnianych wolnostojących w Gozdowie, Pomnik Pamięci Narodowej w Lelicach, zespół parkowo-pałacowy w Majkach Małych, zabytkowy kościół w Słupii, zabytkowy kościół wraz z dzwonnica w Zawidzu Kościelnym, wiatrak koźlak oraz zespół parkowo-pałacowy w Koseminie, Izba Pamięci Fryderyka Chopina w Rościszewie, zabytkowy kościół w Rościszewie, park dworski z dworem w Rościszewie, Miejsce Pamięci Narodowej w Rościszewie.

Kategoria odbiorcy: turysta aktywny i rodzinny

Szlak został pomyślany dla osób aktywnych, lubiących niezmotoryzowane środki transportu oraz dla rodzin z dziećmi, które podczas niemęczących wycieczek rowerowych lub pieszych chcą poznać krajobraz mazowieckiej wsi i jeszcze coś ciekawego zobaczyć.

Dostępność komunikacyjna: Do większości miejscowości na szlaku można dojechać własnym samochodem, autobusem PKS, do Gozdowa i Zawidza Kościelnego także pociągiem.

Infrastruktura i usługi:

Tzw. „mała infrastruktura”

Wzdłuż szlaku powinny znajdować się miejsca odpoczynku (wiaty, ławeczki), dobre oznakowanie, informacje o odwiedzanych obiektach.

Zadania:

Wyznakowanie trasy szlaku (w terenie - na drzewach, obiektach, zabudowaniach)

Postawienie tablic informacyjnych przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Ustawienie stojaków na rowery i narty biegowe przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Postawienie zadaszonych wiat wypoczynkowych, ławek, koszy na śmieci

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Infrastruktura transportowa

W przypadku tego szlaku każdy turysta organizuje sobie transport we własnym zakresie.

Infrastruktura noclegowa

Obecnie wzdłuż szlaku przenocować można jedynie w gospodarstwie agroturystycznym „Skorupki” w Kowalewie Skorupkach. To stanowczo zbyt skromna baza noclegowa tym bardziej, że szlak został wytyczony także dla rodzin z dziećmi. Podstawą noclegową na szlaku powinna być wiejska baza noclegowa, czyli możliwość przenocowania w gospodarstwie.

Zadania:

Zachęcenie gospodarzy do otwarcia gospodarstw agroturystycznych

Infrastruktura gastronomiczna

Na dzień dzisiejszy indywidualny turysta może zjeść jedynie w Gozdowie i w Rościszewie. Brakuje niewielkich barów, nie ma możliwości zjedzenia posiłku u gospodarzy. W Cetlinie funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich, pomysłem jest zaangażowanie pań do stworzenia prostej oferty kulinarnej i otwarcia np. punktu gastronomicznego.

Zadania:

Zachęcenie gospodyń wiejskich do żywienia turystów

Zaangażowanie Koła Gospodyń Wiejskich z Cetlina do otwarcia punktu gastronomicznego i sprzedaży swoich wyrobów

Usługi

Zaproponowany szlak zapewnia turystom dużą samodzielność, dlatego usługi oferowane w ramach tego szlaku powinny maksymalnie ułatwić gościom poruszanie się po nim.

Zadania:

Możliwość wypożyczenia rowerów, nart biegowych, kijków do nordic-walking, głównie w gospodarstwach agroturystycznych

Możliwość wykupienia uczestnictwa w imprezie na szlaku (rajd rowerowy, pieszy, konny, narciarski)

Możliwość (szczególnie dla rodzin z dziećmi) zorganizowania wycieczki z dowozem w dane miejsce i odbiorem (np. w ramach gospodarstwa agroturystycznego, w którym mieszkają goście lub lokalnego biura turystycznego)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Dystrybucja i promocja:

Szlak daje możliwość samodzielnego skomponowania wycieczki, jednakże rodziny z dziećmi mogą chcieć wykupić usługę transportową lub przewodnicką. Dlatego powinno istnieć lokalne biuro turystyczne (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne) zajmujące się sprzedażą usług turystycznych.

Promocja:

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, w przyszłości lokalne biuro turystyczne
- strona Polskiej federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” (www.agroturystyka.pl)
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu
- Punkty Informacji Turystycznej (informacja, foldery, mapy, przewodniki), PTTK
- targi branżowe (turystyczne, wiejskie)

4.4.5. Szlak kajakowy Skrwy Prawej

„Szlak kajakowy Skrwy Prawej” ma szansę stać się jedną z największych atrakcji Ziemi Sierpeckiej. Rzeka Skrwa, mimo iż jest rzeką niziną, na swoim przebiegu ma zarówno zróżnicowane krajobrazy jak i różny stopień trudności poruszania się po niej. Wysokie skarpy, liczne zakola, stary drzewostan wzdłuż brzegów, zmienne prądy, młyny wodne powodujące konieczność przenoszek kajaków – to wszystko decyduje o atrakcyjności rzeki. Jednakże aby Skrwa stała się rzeczywiście spławna i była wykorzystywana do celów turystycznych, musi zostać oczyszczona z zalegających pni i konarów drzew, zarośli, trzciniowisk. Bardzo istotną sprawą jest infrastruktura wzdłuż rzeki – w przypadku tego szlaku turysta nie skorzysta z oferty spływu, jeśli nie będzie zapewnione odpowiednie usługi, w zakresie minimum noclegowe i żywieniowe. Oczywiście pierwszym i najważniejszym wymogiem jest funkcjonowanie chociaż jednej wypożyczalni kajaków.

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: **Stopin** w gminie Rościszewo – **Cieślin** w gminie Mochowo, cała trasa wodna ma ok. 44 km. Na przebycie trasy, w zależności od kondycji uczestników spływu, potrzebne są 2-3 dni.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Miejscowości na trasie: **Stopin** – Łukomie - Borowo - Babiec Rzały – Babiec Piaseczny – Rachocin – Rydzewo – Mieszczk – Sułocin Teodory – Żochowo – Dobaczewo - Choczeń – Żurawin – Malanowo Stare – Sulkowo - Obręb - **Cieślin**

Atrakcje i środowisko:

Główną atrakcją jest sam spływ malowniczą i zróżnicowaną pod względem krajobrazu i charakteru rzeką. Skrwa Prawa przepływa przez tereny otwarte (pola, łąki), lasy, ma zarówno niskie brzegi jak i wysokie skarpy, leniwy jak i bystry prąd. Oprócz podziwiania krajobrazów wzdłuż rzeki turysta ma możliwość obejrzenia innych atrakcji na szlaku:

- **Łukomie**: młyn wodny i staw młyński, zabytkowy XVIII-wieczny kościół, zabytkowy park z dworem w Łukomiu
- **Mieszczk** : pozostałości dawnego obozu jenieckiego z okresu II wojny światowej
- **Kwaśno**: Zabytkowa zagroda młynarska, kapliczka z Matką Boską Żurawieńską
- **Choczeń** : Zabytkowa zagroda młynarska, Miejsce Pamięci Narodowej
- **Żurawin**: Sanktuarium Maryjne z cudownym źródłem i słynącym łaskami obrazem Matki Boskiej Żurawińskiej
- **Obręb**: zabytkowy park dworski z dworem, pasieka z możliwością kupna miodu i wyrobów pszczelich
- **Cieślin**: zabytkowy park dworski, zespół starej krochmalni

Kategoria odbiorcy: turysta aktywny i rodzinny

Całą trasę kajakową będą w stanie przebyć raczej turyści aktywni, osoby o dobrym zdrowiu i kondycji. Grupa wiekowa: od młodzieży po osoby starsze. Rodziny z dziećmi wybiorą zapewne te odcinki trasy, które są łagodne, bezpieczne i umożliwiają w nagłym przypadku szybkie wyjście na brzeg.

Dostępność komunikacyjna:

W przypadku tego szlaku najważniejsza będzie możliwość zorganizowania odbioru turysty i kajaka z danego punktu na rzece. Turysta dotrze najczęściej własnym środkiem transportu (lub innym zorganizowanym) do miejsca rozpoczęcia spływu, i do tego miejsca będzie chciał wrócić.

Infrastruktura i usługi:

W przypadku szlaku kajakowego infrastruktura ma kluczowe znaczenie. Turyści posiadający własne kajaki będą stanowić znaczną mniejszość, dlatego najważniejszą sprawą jest otwarcie wypożyczalni kajaków. Takie miejsca nie muszą funkcjonować jedynie na początku trasy,

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

choć trzy osoby z miejscowości: Stopin, Łukomie i Babiec Rżały (wszystkie w gminie Rościszewo) zadeklarowały takie plany. Wypożyczalnia kajaków mogłaby także być w Choczeniu lub Malanowie (gmina Mochowo). Oferta wypożyczalni kajaków nie powinna ograniczać się jedynie do usługi wypożyczenia, ale powinna także obejmować usługę transportową: transport kajaków i osób w dowolne miejsce rozpoczęcia i z miejsca zakończenia spływu. To integralna część oferty wypożyczalni kajaków w Polsce. Większe grupy zorganizowane mogłyby dysponować własnym środkiem transportu, dlatego o nich tu nie mówimy.

Inne elementy infrastrukturalne na szlaku kajakowym Skrwy to: przygotowane, najlepiej strzeżone parkingi w miejscach rozpoczęcia spływu kajakowego (Stopin, Łukomie, Malanowo), pomosty i mini przystanie na rzece przy miejscach noclegowych, gastronomicznych, atrakcjach i obiektach turystycznych.

Zadania:

Wsparcie finansowe i doradcze mieszkańców chcących uruchomić wypożyczalnię kajaków

Infrastruktura noclegowa

Baza noclegowa ulokowana w konkretnych miejscowościach ma tu bardzo istotne znaczenie. Pola biwakowe i gospodarstwa agroturystyczne powinny być ulokowane nie rzadziej niż co 5-10 km. Proponowane miejsca na trasie na nocleg to: Babiec Piaseczny (mieszkaniec tej wsi zadeklarował chęć utworzenia pola kempingowego), okolice Mieszczka i Sułocina Teodorów, Choczeń (planowane utworzenie gospodarstwa agroturystycznego) lub Malanowo Stare, Obręb (w 2011 roku będzie prawdopodobnie możliwość przenocowania w zabytkowym dworku). Na polach kempingowych/biwakowych i w gospodarstwach musi być możliwość bezpiecznego przechowania kajaka.

Zadania:

Wsparcie finansowe i doradcze mieszkańców chcących otworzyć gospodarstwo agroturystyczne, udostępnić pokoje gościnne lub zorganizować pole biwakowe

Infrastruktura gastronomiczna

Punkty gastronomiczne powinny być ulokowane przy obiektach noclegowych oraz na początku i końcu trasy spływu kajakowego. Obecnie nie ma żadnej możliwości zjedzenia posiłku w bliskim sąsiedztwie rzeki. Jako, że spływy kajakowe odbywałyby się raczej w sezonie letnim, mogłyby być prowadzone sezonowe punkty gastronomiczne także w miejscach atrakcyjnych i w miejscach przenoszek kajaków, jak np. w Kwaśnie i Choczeniu.

Zadania:

Zachęcanie mieszkańców do otwierania punktów gastronomicznych lub żywienia turystów w zakresie własnych domowych możliwości.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Usługi

Oprócz wspomnianych już usług związanych z prowadzeniem wypożyczalni kajaków i usług żywieniowych i noclegowych bardzo ważna jest możliwość wykupienia imprezy – spływu kajakowego - dla grup. Poza tym w ciekawych miejscach na szlaku, przynajmniej w sezonie letnim w weekendy powinna być możliwość zwiedzenia obiektów, takich jak te w Łukomiu, Kwaśnie, Choczeniu, Żurawinie, Cieślinie.

Zadania:

Znalezienie lokalnego touroperatora lub innej instytucji organizującej ruch turystyczny na Skrwie

Postawienie tablic informacyjnych przy obiektach i atrakcjach turystycznych

Znalezienie osób, które w letnie weekendy mogłyby otworzyć obiekt i coś o nim opowiedzieć

Dystrybucja i promocja:

W przypadku tego szlaku dystrybucja oferty jest bardzo istotna i powinna być prowadzona przez:

- lokalnego organizatora turystyki (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne)
- biura podróży specjalizujące się w turystyce aktywnej
- PTTK
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze działania LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Promocja:

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, w przyszłości lokalne biuro turystyczne
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu
- Punkty Informacji Turystycznej (informacja, foldery, mapy, przewodniki)
- targi branżowe (turystyczne, sportowe)
- PTTK
- prasa branżowa

4.4.6. Wioska Tematyczna „Słowiańska Kraina”

Wioska Tematyczna „Słowiańska Kraina” jest zupełnie odmiennym produktem turystycznym od zaproponowanych powyżej. Różni się nie tylko typem (jest obiektem, a nie szlakiem) i segmentem rynku, do którego będzie skierowana jej oferta, ale także bazą na której

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

powstanie. Bazę tę stanowi działalność społeczna nieformalnej grupy inicjatywnej ze wsi Ostrowy w gminie Gozdowo – Grupy Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy”. Dotychczasowe działalność tej Grupy i jej doświadczenie stwarza duże szanse powodzenia takiego produktu turystycznego na rynku (sprawdzona oferta dla grup szkolnych, zainteresowanie ofertą skomercjalizowaną). Wioski Tematyczne cieszą się w Polsce rosnącą popularnością, są oryginalną i niezwykle interesującą propozycją spędzenia wolnego czasu w pożyteczny sposób (zdobycie wiedzy w jakimś temacie).

Czym jest Wioska Tematyczna? To zorganizowana wokół jakiegoś przewodniego tematu wieś, w której aktywność mieszkańców i podejmowane działania służą ożywieniu gospodarczemu poprzez turystykę. Przykłady polskich wiosek tematycznych to: Kraina Rumianku (Polesie Lubelskie), Wojciechów – wieś kowalskich tradycji (lubelskie), Iwęcino – „Wioska Końca Świata” (zachodniopomorskie).

Typ produktu turystycznego: obiekt

Położenie: Wioska Tematyczna „Słowiańska Kraina” będzie zlokalizowana we wsi Ostrowy w gminie Gozdowo.

Kategoria odbiorcy: Turysta edukacyjny, rodzinny oraz biznesowy

Oferta wioski będzie wielokierunkowa. Różne warsztaty tematyczne, pokazy, gry i zabawy, imprezy cykliczne będą adresowane do różnych grup wiekowych, kobiet i mężczyzn, szkolnych grup zorganizowanych, kolonii, zielonych szkół, a także biznesu (imprezy integracyjne, oferta spędzenia wolnego czasu po służbowych spotkaniach).

Atrakcje i środowisko

W przypadku tego produktu środowisko przyrodnicze nie ma dużego znaczenia, choć obszar Wioski tematycznie będzie obejmował także okolice wsi Ostrowy (gry terenowe). Ważne jest utrzymanie czystości (brak śmieci!) oraz estetyki otoczenia. Wioska powinna nawiązywać architektonicznie i stylizacyjnie do średniowiecznych osad, obowiązkowym rekwizytem Wioski powinny być postacie Gozdawitów.

Wioska Tematyczna „Słowiańska Kraina” oferować będzie różnorodne atrakcje, tematycznie nawiązujące do zajęć i prac ludzi żyjących w średniowieczu na terenie obecnej Polski. Program Wioski Tematycznej realizowany będzie podczas imprez na zamówienie, imprez integracyjnych oraz cyklicznych.

Proponowane atrakcje Wioski:

Warsztaty tematyczne dla dzieci i młodzieży (edukacja poprzez pracę i działanie):

1. „W zagrodzie Radochny i Żytomira” - zakres poznawanych prac będzie zależał od sezonu, będą to m.in. orka radłem, sianie, zbieranie owoców, ziół i ich przetwarzanie (suszenie, rozcieranie zboża na żarnach)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

2. „Zaczarowany kołowrotek Mojmiry” – przędzenie wełny na kołowrotku i tkanie krajkę na bartko
3. „U Gorazda” – rzeźbienie w tworzywie przyrodniczym, wyplatanie prostych ozdób z wikliny
4. „Poszukiwacze skarbów” – warsztaty archeologiczne: spotkanie z archeologiem, odtwarzanie prac archeologicznych na doświadczalnym stanowisku; szukanie ukrytego „skarbu”.

Warsztaty dla kobiet:

„Tajemnice Loterny” – warsztaty zielarskie stacjonarne: zastosowanie ziół (wykład), zajęcia w terenie: zbieranie roślin, suszenie, wykonanie bukietów, kompozycji płaskich, mieszkanek zapachowych, mydełek

Gry i zabawy średniowieczne, w tym gry terenowe (dostosowane do uczestników):

1. Gra terenowa „Poszukiwacze skarbów” – dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży, dla rodzin podczas imprez integracyjnych i cyklicznych
2. Gry i zabawy plebejskie (gry i zabawy siłowo-zręcznościowe), zastosowanie rekwizytów: włóczni, mieczy, tarcz, łuków, lin i innych. Organizowane podczas imprez integracyjnych i cyklicznych

Pokazy średniowiecznej sztuki użytkowej sztuki użytkowej:

Pokazy obejmą m.in. garncarstwo, wikliniarstwo, plecionkarstwo, będą organizowane na zamówienie, podczas imprez integracyjnych oraz imprez cyklicznych.

Regionalne produkty kulinarne:

Będą obejmować potrawy z soczewicy, bobu i grochu; potrawy będą przygotowywane podczas dorocznych imprez cyklicznych, za zamówienie grup oraz podczas imprez integracyjnych.

Imprezy cykliczne:

1. „Święto Jare” (21 marzec) – poświęcone bogowi Rodowi, narodzinom nowego życia po mroźnej zimie
2. „Święto Kresu” (Kupała, 21/22 czerwca) - pierwszy dzień lata, święto poświęcone bogowi Dadźbóg Swarożycowi, w tym dniu palono ogniska, puszczano wianki na wodę
3. „Pożegnanie lata” (23 wrzesień) – pierwszy dzień jesieni, święto plonów poświęcone tegorocznym zbiorom zbóż; w tym dniu wróźono przyszłość, a po modlitwach organizowano rytualne biesiady; święto poświęcone bogom Perunowi oraz Dadźbóg Swarożycowi

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Dostępność komunikacyjna

W przypadku takiego produktu turystycznego będą z niego korzystać raczej grupy zorganizowane, które przyjadą tu środkiem transportu typu autokar i bus. Dlatego sprawą kluczową będzie parking. W czasie imprez cyklicznych będą także przyjeżdżać osoby indywidualne własnymi samochodami.

Infrastruktura i usługi

Na terenie Wioski na pewno powinny znajdować się: sklep z pamiątkami, lokalnymi produktami kulinarnymi i wyrobami rękodzieła oraz Punkt Informacji Turystycznej. W PIT turysta powinien mieć możliwość kupna mapy i przewodnika po regionie oraz folderu/broszury na temat „Krainy Słowiańskiej”.

Infrastruktura noclegowa

W samej Wiosce infrastruktura nie musi być bardzo rozbudowana, gdyż większe grupy zorganizowane przyjadą tu na jeden dzień lub przenocują w Sierpcu lub Płocku. Jednakże na terenie Wioski powinny być miejsca noclegowe nawiązujące do stylistyki średniowiecznej (mogą to być gospodarstwa agroturystyczne lub „ziemianki” – małe chatki z pokojami dla gości).

Infrastruktura gastronomiczna

Oferta gastronomiczna będzie obejmować przygotowywane podczas imprez potrawy regionalne, dobrze wzbogacić ją pieczeniem mięsa nad ogniskiem i wyrobami kulinarnymi dostępnymi w sklepiku (przetwory, smalec, chleb z pieca opalanego drewnem itp.).

Promocja i dystrybucja

Kanały dystrybucyjne powinny obejmować:

- biura podróży z terenu województwa mazowieckiego zajmujące się turystyką edukacyjną i biznesową,
- lokalny organizator turystyki (touroperator) sprzedający ofertę turystyczną
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu (współpraca w tym zakresie ze skansenem)
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze działania LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Promocja:

- własna strona www lub – przynajmniej na początku – istniejąca już strona www.naszeostrowy.pl

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- strony www: Urzędy Gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, strona samego Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, skansenu w Sierpcu, Muzeum Mazowieckiego w Płocku i innych zaprzyjaźnionych instytucji
- kuratoria i szkoły
- uniwersytety Trzeciego Wieku (www.utw.pl), ODR-y
- prasa regionalna
- targi branżowe (turystyczne, edukacyjne, rolnicze)
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

4.4.7. Szlak Twórców Ludowych Ziemi Sierpeckiej

Szlak Twórców Ludowych Ziemi Sierpeckiej pozwoli turystom poznać twórczość artystów ludowych żyjących na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”. Lokalni twórcy zajmują się różnymi formami sztuki, choć np. w gminie Zawidz żyje najwięcej rzeźbiarzy.

Typ produktu turystycznego: szlak

Trasa turystyczna: trasa będzie wyznaczona miejscami zamieszkania artystów. Będą to miejscowości: Bonisław (gmina Gozdowo), Mochowo Parcele, Śniechy, Osiek (gmina Mochowo), Jaźwiny (gmina Szczutowo), Rościszewo, Śniedzanowo (gmina Rościszewo), Zawidz Kościelny (gmina Zawidz).

Atrakcje i środowisko

W przypadku tego szlaku środowisko jest sprawą drugorzędą, choć oczywiście czystość (brak śmieci) i estetyka przestrzeni w odwiedzanych miejscowościach ma duże znaczenie.

Atrakcje związane ze szlakiem to odwiedzenie artystów ludowych w ich pracowniach (w praktyce domach), możliwość obejrzenia twórcy przy pracy, wzięcie udziału w warsztatach artystycznych, możliwość kupna pracy artysty lub/i złożenia zamówienia. Artyści z obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” to:

Piotr Lewandowski (Bonisław) – rzeźba w drewnie i zielarstwo

Jerzy Milewski (Mochowo Parcele) – malarstwo, rzeźba, poezja

Wojciech Solka (Śniechy) – wikliniarstwo

Irena Wojnowska (Osiek) – wyroby ze słomy: pająki i koszyki

Panie ze wsi Jaźwiny - hafciarstwo, szydełkowanie, szycie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Krystyna Ludwiczak (Rościszewo) – malarstwo

Magdalena Wiśniewska (Śniedzanowo) – haft krzyżykiem

Piotr Suszczewicz (Zawidz Kościelny) – kowalstwo, metaloplastyka

Alfreda Krajewska, Krzysztof Krajewski (Zawidz Kościelny) – rzeźba w drewnie

Stanisław Dużyński (Zawidz Kościelny) – rzeźba w drewnie

Typ odbiorcy: turysta kulturowy

Dostępność komunikacyjna

W tym przypadku najważniejszy będzie dojazd własnym lub publicznym środkiem transportu do miejsca rozpoczęcia wycieczki, więc miejsce to powinno znajdować się np. w Sierpcu, dokąd można w dogodny dojechać własnym samochodem, autobusem PKS lub pociągiem.

Infrastruktura i usługi

W przypadku tego szlaku organizacja spotkania z artystami jest sprawą najważniejszą, jako że lokalny twórca będzie musiał być przygotowany na przyjęcie turystów indywidualnych lub grupowych. Dlatego powinna być możliwość wykupienia różnej kombinacji pakietów turystycznych związanych z tym szlakiem, jak np. Pakiet I obejmujący: usługę transportową, odwiedzenie 2-3 artystów, usługa gastronomiczna (obiad) lub Pakiet II: usługa transportowa, warsztaty artystyczne, usługa gastronomiczna (obiad). Mogą być pakiety weekendowe z noclegiem, wyżywieniem, warsztatami.

Zadania:

Stworzenie przedsiębiorstwa społecznego lub zachęcenie osoby prywatnej do prowadzenia działalności turystycznej

Infrastruktura noclegowa i gastronomiczna

Jako że poruszanie się po tym szlaku będzie w pełni zorganizowane, bazę noclegową i gastronomiczną będą stanowić gospodarstwa agroturystyczne, bary, zajazdy na terenie powiatu sierpeckiego.

Dystrybucja i promocja

Oferta odwiedzenia Szlaku powinna być dystrybuowana przez:

- biura turystyczne specjalizujące się w turystyce kulturowej
- lokalnego touroperatora (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne)

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Promocja:

- strony www: Urzędy Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, Uniwersytety Trzeciego Wieku

- skansen w Sierpcu

- prasa regionalna

- targi branżowe (turystyczne, wiejskie)

- Punkty Informacji Turystycznej na terenie LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

- imprezy cykliczne na obszarze powiatu sierpeckiego, w tym nowe, promujące artystów, np. „Jarmark Artystyczny”

4.4.8. Rościszewskie Spotkania z Chopinem

„Rościszewskie Spotkania z Chopinem” to propozycja produktu turystycznego opartego na wątku pobytu Fryderyka Chopina w rościszewskim dworze oraz na organizowanych od 2008 roku imprezach: „Rościszewskich Spotkaniach z muzyką F. Chopina” oraz „Rościszewskim Plenerze z Chopinem”.

Gmina Rościszewo jest już objęta zasięgiem oddziaływania wiodącego produktu turystycznego na Mazowszu – produktu „Mazowsze Chopina”. Przez Rościszewo przebiega także pętla Szlaku Chopinowskiego. Przynależność do tak rozbudowanego produktu turystycznego gwarantuje niejako bardzo dobrą i efektywną promocję miejsca, zapewnia ruch turystyczny oraz współpracę władz gminy z Lokalną Organizacją Turystyczną „Mazowsze Chopina”. Mimo takiej przynależności (a może właśnie dzięki niej) warto rozwinąć własny produkt turystyczny związany z osobą F. Chopina.

Typ produktu turystycznego: wydarzenie i obiekt

Położenie: „Rościszewskie Spotkania z Chopinem” będą odbywać się w Rościszewie i na terenie gminy

Kategoria odbiorcy: turysta kulturowy i edukacyjny

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Atrakcje i środowisko

W tym przypadku środowisko przyrodnicze jest istotne, ponieważ krajobrazy mazowieckiej wsi nawiązują do twórczości Fryderyka Chopina. Turyści, którzy tu przyjadą powinni mieć możliwość spaceru, przejażdżki bryczkami lub saniami w okolicach Rościszewa.

Atrakcje będą obejmować:

Program „Rościszewskich Spotkań z muzyką F. Chopina”, udział w plenerze malarsko-rzeźbiarskim „Rościszewski Plener z Chopinem”, zwiedzanie Izby Pamięci Fryderyka Chopina i zabytkowego dworku wraz z parkiem. W planach inwestycyjnych gminy Rościszewo jest renowacja zabytkowego kamiennego spichlerza znajdującego się za dworkiem i zaadaptowanie go na salę koncertową.

Dostępność komunikacyjna

Do Rościszewa można dojechać drogą wojewódzką nr 541, siedziba gminy znajduje się 10 km od Sierpca. Przy rościszewskim dworku znajduje się obecnie parking, jednakże docelowo powinien być większy, także dla autokarów.

Infrastruktura i usługi

Usługi powinny obejmować możliwość zorganizowania zwiedzania miejsc związanych z Chopinem w Rościszewie, udział w koncercie chopinowskim i przedstawieniu słowno-muzycznym, udział i obsługę pleneru malarsko-rzeźbiarskiego oraz usługi towarzyszące: przejażdżki bryczkami lub saniami, zorganizowanie noclegu (najlepiej w gospodarstwie agroturystycznym), zwiedzanie innych miejsc (np. skansenu w Sierpcu). W przypadku tego produktu usługa przewodnicka jest konieczna. Warto podkreślić, że tego typu produkt turystyczny zalicza się do kultury wyższej i część odwiedzających będą stanowiły osoby o wysokich wymaganiach co do jakości usług.

Zadania:

Wybór instytucji, która będzie głównym organizatorem w dłuższej perspektywie czasowej wydarzeń chopinowskich w Rościszewie

Zachęcenie gospodarzy posiadających konie do zakupu bryczek lub/i sań

Przeszkolenie przewodnika

Infrastruktura noclegowa i gastronomiczna

W przypadku tego produktu będzie duża grupa turystów korzystających z pakietów turystycznych, którzy nocleg i wyżywienie będą mieć zapewnione. Zaś turyści indywidualni powinni mieć możliwość przenocowania i żywienia w gospodarstwie agroturystycznym oraz możliwość zjedzenia posiłku w barze z dobrym, prostym jedzeniem.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Dystrybucja i promocja

Przynależność Rościszewa do produktu turystycznego „Mazowsze Chopina” otwiera przed nim szerokie kanały dystrybucyjne w ramach tegoż produktu. Niemniej produkt „Rościszewskie Spotkania z Chopinem” powinien być niezależnie dystrybuowany przez:

- biura turystyczne specjalizujące się w turystyce kulturowej
- lokalnego touroperatora (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne)
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Promocja;

- strony www: Urzędów Gmin, Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, strona skansenu w Sierpcu
- poprzez Lokalną Organizację Turystyczną „Mazowsze Chopina”
- w miejscach masowo odwiedzanych przez turystów jak Żelazowa Wola i Warszawa oraz innych miejscach na Mazowszu związanych z Fryderykiem Chopinem
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

4.4.9. Agroturystyka

Gospodarstwa i usługi agroturystyczne jako produkt będą przywiązane do pewnego obszaru (w tym przypadku obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”), a nie będą w strategii wyodrębnione jako konkretne obiekty.

Ziemia Sierpecka posiada takie walory przyrodnicze, kulturowe i społeczne, które czynią ją bardzo dobrym miejscem na tworzenie gospodarstw agroturystycznych. Dodatkowym atutem jest dobra dostępność komunikacyjna i stosunkowo niewielkie oddalenie od dużych miast. W „Programie rozwoju produktów turystyki aktywnej i kulturowej w województwie mazowieckim” jest wyraźna rekomendacja do tworzenia takiej oferty turystycznej na obszarze Mazowsza, która „wyprowadzi” ruch turystyczny z Warszawy i będzie uzupełnieniem oferty turystycznej stolicy. Jednym z takich zaleceń jest tworzenie gospodarstw agroturystycznych na terenach wiejskich województwa.

Położenie: wiejskie tereny powiatu sierpeckiego

Typ odbiorcy: turysta rodzinny

Gospodarstwa agroturystyczne powinny być główną bazą noclegową na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” dla wszystkich kategorii odbiorców. O ile jednak dla pozostałych grup turystów gospodarstwa mogą być jedynie bazą noclegową, o tyle dla turysty rodzinnego – czyli rodziców z dziećmi do 13-14 r.ż. i dziadków z wnukami – są głównym celem wyjazdu turystycznego. Związana jest z tym oferta agroturystyczna.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Atrakcje i środowisko

Produkty turystyki rodzinnej, a do takiej jest zaliczana oferta gospodarstw agroturystycznych, służą przede wszystkim spokojnemu wypoczynkowi w bezpiecznych i komfortowych warunkach, w czystym i nieskażonym środowisku przyrodniczym. Atrakcyjne otoczenie przyrodnicze rozumiane jako obecność zbiorników wodnych czy gór nie jest w tym przypadku najważniejsze. Turystyka wiejska ma gwarantować inne doznania: przestrzeń (opozycja do miejskiego stłoczenia), przebywanie w warunkach kulturowych polskiej wsi, bliski kontakt z ludźmi, zdrową żywność. Ważna jest także estetyka obejścia gospodarstwa i bezpieczeństwo (brak dostępu do maszyn i urządzeń rolniczych, brak kontaktu z niebezpiecznymi zwierzętami).

Oprócz zapewnienia noclegu i wyżywienia gospodarstwo agroturystyczne powinno zapewnić inne atrakcje, aby mogło zatrzymać na dłużej turystę. Propozycje są następujące:

1. Zagospodarowanie przestrzeni w obrębie gospodarstwa tylko dla gości: miejsca do rekreacji ruchowej, grill, altana, miejsce na ognisko, plac zabaw dla dzieci, parking
2. Możliwość uczestniczenia gości w nieskomplikowanych pracach gospodarskich
3. Możliwość wzięcia udziału w warsztatach tematycznych, np. kulinarnych
4. W miarę możliwości posiadanie atrakcji typu konie z możliwością jazdy konnej

Infrastruktura i usługi

Infrastruktura noclegowa

W przypadku gospodarstw agroturystycznych istnieje pewien standard dotyczący bazy noclegowej. Są to pokoje przeznaczone wyłącznie dla gości, najczęściej 2-4 osobowe. Dodatkowym atutem jest łazienka przy każdym pokoju. Wyposażenie pokoi musi odpowiadać konkretnym wymogom. Wszelką pomoc w organizacji gospodarstwa agroturystycznego świadczą pracownicy Ośrodków Doradztwa Rolniczego, natomiast pierwszą instytucją do kontaktu w tym przypadku jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”.

Infrastruktura gastronomiczna

Podstawą wyżywienia w gospodarstwie agroturystycznym są posiłki przygotowywane na bazie własnych produktów przez gospodynie domowe. Jedzenie nie musi być wyszukane, powinno natomiast nawiązywać do tradycji kulinarnych danej wsi lub regionu czy prostego jedzenia w ogóle. Jedzenie typu fast food czy potrawy kuchni międzynarodowej są zupełnie nie na miejscu.

Dodatkowym atutem są potrawy przygotowane na bazie ekologicznych produktów, które można by zaliczyć do „zdrowej żywności”. Są turyści, dla których możliwość jedzenia posiłków z produktów pochodzących z upraw ekologicznych jest główną determinantą wyboru danego gospodarstwa agroturystycznego. Warunki przyrodnicze Ziemi Sierpeckiej (brak znaczących zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza) sprzyjają tworzeniu gospodarstw ekologicznych.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Usługi

Dodatkowo w ramach gospodarstwa agroturystycznego powinny być usługi takie jak:

- wypożyczalnia sprzętu rekreacyjnego i sportowego (rowery, narty biegowe, sanki, sprzęt do gier zespołowych)
- uzyskanie podstawowej informacji turystycznej o okolicy (niektórzy gospodarze są przewodnikami po okolicznych obiektach), w tym informacja o możliwości skorzystania z danej wycieczki po okolicy, uczestnictwa w imprezie, wydarzeniu
- drobne usługi transportowe (podwiezienie gości do danego miejsca, odbiór gości niezmotoryzowanych ze stacji PKP czy dworca PKS)

Dystrybucja i promocja

Kanały dystrybucyjne oferty agroturystycznej mogą być następujące:

- bezpośrednio w gospodarstwach (osobisty kontakt)
- strony www: własne strony gospodarstw, strony tematyczne typu nocowanie.pl, otowakacje.pl;
- Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” – strona www.agroturystyka.pl, katalog z gospodarstwami agroturystycznymi
- prasa regionalna i branżowa
- targi branżowe (turystyczne, wiejskie, targi Agro Travel w Kielcach)
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze LGD „Sierpeckie Partnerstwo”
- lokalne biuro turystyczne

Promocja:

- strony Urzędów Gmin z obszaru działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” oraz strona samej LGD;
- Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” – strona www.agroturystyka.pl, katalog z gospodarstwami agroturystycznymi
- prasa regionalna i branżowa
- targi branżowe (turystyczne, wiejskie, targi Agro Travel w Kielcach)
- Punkty Informacji Turystycznej na obszarze LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

4.5. Promocja

Jak można zauważyć na podstawie zarówno analizy zasobów turystycznych na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” jak i proponowanych produktów turystycznych Ziemia Sierpecka ma duży potencjał w zakresie rozwoju turystyki. Jednakże sama realizacja poszczególnych kierunków rozwoju obszaru nie wystarczy – kluczową sprawą jest odpowiednia promocja. Promocja jest niezbędna aby osiągnąć sukces rynkowy, oczywiście na miarę przyjętych założeń.

Dotychczas na obszarze działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” nie było żadnej strategii promocyjnej w zakresie turystyki. Wraz z budową wizerunku obszaru oraz tworzeniem konkretnych produktów turystycznych jest pilna potrzeba wypracowania poszczególnych elementów promocyjnych. W gminach są komórki lub osoby zajmujące się szeroko pojętą promocją gmin, niektóre gminne biblioteki publiczne już teraz pełnią rolę „punktów informacji turystycznej”. To właśnie te zasoby instytucjonalne powinny wziąć na siebie ciężar promocji regionu – oczywiście we wzajemnej ścisłej współpracy.

Do tej pory nośnikami informacji o gminach i ogólnie obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” były strony internetowe oraz wydawnictwa promujące poszczególne gminy. Każda gmina promowała swój teren według własnych zapatrywań i koncepcji. Objęcie sześciu gmin powiatu sierpeckiego jednym tworem instytucjonalnym jakim jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” daje szansę wypracowania wspólnej strategii promocyjnej pod kątem rozwoju turystyki.

W poprzednich rozdziałach do każdego produktu turystycznego zaproponowane zostały konkretne formy promocji. W tym rozdziale chciałabym skupić się na ogólnej strategii promocyjnej dla całego obszaru.

1. System identyfikacji wizualnej.

System identyfikacji wizualnej obejmuje logo, liternictwo, kolorystykę. Jest to bardzo ważny element komunikacji z rynkiem. Daje jasny i czytelny przekaz dotyczący danego obszaru, sugeruje czego turysta może się po danym obszarze spodziewać. System identyfikacji wizualnej powinien oddawać charakter miejsca i przekazywać najważniejsze wartości jego mieszkańców. Aby przyciągał turystów musi budzić pozytywne skojarzenia.

2. Strona internetowa

Współcześnie media elektroniczne, a w szczególności Internet to podstawowy kanał informacyjny, gwarantujący nieograniczone możliwości zamieszczania informacji oraz ich aktualizacji. Najlepiej, aby docelowo została stworzona osobna strona internetowa, zawierająca w tytule nazwę marki obszaru – wówczas będzie to kanał promocyjno-informacyjny zarezerwowany wyłącznie do zarządzania turystyką na tym obszarze. Jednakże dopóki to się nie stanie, funkcje takie mogą pełnić osobne zakładki „Turystyka” na stronach

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

poszczególnych gmin oraz Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”. Na stronie lub w zakładkach powinny się znajdować informacje:

- o położeniu obszaru, dojeździe do poszczególnych atrakcji turystycznych
- informacja o produktach turystycznych: opis produktów, jakie atrakcje oferuje, możliwości spędzenia wolnego czasu, system dystrybucji usług (organizacja imprez, usługi przewodnickie, Punkty Informacji Turystycznej itd.)
- o imprezach cyklicznych i innych ciekawych wydarzeniach na obszarze Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”
- informacja o bazie noclegowej i gastronomicznej

Warto podkreślić, że taka strona służyłaby nie tylko turystom, ale także mieszkańcom, którzy mogliby korzystać z informacji tam zawartych. Nie mówiąc o tym, że część mieszkańców mogłaby promować tam swoje usługi związane z turystyką.

3. Punkty Informacji Turystycznej

Punkty Informacji Turystycznej stanowią niezwykle istotny element promocji i wizerunku obszaru. Są wskaźnikiem profesjonalnego podejścia do turysty.

Punkty Informacji Turystycznej powinny służyć turyście indywidualnemu oraz grupom zorganizowanym. Personel, który będzie tu pracować powinien posiadać pełną wiedzę na temat atrakcji i obiektów turystycznych na terenie obszaru. Dobrze, aby te osoby znały język angielski. PIT-y powinny być skomputeryzowane, aby można było na bieżąco aktualizować informacje, zamawiać usługi i dokonywać rezerwacji.

Osoby pracujące w PIT-ach powinny udzielić turyście wszelkich informacji na temat regionu. Turysta powinien bezpłatnie otrzymać materiały promocyjne (poszczególnych obiektów) oraz mieć możliwość zakupu przewodnika, mapy, folderu pocztówek promujących region.

Ważnym zagadnieniem jest lokalizacja Punktów Informacji Turystycznej. W czasie wywiadów do opracowania strategii pracownicy bibliotek z terenu Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” zadeklarowali chęć utworzenia takiego Punktu właśnie w bibliotece. W bliskiej perspektywie czasowej jest to dobre rozwiązanie, jednak docelowo takie Punkty powinny być zlokalizowane w miejscach „pierwszego kontaktu” po wjeździe do danej miejscowości czy obiektu (jak np. Wioska Tematyczna „Kraina Słowiańska”). Powinny być łatwo dostrzegalne i dostępne (wejście prosto z ulicy).

4. Mapa obszaru Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”

Obecnie jest na rynku przynajmniej jedna mapa turystyczna obejmująca powiat sierpecki. Mapa ta jest częścią serii obejmującej wszystkie powiaty w Polsce. Nie są na niej zaznaczone główne atrakcje regionu. Powinna zostać wydana mapa obejmująca obszar działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, z zaznaczonymi atrakcjami i obiektami turystycznymi, szlakami tematycznymi, bazą noclegową oraz gastronomiczną. Powinna ułatwić planowanie wycieczek i spędzenie wolnego czasu.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

5. Przewodnik turystyczny

Przewodnik po obszarze objętym działaniem Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” opisywałby walory przyrodnicze, krajobrazowe oraz kulturowe Ziemi Sierpeckiej, atrakcje oraz obiekty turystyczne, szlaki tematyczne, produkty turystyczne już istniejące. Powinien być atrakcyjnie wydany, poręczny, z ilustracjami. Oprócz opisów powinien zawierać praktyczne informacje oraz propozycje spędzenia wolnego czasu dla różnych kategorii odbiorcy (turystów). Wówczas byłby najlepszą formą promocji regionu.

6. System informacji terenowej

W przypadku atrakcji i produktów turystycznych rozrzuconych na znacznym obszarze duże znaczenie ma system oznakowania w terenie. Obejmuje on: ujednoczone oznakowanie graficzne dla każdego szlaku tematycznego (przykładem są szlaki PTTK), drogowskazy kierunkowe, tablice informacyjne z mapą i przy obiektach turystycznych, oznakowanie miejsc atrakcyjnych turystycznie. Spójność takiego systemu jest niezwykle istotną, inaczej wprowadza chaos informacyjny i w efekcie bardzo zniechęca do poruszania się po danym terenie. Dlatego konieczne jest wypracowanie wspólnego systemu wizualnego takiego oznakowania.

Przedstawione powyżej elementy promocji regionu skierowane są na zewnątrz – na rynek konsumencki. Osobną sprawą, nie mniej ważną, jest marketing wewnętrzny. Jak już było to wspomniane, turystyka może się rozwijać jedynie przy poparciu mieszkańców. Warunkiem koniecznym wdrożenia strategii rozwoju turystyki jest pełne zrozumienie korzyści, jakie może przynieść regionowi rozwój gospodarczy związany właśnie z turystyką. Dlatego instytucje lokalne (przede wszystkim władze samorządowe oraz Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”) muszą prowadzić stałą kampanię informacyjną oraz konsultacje społeczne związane z wdrażaniem strategii.

4.6 Dystrybucja

Dystrybucją oferty turystycznej na obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” docelowo powinno się zająć lokalne biuro turystyczne (prywatny przedsiębiorca lub przedsiębiorstwo społeczne). Tylko bowiem organizacja funkcjonująca na zasadach rynkowych oraz specjalizująca się w konkretnym obszarze jest w stanie sprawnie zarządzać ruchem turystycznym na danym terenie. Dużą zaletą lokalnego organizatora turystyki (touroperatora) jest dobra znajomość lokalnej specyfiki w każdym zakresie oraz możliwość kontaktowania się z przedstawicielami różnych sektorów i profesji. Takie „krzyżowe” kontakty umożliwiają bowiem przepływ informacji w różnych kierunkach, co jest bardzo istotne z punktu widzenia działań związanych z rozwojem w ogóle, nie tylko turystyki.

Z wypracowaną ofertę turystyczną warto także zwrócić się do biur podróży z okolicznych dużych miast (Warszawy, Torunia, Bydgoszczy, Łodzi), specjalizujących się w turystyce krajowej. Wśród biur, które organizują tematyczne wycieczki po kraju są np. warszawskie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

biura „Waltour” (Szlak Gałczyńskiego, Nadbużańskie Podlasie, Sandomierz, Szlak Marii Walewskiej), „Artur” (Kopernik i astronomia w Toruniu, Podlaskie Święto Chleba, Sochaczewska kolejka) czy biuro turystyczne „Horn” specjalizujące się w turystyce szkolnej. W przypadku produktu turystycznego związanego z osobą Fryderyka Chopina otwierają się szersze możliwości dystrybucji produktu poprzez biura i agencje organizujące turystykę związaną właśnie z Chopinem.

5. Obszary działań

Rozdział dotyczący obszarów działań będzie koncentrował się na konkretnych zadaniach do wykonania przez poszczególne podmioty. Jako, że strategia powstaje na zlecenie lokalnej organizacji społecznej (Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”) przedstawione propozycje będą miały charakter postulatywny, nie będą zaś wiążącym zobowiązaniem.

5.1 Zagospodarowanie i estetyzacja przestrzeni

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Zagospodarowanie centrów miejscowości (skwery, deptaki, chodniki)	Urzędy Gmin	2011-2012
Zagospodarowanie małą infrastrukturą szlaków tematycznych	UG, organizacje społeczne	2012-2013
Estetyzacja przystanków kolejowych i autobusowych	UG, PKP	2011

5.2 Transport i komunikacja

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Uruchomienie transportu zbiorowego pomiędzy głównymi atrakcjami i obiektami turystycznymi	UG, prywatny przedsiębiorca	2011-2012
Uruchomienie wypożyczalni rowerów	Prywatny przedsiębiorca	2011-2012

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

5.3 Produkt pakietowy

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Zwiedzanie Szlaku Twórców Ludowych	UG, prywatny przedsiębiorca, organizacje społeczne	2011
Zwiedzanie szlaków tematycznych z przewodnikiem	UG, prywatny przedsiębiorca, organizacje społeczne	2011-2012
Pobyt w Wiosce Tematycznej „Słowiańska Kraina”	UG, prywatny przedsiębiorca, organizacje społeczne	2012-2013
Organizacja imprez turystycznych (rajdy, spływy, festiwale)	Organizacje społeczne, prywatny przedsiębiorca, UG	2011

5.4 Trasy turystyczne

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Szlak Zabytków Sakralnych Ziemi Sierpeckiej	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2011
Szlak Zabytków Techniki Ziemi Sierpeckiej	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2011
Szlak Trzech Jezior	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2011
Krajobrazy Wsi Mazowieckiej	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2011
Szlak Kajakowy Skrwy Prawej	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2012-2013
Szlak Twórców Ludowych Ziemi Sierpeckiej	UG, organizacje społeczne, twórcy ludowi	2011

5.5 Atrakcje

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Wioska Tematyczna „Kraina Słowiańska”	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2012-2013
Renowacja obiektów turystycznych (zabytkowe parki dworskie i dworki)	UG, prywatni przedsiębiorcy	2014

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

5.6. Imprezy cykliczne

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Rościszewskie Spotkania z Chopinem	UG, organizacje społeczne, prywatni przedsiębiorcy	2011
Imprezy cykliczne w Wiosce Tematycznej „Kraina Słowiańska”	Prywatni przedsiębiorcy, organizacje społeczne	2012-2013

5.7. Zasoby ludzkie

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Kurs na przewodników po obszarze działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” (wszystkie szlaki tematyczne)	organizacje społeczne	2011-2012
Kurs na pracowników Punktów informacji Turystycznej	UG, organizacje społeczne	2011-2012
Kurs na animatorów Wioski Tematycznej „Kraina Słowiańska”	UG, organizacje społeczne	2012-2013

5.8. Baza noclegowa

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
Stworzenie systemu zachęt dla osób chcących podjąć działalność agroturystyczną	UG	2011
Wsparcie merytoryczne i organizacyjne osób chcących podjąć działalność agroturystyczną	Organizacje społeczne, UG	2011
Przygotowanie ofert inwestycyjnych pod budowę nowych obiektów z przeznaczeniem na przyjmowanie turystów	UG	2011-2012

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

5.9. Marketing i promocja

Zakres działania	Typ podmiotu	Termin realizacji
System identyfikacji wizualnej	UG, organizacje społeczne	2011-2012
Strona internetowa	UG, organizacje społeczne	2011-2012
Punkty Informacji Turystycznej	UG	2012
Mapa obszaru LGD „Sierpeckie Partnerstwo”	UG, organizacje społeczne, prywatny przedsiębiorca	2011
Przewodnik turystyczny	UG, organizacje społeczne, prywatny przedsiębiorca	2012
System informacji terenowej	UG, organizacje społeczne, prywatny przedsiębiorca	2012

6. Pozycjonowanie czyli budowanie marki

Pozycjonowanie marki polega na budowaniu konkretnego obrazu jakiegoś podmiotu lub przedmiotu w świadomości odbiorcy – w tym przypadku turysty. Niesie za sobą jakieś wartości. Poprzez różne formy promocji i tworzenie wizerunku w umysłach odbiorcy powstaje obraz danego miejsca, obszaru. Każda marka jest bowiem skierowana do konkretnego segmentu rynku. W przypadku turystyki można mówić o różnych kategoriach turystów zdefiniowanych ze względu na upodobania, cechy psychograficzne, demograficzne, zawodowe etc.

W przypadku obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” budowa marki będzie dotyczyć Ziemi Sierpeckiej. Wyróżniki wizerunku tego obszaru to typowo mazowieckie wiejskie krajobrazy, „sielskość”, czyste środowisko przyrodnicze o różnorodnych walorach, bogate dziedzictwo kulturowe (łącznie z wątkiem chopinowskim), wysoka jakość usług, pozytywne skojarzenia. Nacisk powinien zostać położony na korzystanie ze wszystkich walorów turystyki wiejskiej. Warto zaznaczyć że marka to nie tylko jej zewnętrzne desygnaty (logo, nazwa, hasła), ale przede wszystkim określona wartość jakościowa.

Przykłady polskich marek w turystyce, które mogą być inspiracją dla obszaru Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”:

„Kraina Żubra”

„Kraina Żubra” obejmuje swoim zasięgiem aż pięć powiatów wschodniej części województwa podlaskiego. Obszary te są znane z bogatych walorów i zasobów przyrodniczych i kulturowych. Cechą wyróżniającą ten obszar jest zachowany krajobraz kulturowy podlaskiej wsi. Na obszarze tym nastąpił w ciągu ostatnich 10 lat dynamiczny rozwój turystyki wiejskiej. Zobowiązuje to do ciągłego podnoszenia standardów obsługi turystów. W 2006 roku powstała Lokalna Grupa Działania „Puszcza Białowieska”, która podjęła decyzję o wykreowaniu produktu markowego „Kraina Żubra” opartego na dziedzictwie kulturowym regionu. Opracowano m.in. zasady przyznawania znaku markowego „Krainy Żubra”. Znak ten miał służyć jako swoisty wyróżnik kwater świadczący o wysokiej jakości oferowanych

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

usług, a szczególnie o zachowaniu i kultywowaniu tradycyjnej kultury regionalnej. Przykładowe kryteria oceny kwater to:

- ✓ elementy małej architektury decydujące o wiejskim charakterze obiektu
- ✓ tradycyjny ogród i sad
- ✓ regionalny wystrój wnętrza
- ✓ swojskie jadło i kuchnia regionalna
- ✓ sprzedaż bezpośrednia produktów regionalnych i lokalnych
- ✓ warsztaty rzemiosła tradycyjnego i pokazy tradycyjnego przetwórstwa żywności

W rezultacie powstał nowatorski system oceny pozwalający na identyfikację obiektów turystyki wiejskiej, kultywujących tradycyjną kulturę regionu, który informuje w czytelny sposób odbiorcę zachowanych i kultywowanych regionalizmach.

Kwaterny ubiegające się o możliwość posługiwania się znakiem markowym „Kraina Żubra” muszą spełnić wymagania zarówno wobec przepisów prawnych jak i wymogów Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” jak i „Białowieskiego Stowarzyszenia Agroturystycznego „Żubr”.

„Suwalszczyzna – kraina jak baśń”

To przykład obszarowego produktu turystycznego. Budując przekaz wizerunkowy autorzy postawili akcent na walory przyrodnicze i krajobrazowe tego północno-wschodniego krańca Polski: urozmaiconą rzeźbę terenu (niespotykana nigdzie w Polsce), nagromadzenie głazów narzutowych, bardzo czyste środowisko przyrodnicze, piękne krajobrazy, rozległe kompleksy leśne. Nacisk wizerunkowy położony jest przede wszystkim na obietnicę pozytywnych przeżyć emocjonalnych i duchowych związanych ze środowiskiem przyrodniczym.

„Opowieści z Narwi”

To przykład sieciowego produktu turystycznego, który obejmuje swoim zasięgiem północno-wschodnią Polskę. Osią terytorialną tego produktu jest rzeka Narew i jej północne dopływy (Biebrza, Pisa, Omulew, Orzyc, Wkra). Motywem przewodnim są niepowtarzalne walory przyrodnicze dorzecza tego obszaru. Sama nazwa marki (i jej wizualizacja) nawiązuje do baśni – filmu „Opowieści z Narnii” i obiecuje takie właśnie doznania.

„Kraina Lessowych Wąwozów”

„Kraina Lessowych Wąwozów” to nazwa Lokalnej Organizacji turystycznej, ale także obszarowego produktu turystycznego w województwie lubelskim. Nawiązuje do największego w Europie skupiska lessowych wąwozów. W przekazie wizerunkowym obszar ten obiecuje obcowanie ze wspaniałą przyrodą, nieskażonym środowiskiem przyrodniczym, niezwykłymi zabytkami, obiecuje także smaczną kuchnię i kontakt z gościnnymi ludźmi. Jest

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

polecany szczególnie do uprawiania turystyki aktywnej. Na terenie „Krainy Lessowych Wąwozów” znajdują się takie miejscowości jak Kazimierz Dolny, Nałęczów oraz Wioska Tematyczna Wojciechów – „wieś kowalskich tradycji”.

Wydawać się może, że przedstawione powyżej obszary mogłyby promować się same. Wszystkie te miejsca wyróżniają się oryginalnymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Jednakże siła marki polega właśnie na wspólnie budowanej strategii. Budując wspólną markę można zyskać skuteczniejszą promocję, atrakcyjniejszy wizerunek (dla mieszkańca, inwestora, turysty), wzrost przedsiębiorczości, zmniejszenie bezrobocia, aktywizację społeczną, zatrzymanie migracji zewnętrznych. Wspólna marka to także silniejsza identyfikacja mieszkańców z miejscem czy regionem i większa chęć działania dla dobra wspólnego.

7. Fundusze zewnętrzne

Fundusze zewnętrzne w tym rozdziale rozumiane są jako fundusze unijne. Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej istnieje możliwość realizacji różnorodnych przedsięwzięć finansowanych właśnie ze środków unijnych. Sektor turystyki jest tym, który także może się rozwijać dzięki tym dotacjom.

Poniżej zostaną przedstawione najważniejsze Programy i Działania w sposób skrótowy i służący orientacji potencjalnym zainteresowanym osobom i instytucjom. Warto polecić stronę www.zarabiajnaturystyce.pl. To kompendium wiedzy na wszystkich, którzy chcą prowadzić działalność związaną z turystyką. Na stronie została zgromadzona wiedza teoretyczna i praktyczna dotycząca takich aspektów jak „ABC Turystyki”, „Założ firmę”, „Ciekawe wzory inwestycji”, „Środki unijne” i innych. Jest też przystępnie napisany poradnik „Finansowanie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw turystycznych ze środków UE – praktyczny poradnik”. Jednym słowem – to cenne źródło wiedzy na temat inwestycji w turystyce.

Wśród Programów i Działań związanych z turystyką na pewno warto wymienić:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości

Celem Działania jest podniesienie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw oraz MSP poprzez dostosowanie do wymogów rynkowych, w tym m.in. zapewnienie dostępu do technologii, systemów certyfikacji oraz jakości, a także poprzez realizację nowych inwestycji.

Beneficjenci: przedsiębiorcy

Maksymalna wartość projektu wynosi 8 mln.

Rodzaje wspieranych projektów:

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- projekty inwestycyjne przedsiębiorstw obejmujące utworzenie nowego lub rozbudowę istniejącego już przedsiębiorstwa, dywersyfikację produkcji w wyniku wprowadzenia nowego produktu lub zasadniczą zmianę dotychczasowego procesu produkcyjnego przedsiębiorstwa w wyniku wprowadzenia nowych produktów;
 - projekty polegające na nabyciu środków trwałych związanych z przedsiębiorstwem, które zostało zamknięte lub zostałyby zamknięte gdyby takowy zakup nie nastąpił.
- Przedsiębiorcy skorzystają również realizując usługi doradcze w zakresie zarówno projektowania, wdrażania, jak i doskonalenia nowych produktów i usług, systemów wspomagania jakością czy certyfikacji wyrobów.

Działanie 6.2 Turystyka

Celem działania jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu. Dofinansowaniu podlegać będą projekty obejmujące promowanie walorów przyrodniczych, w szczególności przygotowanie programów rozwoju oraz promocji markowych produktów turystycznych regionu oraz udział w targach i imprezach promocyjnych.

Beneficjenci: Jednostki Samorządu Terytorialnego, parki narodowe i krajobrazowe, PGL Lasy Państwowe, instytucje kultury, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, przedsiębiorcy sektora turystyki oraz podmioty działające w oparciu o zapisy Ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym

Rodzaje wspieranych projektów:

- przedsięwzięcia w zakresie ochrony i waloryzacji dziedzictwa przyrodniczego, polegające na budowie, przebudowie, rozbudowie, modernizacji i remoncie bazy noclegowej i gastronomicznej oraz obiektów przeznaczonych na turystykę biznesową i działalność sportową i rekreacyjną;
- projekty obejmujące tworzenie i rozwój parków tematycznych, realizację nowych produktów turystycznych oraz usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (jako element projektu). Wnioskodawcy mogą aplikować o środki finansowe na systemy, centra, ośrodki informacji turystycznej, na tworzenie i rozwój platform informatycznych i baz danych, które stanowią element systemu informacji turystycznej, trasy i szlaki turystyczne oraz infrastrukturę okołoturystyczną, a także tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i atrakcji turystycznych; dofinansowywane są również projekty zakładające budowę lub wyznaczenie wydzielonych dróg dla rowerów. Jako element projektu, do wsparcia kwalifikują się również: sygnalizacja i oznakowanie drogowe, miejsca parkingowe dla rowerów, kładki i tunele pieszo-rowerowe, oświetlenie tras rowerowych, przebudowa schodów na pochylnie dla rowerzystów.

Projekty z zakresu turystyki wspierane w ramach Priorytetu powinny wykazywać bezpośredni wpływ na rozwój gospodarczy regionu.

Programy Operacyjne na lata 2007-2013

PO Innowacyjna Gospodarka

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

PO Infrastruktura i Środowisko

PO Rozwój Obszarów Wiejskich (w tym Oś 4 LEADER)

PO Kapitał Ludzki

Warto polecić także Mechanizmy Finansowe EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy (nowy cykl grantów planowany na lata 2012-2015).

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w sposób szczególny wspiera rozwój turystyki wiejskiej, której dedykowane są dwa działania Osi 3 oraz jedno działanie Osi 4:

- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju – „Małe Projekty”

Jednakże PROW nie będzie tu omawiany szerzej, ponieważ zleceniodawcą niniejszej strategii jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania, której zadaniem jest realizacja projektów z PROW. Zakładam więc, że wiedza na temat tego Programu jest pełna i wszechstronna.

Środki krajowe

Granty na projekty turystyczne uruchamiane są przez Samorząd Województwa Mazowieckiego dla organizacji pozarządowych (zwykle 2 razy w roku).

Granty na realizację projektów związanych z turystyką przyznaje także Ministerstwo sportu i Turystyki.

Warto podkreślić, że szanse uzyskania dofinansowania projektu wzrastają w przypadku aplikowania o nie większej organizacji, tworu, niż gdyby zrobiła to pojedyncza instytucja. Tym bardziej, jeśli rozwój turystyki dotyczy regionu, a nie pojedynczej miejscowości czy gminy. Dlatego warto tworzyć produkty sieciowe i obszarowe, obejmujące co najmniej kilka gmin.

8. Wdrażanie i monitoring strategii

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” jako inicjator powstania Strategii rozwoju turystyki i produktu turystycznego będzie wspierał wdrażanie strategii i monitorował ją (w miarę możliwości oczywiście). Głównym celem powstania dokumentu była diagnoza potencjału turystycznego obszaru i wykreowanie takich produktów turystycznych, które najpełniej ten potencjał wykorzystają i będą wpisywać się w cele ogólne i szczegółowe Lokalnej Strategii Rozwoju.

Opracowana strategia pokazała, że obszar objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” posiada potencjał by stać się terenem atrakcyjnym turystycznie, odwiedzanym przez różnego rodzaju turystów, którzy będą tu chętnie wracać i polecać to miejsce innym. Strategia jest warunkiem koniecznym to osiągnięcia celu, jakim jest rozwój turystyki w powiecie sierpeckim, jednakże nie wystarczającym. Aby rzeczywiście „coś się zadziało” konieczne jest połączenie sił instytucji samorządowych, organizacji

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

społecznych, przedsiębiorców, mieszkańców. Działania pojedyncze mogą co najwyżej zrealizować konkretne zadania polecane w strategii, nie zbudują natomiast zintegrowanego systemu rozwoju turystyki na obszarze. Dlatego kluczową sprawą jest zarządzanie wdrażaniem strategii, koordynacja działań różnych „aktorów” i inicjatyw.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” jest pierwszą organizacją spajającą sześć gmin powiatu sierpeckiego w jeden „organizm”. Daje to oczywiście dużo większe możliwości realizacji przedsięwzięć turystycznych, niż gdyby robiła to każda gmina z osobna. Wszelkie zalety sieciowości w turystyce zostały już przedstawione, nie ma więc sensu ich powtarzać.

Podstawą stosowania konkretnych rozwiązań i kierunków rozwoju powiatu sierpeckiego (bez miasta Sierpc) jest przyjęta Lokalna Strategia Rozwoju i jej zapisy. Zaproponowane w niniejszej strategii kierunki rozwoju turystyki i produktu turystycznego są zgodne z tymi z LSR. Podane terminy realizacji poszczególnych działań (rozdział „Obszary działań”) są rekomendacją rozpoczęcia poszczególnych działań w konkretnych obszarach związanych z turystyką. Monitoring wdrażania niniejszej strategii powinien współgrać z monitoringiem wdrażania działań z LSR.

W Lokalnej Strategii Rozwoju odpowiednim celom ogólnym i szczegółowym odpowiadają przedsięwzięcia. Cele związane z rozwojem turystyki będą realizowane poprzez Przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie I : Partnerstwo Motorem Rozwoju Lokalnego

Przedsięwzięcie II: Liderzy dla rozwoju

Przedsięwzięcie III: Alternatywa dla rolnictwa

Monitorować konkretne przedsięwzięcia może Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” poprzez monitoring wskaźników rezultatów (przypisanych do każdego przedsięwzięcia), które odnoszą się do działań związanych z turystyką zbieżnych z niniejszą strategią. Te wskaźniki rezultatów to:

- do 2015 r. poddany rewitalizacji zostanie min. 1 obiekt kulturowy i przyrodniczy,
- do 2015 r. zostanie utworzony lub zmodernizowany min. 1 obiekt służący rozwojowi turystyki i rekreacji,
- do 2015 r. zostaną zbudowane/odbudowane min. 2 szlaki turystyczne,
- do 2015 r. zostaną przeprowadzone min. 2 szkolenia dla mieszkańców obszaru Stowarzyszenia
- do 2015 r. przeprowadzone zostaną min. 3 szkolenia dotyczące rozwoju nowych form produkcji, rozwoju rolnictwa ekologicznego, usług turystycznych,
- do 2015 r. przeprowadzone zostaną min. 3 wydarzenia promocyjne dotyczące LGD i obszaru objętego LSR
- do 2015 r. zorganizowane zostaną min. 2 zajęcia sportowe, rekreacyjne i kulturalne dla młodzieży,
- do 2015 r. przeprowadzone zostaną min. 2 szkolenia dla osób świadczących i zamierzających świadczyć usługi turystyczne,
- do 2015 r. zorganizowane zostaną min. 2 wydarzenia promujące LGD i obszar objęty LSR,
- do 2015 r. utworzone/rozwinęte zostanie min. 1 gospodarstwo agroturystyczne,

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

- do 2015 r. zbudowane/odbudowane zostaną min. 2 obiekty małej infrastruktury turystycznej oraz szlaki turystyczne.

W Lokalnej Strategii Rozwoju horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć sięga 2015 roku, Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego obejmuje lata do 2016 roku. Należy zatem przyjąć, że w 2016 roku wszystkie powyższe założone rezultaty będą już osiągnięte. W tym roku powinny także zostać zrealizowane działania i zadania dla poszczególnych zaproponowanych obszarów w turystyce (rozdziale 5. Obszary działań).

Stopień wdrożenia strategii rozwoju turystyki zależy od wielu czynników (wykazała to analiza SWOT). Jednym z takich czynników jest zaangażowanie władz lokalnych jako jednych z najważniejszych interesariuszy strategii. Dobrym rozwiązaniem byłby swego rodzaju „okrągły stół” zorganizowany przez Stowarzyszenie LGD „Sierpeckie Partnerstwo”, z udziałem przedstawicieli samorządów lokalnych. Podczas wspólnej dyskusji zostałyby określony stopień zaangażowania władz lokalnych w proces realizacji strategii. Takie podejście pozwoliłoby realnie ocenić skalę realizacji zapisów zawartych w dokumencie: od minimalnej (przejęcie odpowiedzialności za konkretne, ale pojedyncze elementy strategii) aż do maksymalnej (realizacja wszystkich zapisów i stworzenie wszystkich produktów turystycznych w pełni zintegrowanych, z pełną promocją i rozbudowana dystrybucja oferty). Taka jest rola gmin w zarządzaniu wdrażaniem strategii.

Wspólne działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo” oraz gmin i innych organizacji społecznych mogą w skuteczny sposób przyciągnąć prywatnych inwestorów i organizatorów turystyki. Aby turystyka mogła się rzeczywiście rozwijać na obszarze powiatu sierpeckiego, konieczna jest obecność „aktora komercyjnego”, który będzie koordynował obsługę ruchu turystycznego i zarządzał wykorzystaniem produktów turystycznych.

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016

Zakończenie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo” na lata 2011-2016 powstała nie tylko dzięki mojemu osobistemu zaangażowaniu jako autorki, ale przede wszystkim dzięki wszystkim osobom – mieszkańcom powiatu, z którymi rozmawiałam i przeprowadzałam wywiady. Nie żyjąc na Ziemi Sierpeckiej bardzo zależało mi, aby uzyskać nie tylko informacje i wiedzę w zakresie niezbędnym do napisania strategii, ale także poznać ludzi, dla których ten teren jest Domem. Jak przedstawiłam to w dokumencie – kwestia odbioru społecznego rozwoju turystyki jest sprawą kluczową.

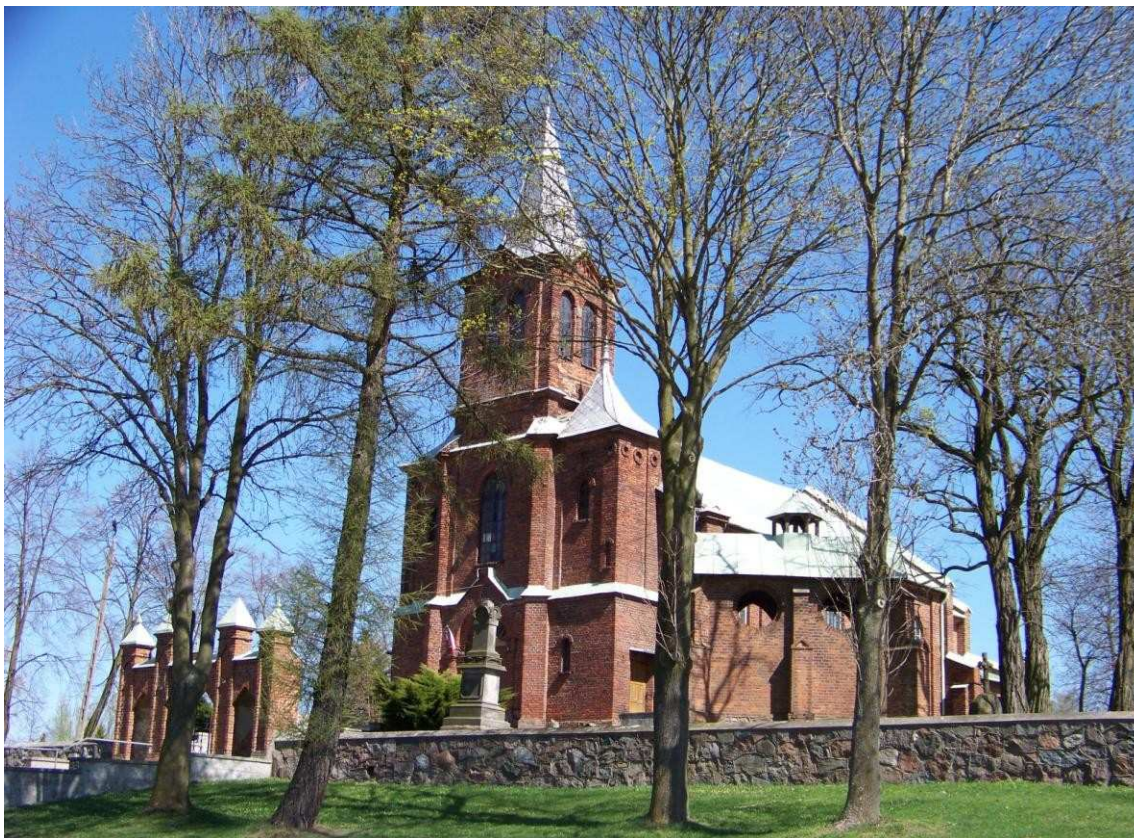
Znaczna większość moich rozmówców wskazywała na zaniedbanie kwestii turystycznych na terenie działania Stowarzyszenia LGD „Sierpeckie Partnerstwo”. Nikt nie był przeciwny rozwojowi turystyki, oczywiście zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, nie masowej. Mieszkańcy chcą pokazywać swoje dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe, a nie importować obce wzory. Dlatego zaproponowane produkty turystyczne nawiązują do tych zasobów Ziemi Sierpeckiej, które są z nią związane. Autentyzm produktów turystycznych jest jednym z podstawowych czynników powodzenia ich rozwoju.

Karolina Likhtarovich

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

Fotografie prezentujące obszar objęty działaniem Stowarzyszenia Lokalna
Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

Gmina Gozdowo

Kościół pw. św. św. Piotra i Pawła w Kurowie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

Wnętrze wiaty edukacyjnej przy Szkole Podstawowej w Ostrowach
(działalność Grupy Odnowy Wsi „Nasze Ostrowy”)

Gmina Mochowo

Skrwa Prawa

Zagroda młynarska w Choczeniu (młyn wodny na Skrwie)

Gmina Rościszewo

Kościół pw. św. Katarzyny w Łukomiu

Zabytkowy dworek w Rościszewie

Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego
działaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie
Partnerstwo” na lata 2011-2016

Gmina Sierpc

Zabytkowy młyn wodny w miejscowości Kwaśno

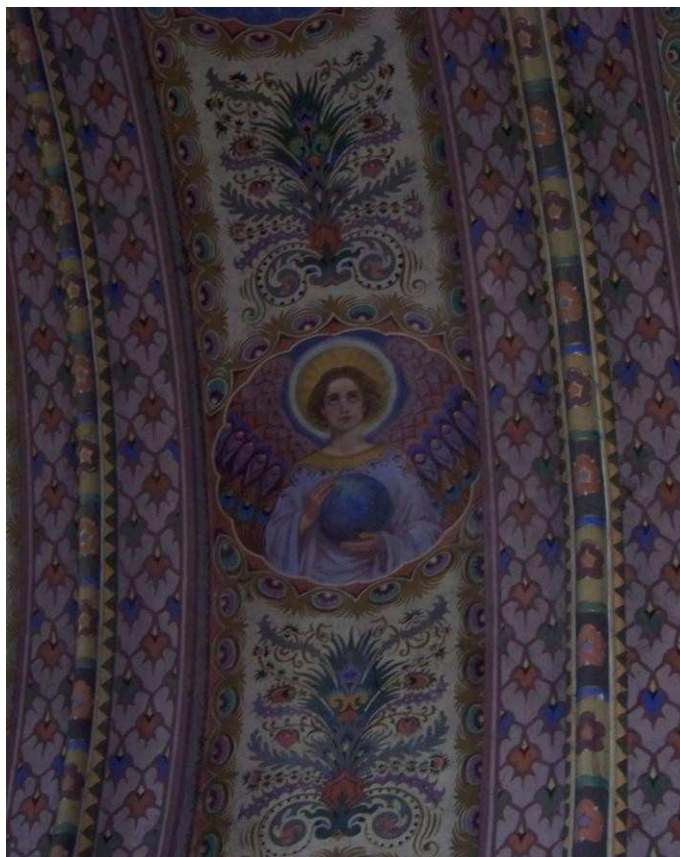

Wnętrze zabytkowego kościoła w Goleszynie

Gmina Szczutowo

Jezioro Urszulewskie

Fragment polichromii w kościele w Gójsku

Gmina Zawidz

Zabytkowy kościół w Jezewie

Wnętrze zabytkowego kościoła w Jezewie